

တစ်နိုင်ငံလုံး ပစ်ဆတ်တိုက်ခိုက်မှူး ရပ်စဲရေး သာဇားတူစာချုပ်

Nationwide Ceasefire Agreement (NCA)

အထိပ္ပာယ်ပွဲနှင့်ဆိုချက်ပျော်

ပြုစုံ

ပိုလ်မှူးကြီး ခွန်ဥက္ကာ

ညီးဆောင်နာယက

ပအိုင်းအမျိုးသားလွှတ်ပြောက်ရေးအဖွဲ့ချုပ်

(PNLO)

" NCA အမိပိယ်ဖွင့်ဆိုချက်များ "

UPWC နှစ်ယောက်တွင် ပြည်ထောင်စုနှင့် အောင်မင်းနှင့် NCCT အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်ရာနှစ်ဟံသာ
NCA အတည်ပြုမှုကြမ်းလက်မှတ်ရေးထိန္တ်း အမေးအနားအဖြီး လက်ဆွဲနှင့် ဆက်နွော်နှင့် နေဂျာ

" တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ဆတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးသဘောတူစာ၏ (NCA) ပါ
ပြောန်းချက်များကို အမိပိယ် ဖွင့်ဆိုချက် စာတမ်း "

(ပြုစု)
ဗိုလ်မှူးကြီး ခွန်ညွာ
ဦးဆောင်နာယက
ပဒိုင်းအမျိုးသားလွှတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ချုပ် (PNLO)

ပြမ်းချမ်းရေးကိစတင် ဖိတ်ခေါ်ကမ်းလှမ်းသူ
နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီးဦးသိန်းစိန် နှင့် စာရေးသူ

“ဒီပိုကရေစိမရှိဘဲ
ပြမ်းချမ်းရေးမရနိုင် ....
ပြမ်းချမ်းရေးမရှိဘဲ
ဒီပိုကရေစိမရနိုင် ” ....

(နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီးဦးသိန်းစိန် ၆၁ မိန့်ခွန်းမှ ကောက်နှုတ်ချက်)

ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မှတူးစေးဖိုး (PPST အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်)

"ဒါကြောင့် NCA ရဲ့ အမိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုမှုတွေအပေါ်
နားလည်မှု တူညီခြင်း မရှိသေးဘူးလို့
ကောက်ချက်ချရမှာ ဖြစ်ပါတယ် .... ဒါကြောင့်
NCA ရဲ့ မူ တစ်ခုဖြစ်တဲ့ တွေဆုံးညိုနှင့် အဖြော်ရှာခြင်းဖြစ်တဲ့
အခြေခံကနေ အဖြော်ရှာဖို့ လိုကြောင်း "

(၂၀၁၈ - ရန်တိ၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၁-၁၂ ရက်နေ့များတွင် - ဇင်းမယ်မြို့၊
Khum Phu come ဟောတယ်တွင် ကျင်းပသော PPST အရေးပေါ်အစဉ်းအဝေး
ဖွင့်ပဲတွင် ပြောကြားသော PPST အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မှတူးစေးဖိုး ၏
မိန့်ခွန်းမှ ကောက်နှုတ်ချက်)

**တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မူရပ်စဲရေးသဘောတူစာချုပ်(NCA) ပါ
ပြောန်ချက်များကို အမိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက် စာတမ်း**

မာတိကာ

စာမျက်နှာ

၁။	ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး (ဌီမ်း) ဦးအောင်မင်း ၏ အမှာစာ	၉
၂။	ပြုစုသူ၏ စကားဦး	၁၁
၃။	ဘာကြောင့် အမိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက် လိုအပ်ပါသလဲ ?	၁၃
	❖ နောက်ခံသမိုင်းအကျဉ်းချုပ်	၁၃
	❖ ရည်ရွယ်ချက်များ	၁၅
၄။	မူရင်း NCA စာချုပ် အပြည့်အစုံ	၁၆
၅။	NCA စာချုပ်ပါ ပြောန်းချက်များကို အခန်းအလိုက်၊ ပုဒ်မအလိုက် လိုအပ်သော စကားလုံးများ/ပေါဟာရများ၏ အမိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်	၄၃
	နိဒါန်း	
	အမိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်	
	➤ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ	၄၃

အခန်း (၁)

အခြေခံမူများ

အမိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်

ပုဒ်မ ၁ (က)

- ဒုတာဝန်အရေးသုံးပါး
- လောကပါလတရား (Lawkapala Principles)
- ပင်လုံစိတ်ဓာတ် (Panglong Spirit)
- ဒီမိုကရေစိရေး
- အမျိုးသား (National)
- အမျိုးသားတန်းတူရေး (National Equality)

➤ ကိုယ်ပိုင်ပြဲကာန်းခွင့် (Self Determination)	၄၈
➤ ဒီမိုကရေစီနှင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို အခြေခံသည့် ပြည်ထောင်စု	၄၉
➤ နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲ (Political Dialogue)	၅၁
ပုဒ်မ - ၁ (ခ)	
➤ နိုင်ငံရေးယဉ်ကော်မှုသစ်	၅၂
ပုဒ်မ - ၁ (ဂ)	
➤ ပြည်ထောင်စုတပ်မတော်	၅၂
• တပ်မတော်သား အစုအစွမ်း အယူအဆ	၅၂
• EAO ရှစ်ဖွဲ့၏ "တိုင်းရင်းသားလူမျိုးပေါင်းစုံ ပါဝင်သည့် ပြည်ထောင်စုတပ်မတော်" ကဏ္ဍဆိုင်ရာ အဆိုပြုချက်	၅၂
ပုဒ်မ - ၁ (င)	
➤ ဘာသာရေးကို အခြေမခံသော နိုင်ငံတော် (Secular State)	၅၄
ပုဒ်မ - ၁ (စ)	
➤ ပြည်ထောင်စုလက္ခဏာတစ်ရပ် (Common Identity)	၅၅
ပုဒ်မ - ၁ (ဆ)	
➤ နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲများ	၅၅
အခန်း (၂)	
ဦးတည်ချက်နှင့် ရည်ရွယ်ချက်များ	
အစိမ့်ပြုပို့ဖွင့်ဆိုချက်	
ပုဒ်မ - ၂ (က)	
➤ နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးရေး မူဘောင်	၅၆
ပုဒ်မ - ၂ (ခ)	
➤ ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှု ရပ်စဲရေးဆိုင်ရာ ပူးတွဲစောင့်ကြည့်ရေး ကော်မတီ (JMC)	၅၆
ပုဒ်မ - ၂ (ဂ)	
➤ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ နှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်း များအကြေား ချုပ်ဆိုထားသော သဘောတူညီချက်များ (Bilateral Agreement)	၅၇

ပုဒ်မ - (ယ)

- တော်လှန်ရေးကို အခြေခံသည့် နိုင်ငံရေးဆန္ဒ

၅၇

အခန်း (၃)

ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှု ရပ်စဲရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ ကဏ္ဍ
အစိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်

ပုဒ်မ - ၃

- တပ်မတော်
- တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ
- ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှု ရပ်စဲရေး (Ceasefire)
- အချိန်ထော်

၆၉

၆၀

၆၀

၆၁

ပုဒ်မ - ၅

- အပစ်ရပ်နယ်မြေ (Ceasefire Designated Area)

၆၂

ပုဒ်မ - ၅ (က)

- တိုင်းပြည်ကာကွယ်ရေး
- ပြည်ပရန်ကာကွယ်ရေး

၆၂

၆၂

ပုဒ်မ - ၅ (c)

- နှစ်ဖက်တပ်များ (Armed Forces of Both Side)

၆၂

ပုဒ်မ - ၅ (စ)

- ရန်လိုသောအပြုအမူများ (Hostilities)

၆၃

ပုဒ်မ - ၆

- တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များ (Ethnic Armed Forces)
- လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ပြန်လည်ပေါင်းစည်းခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များ

၆၃

၆၃

ပုဒ်မ - ၇

- သတ်မှတ်ရာနေရာ (သတ်မှတ်နယ်မြေ)

၆၄

ပုဒ်မ - ၈

- လွှတ်လပ်စွာသွားလာခွင့်

၆၄

ပုဒ်မ - ၈ (ခ)

- ထိန်းချုပ်ထားသော သတ်မှတ်နယ်မြေ

၆၄

အခန်း (၄)**ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးခိုင်မာအောင် လုပ်ဆောင်ခြင်း****အစိမ့်ပြုပါယ် ဖွင့်ဆိုချက်**

- စစ်သာက်ဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ်များ ၆၅
- စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းများ ၆၅
- ဆက်စပ်နယ်မြေများ ၆၅
- စစ်ရေးအရဖိအားပေးသည့်အသွင်ဆောင်နေသာတပ်စခန်းများ ၆၅
- နှစ်ဖက်ထိတွေပစ်ခတ်မှုဖြစ်ပွားရန် လွယ်ကူသောအကွာအဝေးရှိတပ်စခန်းများ ၆၅
- စစ်မဲ့နယ်မြေ (Demilitarized Zone) ၆၆
- သတ်မှတ်ထားသော တပ်နယ်မြေ (Defined Military Zone) ၆၆
- အများပြည်သူ့နှင့် သက်ဆိုင်သော နေရာများ ၆၆
- နယ်သာက်အုပ်ချုပ်ရေး ကိစ္စရပ်များ ၆၆

အခန်း (၅)**နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲဆိုင်ရာအာမခံချက်များ****အစိမ့်ပြုပါယ် ဖွင့်ဆိုချက်****ပုဒ်မ - ၂၀ (ခ)**

- နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးမှုဆိုင်ရာ မူဘောင် ၆၇

ပုဒ်မ - ၂၀ (ဂ)

- အမျိုးသားအဆင့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲများ ၆၇
- လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ပြန်လည်ပေါင်းစည်းခြင်း ၆၈

ပုဒ်မ - ၂၀ (ဃ)

- ပြည်ထောင်စုဌြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ (Union Peace Conference) ၇၀

ပုဒ်မ - ၂၀ (c)

- ပြည်ထောင်စုသဘောတူစာချုပ် (Pyidaungsu Accord) ၇၀
- ပြည်ထောင်စုသဘောတူစာချုပ် အစိတ်အပိုင်း (၁) ၇၁

ပုဒ်မ - JG (၁)

- ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သို့ တင်သွင်းရှိ အတည်ပြုချက် ရယူခြင်း ၇၉

ပုဒ်မ - JC

- JICM, UPDJC ၈၀

အခန်း (၆)

ရှေ့ဆက်ဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းစဉ်များ

အစိပ်ဖို့ဖွင့်ဆိုချက်

ပုဒ်မ - JG (က၊ ခ၊ ဂ)

- ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့်
ဆောင်ရွက်ရမည့် အချက်များ ၈၀

- နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီး ဦးသိန်းစိန်း၏
ပြစ်အက်လွှတ်ပြီမ်းခွင့်အမိန့်

ပုဒ်မ - JG

- ကြားကာလတွင် ဆောင်ရွက်ရမည့် အစီအစဉ်များ
  - ကြားကာလသတ်မှတ်ခြင်း ၈၂
  - ကြားကာလတွင် ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စရပ်များ ၈၃

အခန်း (၇)

အထွေထွေ

အစိပ်ဖို့ဖွင့်ဆိုချက်

- ပြည်ထောင်စု၏ နိုင်ငံရေးအရင်းခံ ပြဿနာဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ ၈၃

- လွှတ်တော်ပြင်ပ ၈၃

- အားလုံးလက်ခံနိုင်သော သဘောတူညီချက် (Consensus) ၈၄

- ဥပဒေနှင့်အညီ ၈၄

- NCA တရားပင်ဖြစ်မှု ၈၅

- ပြီမ်းချမ်းရေးသမိုင်းမှတ်တိုင်းရုံးရို့ပို့ဆောင်ရွက်များ ၈၅

- တရားသူ၏ ကိုယ်ရေးအကျဉ်း ၉၃

- Abbreviation ၉၅

၁။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး(ဌီမီး) ဦးအောင်မင်း၏ အမှာစာ

UPWC ခုစုတိယုဉ်

(PNLO) ၏ ဥက္ကဋ္ဌ နှင့် "United Nationalities Federal Council" (UNFC) အဖွဲ့၏ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး တာဝန်များ ထမ်းဆောင်နေသည့် ဗိုလ်မှူးကြီး စွန်းကုန် အား လူကိုယ်တိုင် စတင် တွေ့ဆုံးရပါသည်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတ (ဌီမီး) ဦးသိန်းစီန် ၏ တာဝန်ပေးချက်အရ ကျွန်တော်သည် ဌီမီးချမ်းရေးတည်ဆောက်ရန် ကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင်မှုများ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ်မှ ယနေ့အထိ ဗိုလ်မှူးကြီး စွန်းကုန် သည် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

ဗိုလ်မှူးကြီး စွန်းကုန်၏ အားသာချက်သည် ဌီမီးချမ်းရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး အကြောင်းအရာအပ်၏ အကြေခံသည့် ဆွေးနွေးလုပ်ဆောင်ခြင်း (Issued Based Dialogue) ကျမ်းကျင်သူ တစ်ညီးဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိရသည်။ အစိုးရ၏ နိုင်ငံရေး (Government Politic) ကိုလည်း နားလည်ကျမ်းကျင်သူ ဖြစ်သည်။ ရှေ့နေတစ်ညီး ဖြစ်သည်နှင့်အညီ အကျပ်အတည်းများ ဖြစ်လာသည့်အချိန်တွင် မည်သို့ကော်လွှား ရမည်ကို နားလည်သူဖြစ်သည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအကြေခံဥပဒေ ပညာရပ် ကျမ်းကျင်သူ ဖြစ်သဖြင့် (NCA) မှတဆင့် ၂၀၁၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံ အကြေခံဥပဒေကို အကြေခံပြီး ဒီပိုကရေစီ ဖက်အရယ် စနစ်ကို အကြေခံသည့် ပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်ရေးကို နားလည်သူဖြစ်သည်။

ဗိုလ်မှူးကြီး စွန်းကုန် ရေးသားပြုစု သည့် တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲ ရေးသဘာတူစာချုပ် " Nationwide Ceasefire Agreement " (NCA) အစိမ့်ပြုပို့ဆိုချက်များ စာအုပ်တွင် အမှာစာ ရေးသားခွင့် ရရှိသည့်အတွက် အလွန် ဝမ်းမြောက်မိပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ၂၀၁၁ ခုနှစ် မြိုင်ဘာလတွင် ဘန်ကောက်မြို့၌ " Pa-oh National Liberation Organization "

ပိုလ်မှူးကြီး စန်းလျှော ရေးသားပြုစုသည့် (NCA) အမိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုချက်များ ဆိုသည့် စာအုပ်တွင် ပါရှိသည့် အချက်များသည် (NCA) ညီနှင်းသည့် ကာလ တလျောက် ပါဝင်ပါတ်သက်သည့်သူအများစု၏ (NCA) တွင် ပါရှိသည့် အချက်များ အပေါ် သဘောထား နားလည်မှုများ ဖြစ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် (NCA) အပေါ် ဆွေးနွေးညီနှင်းမှုများတွင် မပါဝင်ခဲ့သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ဌီမ်းချမ်းရေး လိုလားသူများ၊ လက်ရှိ ပြည်ထောင်စု ဌီမ်းချမ်းရေး ညီလာခံ - (၂၁) ရာစိပင်လုံ အစည်းအဝေးများ တွင် ပါဝင်သူများ အားလုံးအနေဖြင့် မဖြစ်မနေ အိပ်ထောင်ထားသင့်သည့် စာအုပ် ဟု ယူဆပါသည်။

၂၀၁၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်တွင် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ တော် အစိုးရ နှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ (၈) ဖွဲ့အကြေား သဘောတူ လက်မှတ် ရေးထိုးထားသည့် (NCA) တွင် ပါရှိသည့် အချက် (၃၃) ချက် အား အနက် ဖွင့်ဆိုကြရာတွင် အသုံးတည့်မည့် စာအုပ်ဖြစ်စေရန် ဆုမွန်ကောင်း တောင်းပေးပါသည်။

ဦးအောင်မင်း

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး (ဌီမ်း)

ရန်ကုန်မြို့၊

၂၀၁၈ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၂) ရက်

၂။ ပြုစုသူ၏ စကားညီး

တရေးသူ (၂၀၁၄ ခု ရှုလိုင်လ ၅-၂၉ - NCCT member's summit)

ယခု NCA အစိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်တတမ်းသည် တရားဝင်အတည်ပြုပြီးသော Official Document မဟုတ်သေးပါ။ NCA Single Text ရရှိရန် ဆွေးနွေးသည့် နောက်ခံသမိုင်းတွင် ထဲထဲဝင်ဝင် ရေးသားပြုစုခဲ့သော အစိုးရဖော်မှ Union Peace Making Work Committee (UPWC) နှင့် (EAO) - ၁၆ ဖွဲ့၏ တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ် တိုက်ခိုက်မှုပ်စဲရေးညီးနှင့်ရေးပူးတွဲကော်မတီ " Nationwide Ceasefire Coordination Committee " (NCCT) တို့ (J) နှစ်ခန့် တရားဝင်ရေး.. အလွတ် သဘောပါ တွေ့ဆုံးဆွေးနွေးမှုများက ရရှိသော.. နှစ်ဖက်အဆိုပြု အစိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုမှု များသာ ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့ကို တစ်ချိန်ချိန်၊ တစ်နေရာရာတွင် အသုံးပေါင်စေခြင်း အကျိုးလာ၊ .. အထူးသဖြင့် နိုင်ငံသူနိုင်ငံသားများ တိုင်းသူပြည်သားများ NCA ၏ မူလရည်ရွယ် ရင်းစွဲ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအပေါ် ဝေါဟာရ အစိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်များကို တိုးမိခေါက်မိ စေရန်လည်း ရည်ရွယ်ပါသည်။

NCCT နှင့် UPWC တို့သည် NCA မူချော ရရှိသည်နှင့် တပြုပိုင်နက် အစိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက် စာတမ်းကိုပါ တပါတည်း အတည်ပြု လက်မှတ်ရေးထိုးနိုင်ရန် ရည်ရွယ်ရင်းရှိကြပါသည်။ သို့သော် အချိန်မလုံလောက်မှာ အစိုးရအပြောင်းအလဲ၊ မူဘောင်နှင့် ပြည်ထောင်စုပြုမီးချမ်းရေးညီလာခံ တို့ကို ဦးစားပေးလိုက်ရမှု တို့ကြောင့် " အစိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက် " အပေါ် နှစ်ဖက်လက်မှတ်ရေးထိုးသူများ အတည်ပြု လက်မှတ်ရေးထိုးနိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ပါ။

NCA ကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သော အစိုးရ-လွှတ်တော်-တပ်မတော်ဘက် နှင့် EAO (၈) ဖွဲ့ .(ဘက်နှစ်ဖက်)သည် NCA စာချုပ်ပါ ပြဌာန်းချက်များ၏ အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုမှုအပ်း တူညီသော အမြင်သဘောထား မရရှိခဲ့သဖြင့်၊ ယခုအခါ NCA ကို အကောင်အထည်ဖော်မှုတွင် အခက်အခဲ ကြံတွေ့လာရခြင်းပင် ဖြစ်ပေသည်။

အထူးသဖြင့် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှု ပူးတွဲတော့ကြသွေးကော်မတီ Joint Monitoring Committee (JMC) အဆင့်ဆင့်တွင် လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာ၌ စစ်ရေးဆိုင်ရာ အသုံးအနှစ်း၊ ဝေါဟာရ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်များ "ဘုံ" သဘောတူ ထားခြင်း မရရှိခဲ့သဖြင့်.. အခက်အခဲ တွေ့နေရကြောင်း တွေ့ရှုရပါသည်။ အပစ်ရပ် EAO များဘက်မှ လည်းကောင်း၊ အစိုးရ/တပ်မတော်ဘက်မှ လည်းကောင်း၊ ပြဿ နာတစ်ရပ်ကို ဖြေရှင်းရာတွင်.. မိမိဘက်သို့သာ (လိုရာဆွဲ) အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုနေကြ သောကြောင့် ပြဿနာ မဖြေရှင်းနိုင်ဘဲ ရှိနေနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် NCA ပါ ပြဌာန်းချက်များ၊ ဝေါဟာရများ၏ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရာ တွင် စစ်ရေးဆိုင်ရာ၊ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ၊ အထွေထွေဆိုင်ရာ စသည်ဖြင့်.. အခန်း အလိုက်..ပုဒ်မအလိုက်..အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက် ပြုစုသွားခြင်းအားဖြင့် လေ့လာသူများ အတွက် ပိုမို လွယ်ကူစေမည် ဖြစ်ပါသည်။

ယခုပြုစုတင်ပြသောစာတမ်း အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရာတွင် တစ်ပုံစံတည်း မဟုတ်ဘဲ ရုံဖန်ရုံခါ "မူခွဲ" များကိုလည်း တွေ့မြင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။ စာဖတ်သူတို့ အနေဖြင့် လွတ်လပ်စွာတွေးတော်ကြံဆနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

အကောင်းဆုံး အထိရောက်ဆုံး အကြံပြုလိုသည်မှာ NCA အပ်း လက်မှတ်ရေးထိုးကြပြီးသူ အဖွဲ့အားလုံး "အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်"တစ်ရပ်ကို ဆွေးနွေး ညီနှင့်ပြီး "ဘုံသဘောတူချက်" ရယူရန်သင့်ပါကြောင်း.. စာတမ်းပြုစုသူ အနေနှင့် တိုက်တွေ့န်းအပ်ပါသည်။

(မှတ်ချက်။။ မိမိ၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ၊ ဆွေးနွေးဖက်များ၊ မှတ်တမ်းအဖွဲ့များ၊ အနေနှင့်လည်း ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက် အကြံပြုလိုသည်များ ရှိသည်ကို စာရေးသူထံသို့ အားမနာတမ်း ဝေဖန် သုံးသပ်ပေးပို့ကြပါရန် မေတ္တာရပ်ခံအပ်ပါသည်။

ဆက်သွယ်ရန် Email: prabwarpo@live.co.uk, hkunbwarzaw@gmail.com

Ph (Myanmar): 09259258743)

၃။ ဘာကြောင့် အစိမ့်ပြုပို့ဆိုချက် လိုအပ်ပါသလဲ ?

❖ နောက်ခံသမိုင်းအကျဉ်းချုပ်

စာရေးသူဂိုယ်တိုင် ပါဝင်သော အဖွဲ့ဝင် (၁၆)ဦးပါ NCCT နှင့် ပြည်ထောင် စုဝန်ကြီး ဦးအောင်မင်း ဦးဆောင်သည့် အစိုးရ၊ လွှတ်တော် နှင့် တပ်မတော်တို့ ပါဝင်သော ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တို့သည် (၂) နှစ်ကြာ စွဲစပ်ညီနှင့်ရာတွင် အစိမ့်ပြုပို့ဆိုချက် မူကြမ်းကိုလည်း အပြည့်အစုံ မဟုတ်သည့်တိုင် အစိတ်အပိုင်း အလိုက် ရေးဆွဲထားခဲ့ကြပါသည်။ စာရေးသူတို့၏ NCCT ဖက်မှ အစိုးရယ်ဖွင့် ဆိုချက် မူကြမ်းအချို့၊ ရေးသားကြသက္ကားသို့ အစိုးရနှင့် တပ်မတော်ဖက်ကလည်း အစိမ့်ပြုပို့ဖွင့်ဆိုချက် မူကြမ်းတစ်ချို့၊ ရေးသားတင်ပြခဲ့ကြပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် NCA စာ ချုပ်တွင် ဒို့တာဝန်အရေး (၃) ပါးကို လက်ခံထည့်သွင်းရန် ညီနှင့်သည့် အချိန်က EAO ကိုယ်စားလှယ်များ၏ တောင်းဆိုချက်အရ အစိုးရဘဏ်မှနေ၍ ဒို့တာဝန် အရေး (၃) ပါး၏ အစိုးရယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို တင်ပြခဲ့ဖူးပါသည်။
(ဆက်လက်ဖော်ပြု မည့် စာတမ်းထဲတွင် မူရင်းကို ပူးတွဲဖော်ပြုပါမည်။)

ယင်း NCA လက်မှတ်တိုးသည့်အချိန်၌ အစိမ့်ပြုပို့ဆိုချက် စာတမ်းကိုပါ တပါတည်း လက်မှတ်ရေးတိုးကြရန် သဘောတူထားခဲ့ကြသော်လည်း၊ တကယ် တမ်း NCA တိုးသည့်အချိန်တွင် အစိုးရယ်ဖွင့်ဆိုချက်စာတမ်းမှာ အသင့်အနေ အထား ရှိမနေခဲ့ပါ။ ညီနှင့်သဘောတူရန်အတွက်လည်း အချိန်မလုံလောက်တော့ပါ။ ရွေးကောက်ပွဲကာလ အခင်းအကျင်း၊ အစိုးရ အပြောင်းအလဲ နှင့် အချိန်အကန့် အသတ်များကြောင့် NCA လက်မှတ်ရေးတိုးခြင်း နှင့် ပထမအကိမ်း ပြည်ထောင်စု ပြိုမျိုးချမ်းရေးညီလာခံ ခေါ်ယူကျင်းပရေး တို့တွင် ပိုမို အာရုံစိုက်ရ၍ အစိမ့်ပြုပို့ဆိုချက်ကိစ္စမှာ ဦးစားပေး မခံရတော့ပါ။

ယင်းကဲ့သို့ ခြွင်းချွိန်ထားခဲ့သော အစိမ့်ပြုပို့ဆိုချက်ကဲ့သို့ အရေးကြီး လုပ်ငန်းတစ်ရပ် လက်ဝယ် မရှိသည့်အတွက်၊ လက်တွေ့ NCA အကောင်အထည်ဖော်သောအခါတွင် အခက်အခဲများ ပေါ်ပေါက်လာရခြင်း ဖြစ်သည်ဟု သုံးသပ် လျှင် မှားမည် မထင်ပါ။

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၁ - ၁၂ ရက်နေ့များတွင် ရင်းမယ်မြို့၊ Khum Phucombe ဟောတယ်တွင်ကျင်းပသော PPST အရေးပေါ်အစည်းအဝေး ဖွင့်ပွဲတွင် ဖြောကြားသော PPST အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ပိုလ်ချုပ်ကြီး မူတူးစေးဖိုး၏ မိန့်ခွန်းမှ ကောက်နှုတ်ချက်အရ -

"ဒါကြောင့် NCA ရဲ့ အစိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုမှုတွေအပေါ် နားလည်မှ တူသီခြင်း မရှိသေးဘူးလို့ ကောက်ချက်ချရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် NCA ရဲ့ မှ တစ်ခုဖြစ်တဲ့ ထွေဆုံးညီးနှင့် အဖြော်ရှာခြင်းဖြစ်တဲ့ အခြေခံကနေ အဖြော့စုံ လိုကြောင်း "..... မိန့်ကြားသည့်အပေါ်တွင် ...

၅၅။ အစိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်စာတမ်းကို ပြုစုရေးသားရန် စာရေးသူအား တွန်းအား တစ်ရပ် ဖြစ်စေခဲ့ပါသည်။

တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးသဘောတူစာချုပ် Nationwide Ceasefire Agreement (NCA) ကို အစိုးရ၊ လွှတ်တော်၊ တပ်မတော် နှင့် EAO ရှစ် ဖွဲ့တို့အကြား လက်မှတ်ရေးထိုး ချုပ်ဆိုခဲ့သည်မှာ (၂) နှစ်ကျော်ခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။ NCA ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သည့် လုပ်ငန်းများတွင် အချို့အစိတ်အပိုင်း များ၌ နောင့်နေးကြန့်ကြာမှုများ၊ မအောင်မြင်မှုများနှင့် လမ်းချက်မှုများ တစ်စုံတရာ ရှိလာခဲ့သည်ကို ထွော့သည်။ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပါဝင် ပတ်သက်သူ အားလုံးက တည်းတည့်တွင် ချမှတ်သည့် အပြုစ်တင်စကားတစ်ရပ်မှာ " NCA ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အစိုးယ်ဖွင့်ဆိုချက်အပေါ်နှစ်ဖက်သဘောတူထားခြင်း မရှိသေးသောကြောင့်" ဟု ဆိုသည်။

NCA ကို လက်မှတ်ရေးထိုးထားကြသော အစုအစွဲများအနေဖြင့် မိမိအခြေ အနေနှင့်မိမိ လိုက်လျောညီထွော့ရှိသော အစိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုမှု ပြုလုပ်ပြီး၊ အကောင် အထည်ဖော်ရန် ကြိုးပမ်းမှုများ ရှိနေသောကြောင့် အဆင်မပြေ ဖြစ်ရပေသည်။ မိမိ တို့ လက်မှတ်ရေးထိုးထားကြသော EAO ရှစ်ဖွဲ့အကြားတွင်ပင် အစိုးယ်ဖွင့်ဆိုပုံ ဖွင့်ဆိုနည်း မတူညီကြပေ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ၂၀၁၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလက ၁၉၅၂ ၂၀၁၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလအထိ NCA (Single Text) အပေါ် ထဲထဲဝင်ဝင် အသေးစိတ် ပါဝင်ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည့် NCCT (ခေါ်) ညီနိုင်းရေးအဖွဲ့တွင် အားလုံး မပါဝင်ခဲ့ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ NCCT တွင် ညီးဆောင်ပါဝင်ခဲ့သူ မွန်ပြည်သစ်ပါတီ ကိုယ်စားလှယ် နှင့် KIO ကိုယ်စားလှယ်တို့သည် တကယ်တမ်း NCA လက်မှတ်

ရေးထိုးရာတွင် မပါဝင်ကြဘဲ.. မူလက လေ့လာသူအဆင့်မှ ပါဝင်ခဲ့သော RCSS နှင့် ABSDF တို့က NCA တွင် ပါဝင်လက်မှတ်ရေးထိုးလာခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ယင်းအလုပ်အပြောင်းသည်ပင်လျှင် EAO ရှစ်ဖွဲ့အကြား၌ NCA အစိမ့်ပြုပို့ဖွင့်ဆိုချက် မတူညီရခြင်း အကြောင်းရင်းခံပင် ဖြစ်သည်။

၂၀၁၆ ခုနှစ် ဧပြီလမှ စ၍ အစိုးရသစ်အနေနှင့် ဤများရှင်းလုပ်ငန်းစဉ်ကို ဆက်လက်ပြီးဆောင်ရာတွင်လည်း NCA စာချုပ်ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အစိမ့်ပြုပို့ဖွင့်ဆိုရာတွင် မူလစဉ်းစားချက်များနှင့် ကွဲလွှဲမှု ရှိလာသည်ကိုလည်း တွေ့မြင်ရသည်။

ထို့ကြောင့် NCA လမ်းကြောင်းဖြင့် ဤများရှင်းလုပ်ငန်းစဉ် ခရီးရှည်ကြီးကို ဆက်လက် ချို့တက်နိုင်ရန် အစိုးရပို့ဖွင့်ဆိုချက် စာတမ်းတစ်စောင် စုစည်းရေးဆွဲတင်ပြရန် အမြန်ဆုံးလိုအပ်နေပြီဟု.. စာရေးသူအနေဖြင့် ယုံကြည်မိသည်နှင့် အညီ ကြို အစိုးရပို့ဖွင့်ဆိုချက် စာတမ်းမှုကြမ်းကို တင်ပြအပ်ပါသည်။

❖ ရည်ရွယ်ချက်များ

ကြို ဝေါဟာရဖွင့်ဆိုချက်များစာတမ်းကို အစိကအားဖြင့် -

၁။ တစ်နိုင်ငံလုံးအပ်အစ်ရပ်စဲရေးသဘောတူစာချုပ်တွင် ပါရှိသည့် ဝေါဟာရများ အပေါ်တွင်သော် လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံရေးဆွဲးနွေးပွဲအတွက် အခြေခံမူသောင်ရေးဆွဲရာတွင် ပါရှိသည့် ဝေါဟာရများ အပေါ်တွင်သော် လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံရေးဆွဲးနွေးပွဲ ကျင်းပနေစဉ်အတွင်း သုံးစွဲပြောဆိုဆွဲးနွေးရာတွင် ရည်ညွှန်းလိုသော ဝေါဟာရများ အတွက်ကိုသော် လည်းကောင်း၊ နှစ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများဆိုလိုရင်းအစိုးရပို့တူညီမှု (သို့မဟုတ်) အနီးစပ်ဆုံးတူညီမှု ရရှိစေရန် ရည်ရွယ်သည်။

၂။ စာချုပ်ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် စာချုပ်ပါဝေါဟာရများကို အစိမ့်ပြုပို့ဖွင့်ဆိုရည် လိုရာဆွဲခြင်းမျိုး မဖြစ်စေဘဲ၊ တူညီသော သဘောပေါက် နားလည်လက်ခံမှု အပေါ် အခြေခံ၍ အစိမ့်ပြုပို့ဖွင့်ဆိုနိုင်ရန်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

၄။ မူရင်း NCA တချိုပ်အပြည့်အစုံ

NCA පේරිපෙශනීය සංග්‍රහකාරී UPWC, NCCT අත්‍යුත්‍යාමාව නිස්පාදනය කිරීමෙන් නොවූ

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့်
တိုင်းရင်းသားလက်နက်ဂိုဏ်အဖွဲ့အစည်းများအကြေားချုပ်ဆိုသော
တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်သိကိုနိုက်များရပ်စဲရေးသောတုစာချုပ်

၁၃၅

ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ နှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက် ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများအကြေား ချုပ်ဆိုသော တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်နှုန်းပြုပါသည်။ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ နှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ အကြေား ယခင်ချုပ်ဆိုခဲ့သော သဘောတူချက်များအား ထပ်လောင်း အသိအမှတ်ပြုခြင်း၊ ပိုမိုခိုင်မာစေခြင်း၊ ထပ်ဆင့် အတည်ပြုခြင်းဖြစ်ပြီး၊ ပါဂင်သင့်သူအားလုံး ပါဂင်နိုင်သော နိုင်ငံရေးဆွဲးနွေးပွဲများမှတစ်ဆင့် တရားမှုတမ္မန် ရှုက်သိက္ခာရှိမှုတို့အပေါ် အခြေခံသည့် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြှုပေးသော ဌီမ်းချမ်းရေးကို ဦးတည်သည်။

၅၆ တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးသဘောတူစာချုပ် လက်မှတ်ရေးထိုးကြသော ကျွန်ုပ်တို့သည် ရေရှည်တည်တဲ့နိုင်မြေသော ပြိုမ်းချမ်းရေး ရရှိရန် အတွက် တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု နှင့် ပွုင့်လင်းမြင်သာမှုတို့ကို အခြေခံ၍ **၅၆**

သဘောတူစာချုပ်ပါ အချက်များကို ပြီးစီးအောင်မြင်သည်အထိ မပျက်မက္ခက်အတူတက္ခ ပူးတွဲ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားရန် အပြန်အလှန်သန္တာနှင့် ပြုကြသည်။

အခန်း (၁)

အခြေခံမူများ

၁။ ရေရှည် တည်တဲ့ နိုင်မြေသော ပြိုမ်းချမ်းရေး တည်ဆောက်နိုင်ရေး အတွက် အောက်ပါ အခြေခံမူများနှင့်အညီ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားရန် သဘောတူသည်။

- (က) ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အား ပြည်ထောင်စု မပြီးကွဲရေး၊ တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု မပြီးကွဲရေးနှင့် အချုပ်အခြာအာကာ တည်တဲ့ နိုင်မြေရေး တို့ကို ရေးရှု၍ လွတ်လပ်မှု၊ တန်းတူညီမှုမှုနှင့် တရား မှုတမှုတို့ကို အခြေခံပြီး ပင်လုံးစိတ်ခါတ်နှင့်အညီ ဒီမိုကရောစိရေး၊ အမျိုးသားတန်းတူရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြုလာနှင့် အခွင့်အရေးများ အာမခံ ချက်များ အပြည့်အစ ရှိသော၊ ဒီမိုကရောစိနှင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်တို့ကို အခြေခံသည့် ပြည်ထောင်စုကို နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲရလဒ်များနှင့်အညီ တည်ဆောက်သွားရန်။
- (ခ) မြန်မာနိုင်ငံတွင် သမိုင်းရည်ကြာ ဖြစ်ပွားခဲ့သော လက်နက်ကိုင် ပဋိပက္ခ များ အဆုံးသတ်နိုင်ရန် ဆွေးနွေးညီနှင့်အဖြေရာရေး၊ နိုင်ငံရေးပြဿနာ ကို စစ်ရေးဖြင့် ဖြေရှင်းခြင်း မပြုဘဲ.. နိုင်ငံရေးနည်းဖြင့် ဖြေရှင်းမည့် နိုင်ငံရေးယဉ်ကော်မှုသစ်တစ်ရပ် ထူထောင်ပြီး၊ လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခ အဆုံးသတ်နိုင်ရန်။
- (ဂ) တိုင်းရင်းသားလူမျိုးပေါင်းစုံ ပူးပေါင်း ပါဝင်သော ပြည်ထောင်စုတပ်မ တော်ဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို နိုင်ငံရေးတွေဆုံးဆွေးနွေးပွဲများတွင် ထည့်သွင်းဆွေးနွေးသွားရန်။

- (ယ) ကြို ပြည်ထောင်စုအတွင်း နေထိုင်ကြသော နိုင်ငံသားအားလုံးကို လူမျိုးရေး၊ ဘာသာရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လိပ်ကွဲပြားမှုတို့ကြောင့် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းမပြုဘဲ တန်းတူရည်တူ အခွင့်အရေး ရရှိစေရန်။
- (က) နိုင်ငံရေးကိစ္စအလို့ဌာ ဘာသာ သာသနာကို အလွှာသုံးစား မပြုရန်၊ နိုင်ငံရေးနှင့် ဘာသာရေး ရောယ်ကြောင်း မရှိသည့် နိုင်ငံတော်ကို ထူထောင်ရန်။
- (စ) ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်း မြိုတင်းနေထိုင်ကြသော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ နောက်ခံသမိုင်း၊ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု၊ စာပေ၊ ဘာသာစကားနှင့် အမျိုးသားလက္ခဏာများ မတူကွဲပြားမှုကို လက်ခံအသိအမှတ်ပြု၍ လူမျိုးပေါင်းစုံ၊ ဘာသာစကားပေါင်းစုံ တို့ဖြင့် ပြည်ထောင်စုလက္ခဏာတစ်ရပ်ကို နိုင်ငံသားအားလုံး စုပေါင်းဖော်ဆောင်ရန်။
- (ဆ) ရေရှည်တည်တုံးခိုင်မြှုပ်သည့် ဤမီးချမ်းရေး ရရှိရန် ရည်မှန်း၍ တိုင်းရင်းသားများ၏ လိုလားချက်နှင့် သဘောထားဆန္ဒများကို အခြေခံပြီး ပါဝင်သင့်သူအားလုံး ပါဝင်သည့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲများကို ကျင်းပသွားရန်။
- (ဇ) ဤမီးချမ်းရေးဆွေးနွေးသာက်များအကြား ဝိပါဒ ကွဲပြားမှုများကို ရေရှည်တည်တုံးခိုင်မြှုပ်သည့် ဤမီးချမ်းရေးရရှိရန် စိတ်ရင်းစေတနာမှန်ဖြင့် အကျေအလည် ညီနှင့်ဖြောင်းဆောင်ရွက်ရန်။
- (ဈ) ကြိုသဘောတူစာချုပ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသည့် နှစ်ဖက် အပြန်အလှန်ထားရှိသော ကတိကလတ်များကို စောင့်ထိန်းရန်နှင့် ဤမီးချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်များကို ပွဲလုပ်မြင်သာခြင်း၊ တာဝန်ခံခြင်း စသည့် နည်းလမ်းများဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ရန်။
- (ည) ကြိုသဘောတူစာချုပ်ကြောင့် ဖြစ်ထွန်းလာမည့် တိုးတက်မှုများကို တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် အခွင့်အရေးမယူဘဲ.. သဘောတူစာချုပ်ပါ ကိစ္စရပ်များကို ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားရန်။
- (ဋ) ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်း မြိုတင်းနေထိုင်ကြသော ပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံး၏ အသက်၊ အိုးအိမ်၊ စည်းစီမံလုံခြုံရေးနှင့် ပြည်သူလူထု၏ ဘဝ မြှင့်တင်ရေးကို ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်သွားရန်။

အခန်း (၂)

ဦးတည်ချက်နှင့် ရည်ရွယ်ချက်များ

JII ပြည်ထောင်စုအစိုးရ နှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ သည် အောက်ပါတို့ကို ဤသဘောတူစာချုပ်၏ ဦးတည်ချက်များနှင့် ရည်ရွယ်ချက်များအဖြစ် သဘောတူသည်။ -

- (က) ဤစာချုပ်ကိုလက်မှတ်ရေးတိုးသူများအကြား ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဉ်းအား လက်ခံဆောင်ရွက်ပြီးနောက် တရားမျှတူမှုနှင့် ရေရှည်တည်တဲ့ခိုင်မြေသည့် ပြိုမ်းချမ်းရေး ရရှိရေးတို့အတွက် နစ်ဖက်သဘောတူထားသည့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးရေးမူဘောင်ပေါ်တွင် အခြေခံ၍ ပါဝင်သင့်သူ အားလုံး ပါဝင်သော နိုင်ငံရေးတွေဆုံးဆွေးနွေးရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကို စတင်ရန်။
- (ခ) ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဉ်းခိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်မှုများ၊ ကျင့်ပတ်စည်းကမ်းများအား လိုက်နာမှုကို စောင့်ကြည့်ရေး၊ ချိုးဖောက်မှုများကို စုံစမ်းစိစစ်ရေးနှင့် ပဋိပက္ခများ ဖြေရှင်းရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရေးအတွက် "ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဉ်းခိုင်ရာပူးတွဲစောင့်ကြည့်ရေးကော်မတီ" တစ်ရပ်ကို ဖွဲ့စည်းသွားရန်။
- (ဂ) ပြည်ထောင်စုအစိုးရ နှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ အကြား ချုပ်ဆိုထားသော သဘောတူညီချက်များနှင့် ကတိကယတ်များ ကို ထပ်လောင်း အတည်ပြုရန်။
- (ဃ) တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၏ တော်လှန်ရေးကို အခြေခံသည့် နိုင်ငံရေးဆန္ဒကို နားလည်ခြင်းနှင့် ပြည်ထောင်စုစိတ်ခါတ်ခိုင်မြဲမှုတို့ကို ဦးတည်လျက် တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဉ်းရေး သဘောတူစာချုပ်တွင် ပါဝင်သင့် ပါဝင်တိုက်သော တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများအားလုံး အတူတက္ကပါဝင်လက်မှတ်ရေးတိုးရန်။

အခန်း (၃)

ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ

၃။ ဤသဘောတူစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးသည့်နေ့မှစ၍ (၁၄)ရက်အတွင်း တပ်မတော်နှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နှက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများမှ တာဝန်ရှိသူများ တွေ့ဆုံးညီနှင့်ကာ ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို တိကျသော အချိန်ရယား သတ်မှတ် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ခြင်းများ ပြုလုပ်သွားရန် သဘောတူသည်။

၄။ ဤသဘောတူစာချုပ်ပါ စစ်သာက်ဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ်နှင့် ပတ်သက်သည့် နှစ်ဖက်အပြန်အလှန် လိုက်နာကြရမည့် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းများနှင့် သဘောတူညီထားသည့် စစ်သာက်ဆိုင်ရာကျင့်ဝတ်များကို အတိအကျ လိုက်နာဆောင်ရွက်ကြရမည် ဖြစ်ကြောင်းနှင့် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးဆိုင်ရာ ပူးတွဲဆောင့်ကြည့်ရေးပူးတွဲကော်မတီ အဆင့်ဆင့်၏ စိစစ်ခြင်း ခံယူရန် သဘောတူသည်။

၅။ တပ်မတော် နှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နှက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများသည် တပ်ပိုင်းဆိုင်ရာကိစ္စများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါတို့ကို လိုက်နာရန် သဘောတူသည်-

- (က) အပစ်ရပ်နယ်မြေအတွင်း တစ်ဖက်နှင့်တဖက် အကြား နယ်မြေထိုးမိုးမှု တပ်လူပ်ရားခြင်း၊ ကင်းထောက်ခြင်း၊ အင်အားတိုးချဲ့ခြင်း၊ လက်နှက်ကိုင်တိုက်ခိုက်မှုများ၊ ဖိုင်းထောင်ခြင်းများ၊ အကြမ်းဖက်တိုက်ခိုက်မှုများ၊ ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်းများ ဖျက်ဆီးခြင်းနှင့် ထိုးစစ်ဆင်ခြင်းများကို ရပ်ဆိုင်းရန်။
- (ခ) တစ်ဖက်နှင့်တဖက် ရန်မှုသည့် (သို့မဟုတ်) စောကားမှု ဖြစ်စေသည့် တိုက်ရှိက် (သို့မဟုတ်) သွယ်ပိုက်သည့် လုပ်ရပ်များကို မပြုလုပ်ရန်။
- (ဂ) နေရာချထားရာတွင် လိုအပ်သော အုပ်ချုပ်ထောက်ပံ့ရေး၊ အရေးပေါ်ဆေးကုသရေး၊ တပ်လဲလှယ်ရေးတို့နှင့် ပတ်သက်သည့် လုပ်ဆောင်မှုများမှုအပ အပစ်ရပ်နယ်မြေတွင် အင်အားအသစ် ဖြည့်တင်းခြင်း၊ နှစ်ဖက်သဘောတူညီထားသော တပ်စခန်းများမှုအပ စခန်းအသစ်များ ထပ်မံ ဆောက်လုပ်ခြင်းနှင့် လက်နှက်ခဲယမ်းများ ထပ်မံ ဖြည့်တင်းခြင်းများ မပြုလုပ်ရန်နှင့် တိုင်းပြည်ကာကွယ်ရေးအတွက် ဖြစ်စေ၊ ပြည်ပရန်

- ကာကွယ်ရေးအတွက်ဖြစ်စေ လိုအပ်လာပါက အပစ်ရပ်နယ်မြေအတွင်း ဖော်ပြပါ စစ်ရေးဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်မှုများကို နှစ်ဖက်ညီနှင့်၏၍ ပြုလုပ်သွားရန်။
- (ယ) ဘာသာရေးအဆောက်အအုံ၊ တာသင်ကျောင်း၊ ဆေးရုံ၊ ဆေးခန်း၊ ပရဂက်များအတွင်းနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ရုံးရာဓလ္လာဆိုင်ရာ နေရာ၊ လူထု နှင့်ပတ်သက်သော နေရာများတွင် စစ်ရေးဆိုင်ရာ တပ်စခန်းချထားခြင်း မပြုလုပ်ရန်။
- (က) ဌိမ်းချမ်းရေးတိုးတက်ဖြစ်ပေါ်မှုနှင့်အညီ နှစ်ဖက်တပ်များ ငင်းကျင်းထားသော မိုင်းများကို ရှင်းလင်းရန်နှင့် မိုင်းရှင်းလင်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် တစ်ဆင့်ချင်း ညီနှင့်ပြီး.. ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားရန်။
- (စ) အဖွဲ့အစည်းများအကြား ရန်လိုသော ဂါဒဖြန့်ချိမှုများ၊ မမှန်မကန်သော (သို့မဟုတ်) ဂုဏ်သိက္ခာကို ညီးစွမ်းစေသော ပြောဆိုမှုများ၊ အသရေ ရျက်သည့် ထုတ်ပြန်မှုများကို ပြည်တွင်း၍သော်လည်းကောင်း၊ ပြည်ပ၌ သော်လည်းကောင်း မပြုလုပ်ဘဲ ရှေ့ကြည်ရန်။
- (ဆ) အပစ်ရပ်နယ်မြေအတွင်း သဘာဝဘေးအွန်ရာယ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော အရေးပေါ်အခြေအနေများတွင် နှစ်ဖက်ပူးပေါင်းပြီး ကပ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်ခြင်း၊ ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ကျွန်းမာရေးပစ္စည်းများ အရေးပေါ် ရွှေ့ပြောင်းခြင်းများကို ညီနှင့်လုပ်ဆောင်ရန်။
- (ဇ) အပစ်ရပ်နယ်မြေအတွင်း တရားဥပဒေဗိုးမိုးရေးကိစ္စကို ညီနှင့်ဆောင်ရွက်ရန် ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများကို ဥပဒေနှင့်အညီ ဖြစ်စေရေးအတွက် နှစ်ဖက်ညီနှင့်၍ အရေးယူ ဆောင်ရွက်ရန်။
- (ဈ) အပစ်ရပ်နယ်မြေများတွင် တပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်မှုကိစ္စများကို ညီနှင့် ဆောင်ရွက်ရန်။
- (ည) တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုပြပဲစေရေးသဘောတူစာချုပ် လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး ဖြစ်ကြောင်းကို လက်မှတ်ရေးထိုးသည့် အချိန်မှစ၍ (၂၄)နာရီ အတွင်း မိမိကွပ်ကဲမှု အောက် အဆင့်ဆင့်သို့ ညွှန်ကြားရန်နှင့် စာချုပ်ပါ အချက်အလက်များကို (၅) ရက်အတွင်း ရှင်းလင်းအသိပေးရန်။

(၄) နှစ်ဖက် အောက်ခြေအဆင့်တွင် ဖြစ်ပေါ်သည့် ပဋိပက္ခများအား အင်အား အသုံးပြု၍ ဖြေရှင်းခြင်း မပြုလုပ်ရန်။

၆။ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များ၏ လူသစ်စုဆောင်းခြင်းကိစ္စကို တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးသဘောတူစာချုပ် အကောင်အထည်ဖော် မှုနှင့် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ပြန်လည်ပေါင်းစဉ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့်အညီ ဆွေးနွေး ညီးနှင့်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားရန်။

ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်မှုကို ရောင်ရှားနိုင်ရန်လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များ နေရာချထားခြင်း

၇။ တပ်မတော် နှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၏ တပ်ဖွဲ့များ သည် ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်မှုကို ရောင်ရှားနိုင်ရန် မိမိတို့၏ လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များ နေရာပြန်လည်ချထားခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါအချက်များကို သဘောတူ သည် -

- (က) နှစ်ဖက် တိုက်ရှိက် ထိတွေ့ရင်ဆိုင်မှု ရှိသော နေရာများတွင် ထိတွေ့ပစ် ခတ်မှု မရှိစေရေးအတွက်... စက်ဆက်သွယ်မှု၊ ပြောပြင်ဆက်သွယ်မှုနှင့် အခြားဆက်သွယ်မှု နည်းလမ်းများ ရယူလျက် ချက်ချင်းဆောင်ရွက်ရန်။
- (ခ) လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များ နေရာချထားရေး သတ်မှတ်ရာတွင် ထိပ်တိုက် ထိတွေ့ ရင်ဆိုင်မှု မဖြစ်စေရေးအတွက် နှစ်ဖက် ညီးနှင့်ဆောင်ရွက်သွားရန်။
- (ဂ) နှစ်ဖက်ညီးနှင့် လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များနေရာချထားရန် ခက်ခဲ နေဆဲ အောက်တပ်များများ ပုံမှန် အဆက်အသွယ်ပြုလုပ်၍ ညီးနှင့်ဆောင်ရွက်သွားရန်။
- (ဃ) တပ်မတော် နှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများသည် မိမိတို့ လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့ဝင်များအား သတ်မှတ်နေရာများတွင်သာ ထားရှိရန်။
- (င) နှစ်ဖက် တိုက်ရှိက်ထိတွေ့ရင်ဆိုင်မှုရှိသော နေရာများတွင် ထိတွေ့ ပစ်ခတ်မှု မရှိစေရေးအတွက် တပ်စခန်းများ၏ အရေအတွက်ကို ညီးနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်။

- (စ) သက်ဆိုင်ရာတပ်စခန်းနှင့် နယ်မြေတစ်ခုနှင့်တစ်ခုအကြား ဆက်သွယ် ရေးလမ်းကြောင်း လုံခြုံရေးအတွက် တစ်ဖက်နှင့်တဖက် ကြိုသဘောတူ တချုပ်ကို အခြေခံ၍ နှစ်ဖက်ညီနှင့်ဆောင်ရွက်ရန်။

တပ်ဖွဲ့က်များလွှတ်လပ်စွာ သွားလာခွင့်

၈။ တပ်မတော် နှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများသည် လွှတ်လပ်စွာ သွားလာခွင့်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါအချက်များကို သဘောတူသည် -

- (က) လုံခြုံရေးအရ ကန့်သတ်ထားသော နေရာများမှအပ မည်သည့်နေရာကို မဆို လက်နက်ကိုင်ဆောင်ခြင်းမရှိဘဲ လွှတ်လပ်စွာ သွားလာခွင့်ပြုရန်။
- (ခ) တစ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းက ထိန်းချုပ်ထားသော နယ်မြေအတွင်း လက်နက်ဖြင့် သွားလာရန် လိုအပ်လာပါက နှစ်ဖက်ညီနှင့် သဘောတူညီချက်ဖြင့် သွားလာရန်။

အရပ်သားများကိုအကာအကွယ်ပေးခြင်း

၉။ တပ်မတော်နှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများသည် အရပ်သားများကို အကာအကွယ်ပေးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အောက်ပါအချက်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် သဘောတူသည် -

- (က) ပြည်သူလူထု၏ စားဝတ်နေရေး၊ ကျွန်းမာရေး၊ ပညာရေးနှင့် ဒေသဆွဲရွှေ့ဖြူးတိုးတက်ရေးတို့အတွက် လိုအပ်သော ပုံပိုးကူညီမှုများ ညီနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်။
- (ခ) ပြည်သူလူထုအား လူတစ်ဦးတယောက်၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို ထိပါးစေသည့် လုပ်ရပ်၊ အကြမ်းဖက်ခြင်း၊ ဥပဒေမဲ့ဖမ်းဆီးချုပ်နောင်ခြင်း၊ ပြန်ပေးဆွဲခြင်း၊ ညွှေးပန်းနိပ်စက်ခြင်း၊ လူသားမဆန်စွာ ပြုမှုဆက်ဆံခြင်း၊ အကျဉ်းချုပ်ခြင်း၊ သတ်မှတ်ခြင်းနှင့် ဖျောက်ဖျက်ခြင်း မပြုလုပ်ရ။
- (ဂ) ဒေသခံပြည်သူများကို အဓမ္မ နေရပ်စွန်းစွာစေခြင်း၊ ရွှေ့ပြောင်းစေခြင်း မပြုလုပ်ရ။

- (ယ) ပြည်သူလူထုတံ့မှင့်၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ စားရေရှိကွာ၊ လုပ်အားနှင့် ၁နှစ်ဆောင်မှု များကို အဓမ္မ တောင်းခံရယူခြင်း မပြုလုပ်ရ။
- (က) ပြည်သူလူထုအား အကြောင်းမဲ့ဖြစ်စေ၊ အမှုဆင်ပြီးဖြစ်စေ ဖမ်းဆီး အရေးယူခြင်း၊ အပြစ်ပေးခြင်း လုံးဝ မပြုရန်နှင့် ဥပဒေနှင့်အညီ ဆောင် ရွက်ရန်။
- (စ) ဒေသခံများ၏ မြေယာများကို အဓမ္မသိမ်းပိုက်ခြင်းနှင့် လွှာပြောင်းခြင်းများ မပြုလုပ်ရ။
- (ဆ) အများပိုင်ပစ္စည်းများကို ပျက်စီးစေခြင်း၊ ခိုးယူခြင်း၊ လုယက်ခြင်းနှင့် ခွင့်ပြုချက် မရှိဘဲ ယူဆောင်ခြင်း မပြုလုပ်ရ။
- (ဇ) ဥပဒေနှင့်အညီ ပညာသင်ကြားရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများကို နောင့် ယုက်ပိတ်ပင်ခြင်း၊ ပညာရေးဆိုင်ရာပစ္စည်းများနှင့်အတူ စာသင်ကျောင်း၊ အဆောက်အအုံများကို ဖျက်ဆီးခြင်း၊ ပညာရေးလန်ထမ်းများနှင့် ပညာ သင်ယူနေသူများကို နောင့်ယုက် ဟန့်တားခြင်း မပြုလုပ်ရ။
- (ဈ) လူတစ်ညီးချင်းစီ၏ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများကို ထိခိုက်စေ ခြင်း၊ အများပြည်သူနှင့်သက်ဆိုင်သော ကျန်းမာရေးအထောက်အကူပြု ပစ္စည်းများ၊ ဥပဒေအရ ခွင့်ပြုထားသည့် အများပြည်သူများအတွက် ဆေးဝါးများ သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်းအား တားမြစ်ခြင်း မပြုရ။
- (ဉာ) ပြည်သူလူထု၏ စားနပ်ရိကွာစုဆောင်းခြင်း၊ ကုန်ပစ္စည်းများနှင့် ကောက် ပဲသီးနှံများကို တစ်ပိုင်တနိုင် သယ်ယူပို့ဆောင် ရောင်းချခြင်း၊ ကူးသန်း ရောင်းယယ်ခြင်း လုပ်ငန်းများကို နောင့်ယုက်ဟန့်တားခြင်း မပြုလုပ်ရ။
- (ဇူ) စာသင်ကျောင်း၊ ဆေးရုံး၊ ဆေးခန်းများနှင့် ဘာသာရေး အဆောက်အအုံ ပရောက်များအား အကြောင်းမဲ့ဖျက်ဆီးခြင်း၊ ပျက်စီးမှု ဆိုးကျိုးများ ဖြစ် ပေါ်စေခြင်းနှင့် စစ်သက်ဆိုင်ရာ တပ်စခန်းချထားခြင်းများ မပြုလုပ်ရ။
- (ဇှ) ပြည်သူလူထု၏ ဘာသာရေး၊ စာပေယဉ်ကျေးမှု နှင့် လေ့လားတမ်း ဆိုင်ရာ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရောက်မှုများကို နောင့်ယုက်ခြင်း၊ ဂုဏ်သိကွာ ညိုးစွမ်းစေခြင်း နှင့် ပျက်စီးစေခြင်း တို့အား တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ၊ သွယ်ပိုက် ၍ ဖြစ်စေ မပြုလုပ်ရ။
- (ဇဲ) အမျိုးသမီးများအား ဗလက္ဗာယ ပြုခြင်း၊ လိုင်အကြမ်းဖက်ခြင်း၊ အဓမ္မ သားမယား ပြုကျင့်ခြင်း၊ လိုင်မှုဆိုင်ရာ ကျွန်းပြုခြင်း မပြုလုပ်ရ။

- (ပ) ကလေးငယ်များအား သတ်ဖြတ်ခြင်းနှင့် ကိုယ်အရီ ဖြတ်တောက်ခြင်း၊ ကလေးစစ်သားအဖြစ် စုဆောင်း /စစ်မှုထမ်းစေခြင်း၊ အဓမ္မပြုခြင်းနှင့် အခြားလိပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်ခြင်း၊ ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်ခြင်းများ မပြုလုပ်ရ။
- (က) ပြည်သူလူထုကို ကျွန်ုပ်ခြင်း၊ အဓမ္မခိုင်းစေခြင်း မပြုလုပ်ရ။
- (တ) အပစ်ရပ်နယ်မြေအတွင်းရှိ ပြည်သူလူထု၏ လူမှုသာဝလုံခံမှန်င့် ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးရန်။
- (ထ) အရပ်သားပြည်သူများ စိုးရိမ်ကြောင့်ကျမှုမရှိဘဲ အပစ်ရပ်နယ်မြေများ အတွင်း လွှတ်လပ်စွာ သွားလာခွင့်ပြုရန်။

လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အကူအညီများ

၁၀။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရနှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများသည် လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အကူအညီများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါအချက်များကို သဘောတူသည် -

- (က) ပြည်တွင်းနေရပ်စွန်းစွာတိမ်းရောင်သူများ (IDPs) နှင့် ပဋိပက္ခဒက်ခံစားရသူများအတွက် လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အကူအညီများ ပေးခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းပြီး (NGO) နှင့် (INGO) အဖွဲ့အစည်းများ၏ ကူညီထောက်ပံ့မှုများအား နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရဌာနများ၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အောက်ပါအချက်များအကြား ညီနှင့်ဆောင်ရွက်ရန်။
- (ခ) ပြည်တွင်းနေရပ်စွန်းစွာတိမ်းရောင်သူများ (IDPs) အား ငြင်းတို့၏ ဆန္ဒအတိုင်း မူလအေသများသို့ ပြန်လည်နေထိုင်ခြင်းကို ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရန်သော်လည်းကောင်း၊ သင့်လျော်ရာနေရာတွင် ရွာသစ်တည်ထောင်ပေးစေလိုလျှင်သော်လည်းကောင်း၊ ဘေးကင်းလုံခံခြား လူဂိုက်သိက္ခာနှင့်အညီ ဖြစ်စေရန် ဆောင်ရွက်ပေးရမည်။

(က) ပြည်တွင်းနေရပ်စွန်းစွာတိမ်းရောင်သူများ (IDPs) နှင့် ပြည်တွင်းသို့ ပြန်လည်ပေါ်လာသော ဒုက္ခသည်များအား စိစစ်၍ ပြန်လည်နေရာချက်ထားရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကို ပူးတွဲညီနှင့်ဆောင်ရွက်ရန်။

အခန်း (၄)

ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှု ရပ်စဲရေး နိုင်မာအောင် လုပ်ဆောင်ခြင်း

**ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးဆိုင်ရာစည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့်
စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ ကျင့်ပတ်များ**

၁၁။ ကြံးသဘောတူစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးသူများအနေဖြင့် တစ်ဖက်နှင့် တဖက် အပြန်အလှန် လိုက်နာကြရမည့် စစ်ဘက်ဆိုင်ရာကျင့်ပတ်များနှင့် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို ကြံးစာချုပ်ပါ သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး (၁) လအတွင်း အပြီးရေးဆွဲ ပြဋ္ဌာန်းရန် သဘောတူသည်။

ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှု ရပ်စဲရေးဆိုင်ရာ ပူးတွဲစောင့်ကြည့်ရေးကော်မတီ

၁၂။ ကြံးသဘောတူစာချုပ်အား လိုက်နာရေးအတွက် ညီနှင့်ဆောင်ရွက်ပေးရန် တစ်နှစ်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးဆိုင်ရာ ပူးတွဲစောင့်ကြည့်ရေးကော်မတီကို တစ်နှစ်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးသဘောတူစာချုပ် အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ ညီနှင့်အစည်းအဝေးက အောက်ပါအတိုင်း ဖွဲ့စည်းပေးရမည် -

(က) ကြံးသဘောတူစာချုပ်အား လိုက်နာရေးအတွက် ညီနှင့်ဆောင်ရွက်ပေးရန် "ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးဆိုင်ရာ ပူးတွဲစောင့်ကြည့်ရေး ကော်မတီ" ကို ပြည်ထောင်စုပြိုမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များ၊ တိုင်းရင်းသားလက်နာဂိုင်အဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စား

လုယ်များနှင့် အများယုံကြည်လေးစားသော ပုဂ္ဂိုလ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းတာ ဝန်ပေးရန် သဘောတူသည်။

- (ခ) ကော်မတီကို တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးဆိုင်ရာ ပူးတွဲ စောင့်ကြည့်ရေးကော်မတီ၊ ပြည်နယ်အဆင့် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲ ရေးဆိုင်ရာ ပူးတွဲစောင့်ကြည့်ရေးကော်မတီ၊ ဒေသဆိုင်ရာအဆင့် ပစ် ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးဆိုင်ရာ ပူးတွဲစောင့်ကြည့်ရေးကော်မတီများနှင့် စိစစ် အတည်ပြုရေးအဖွဲ့များ စသည်ဖြင့် အဆင့်ဆင့် ဖွဲ့စည်းသွားမည်။
- (ဂ) လက်ရှိ ဌီမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်တွင် ပါကင်နေသော နိုင်ငံခြားအစိုးရများ၏ ကိုယ်စားလုယ်များနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ကိုယ်စားလုယ်များကို ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးပူးတွဲစောင့်ကြည့် ကြီးကြပ်ရေးကော်မတီ အဆင့်ဆင့်တွင် လေ့လာသူ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ အကြံပေးအဖြစ်လည်းကောင်း၊ နည်းပညာအထောက်အကူပြုအဖြစ်လည်းကောင်း သင့်လျော်သလိုပါကင်ရန် နှစ်ဖက်သဘောတူညီချက်ဖြင့် ဆောင်ရွက်မည်။

၁၃။ ကော်မတီအဆင့်ဆင့်၏ တာဝန်၊ လုပ်ပိုင်စွင့်များနှင့် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အခြေခံများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -

- (က) ပစ်ခတ်တိုတ်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးအကောင်အထည်ဖော်ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများ၊ စံသတ်မှတ်ချက်များ၊ လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်များနှင့် ဖွဲ့စည်းပုံ အသေးစိတ်ကို တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးသဘောတူစာ ချုပ် အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ ညီနှင့်အစည်းအဝေးတွင် ရေးဆွဲပြောန်း အတည်ပြုရန်။
- (ခ) ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးဆိုင်ရာအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှုနှင့် စောင့်ကြည့်မှုလုပ်ငန်းစဉ်များကို တာဝန်ခံဆောင်ရွက်ရန်နှင့် လိုအပ်ပါကတစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးသဘောတူစာ ချုပ်အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ ညီနှင့်အစည်းအဝေးသို့ တင်ပြရန်။
- (ဂ) လူလုပ်နှင့် သဘာဝ သေးအွန်ရာယ်များကြောင့် ပြည်တွင်းနေရပ်စွန်းဆာ တိမ်းရောင်သူများ (IDPs) နှင့် ပဋိပက္ခဒက်ခံစားရသူများအား လူသားချင်းစာနာသည့် အခြေခံအထောက်အပံ့များ ပေးအပ်မှုကို ညီနှင့်ဆောင်ရွက်ရန်။

- (ယ) နှစ်ဖက်သဘောတူထားသည့် တပ်နေရာပြန်လည်ချထားရေးအစီအစဉ်လက်တွေ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မှုကို စောင့်ကြည့်လေ့လာရန်။
- (က) တစ်နိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာ ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုပ်စဲရေး အခြေအနေ၊ ကြိုသဘောတူစာချုပ်၏ တပ်ပိုင်းဆိုင်ရာကိစ္စပ်များ၊ စစ်သက်ဆိုင်ရာကျင့်ပတ်များနှင့် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုပ်စဲရေးဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများတို့အား ထိန်းသိမ်းလိုက်နာခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း၊ ပေါ်ပေါက်လာသော အငြင်းပွားမှုများအား ဖြေရှင်းရာတွင် ဘက်လိုက်မှုကင်းပြီး ပွဲလင်းမြင်သာမှုအခြေခံဖြင့် ပြိုမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကို အထောက်အကူ ပြုရန်။

၁၄။ ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုပ်စဲရေးဆိုင်ရာ ပူးတွဲစောင့်ကြည့်ရေးကော်မတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ချမှတ်ရာတွင် အဖွဲ့ဝင်အားလုံး၏ သဘောတူညီချက်ကို အဖြစ်နိုင်ဆုံး ကြိုးစား၍ ရယူသွားရမည်။

၁၅။ ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှု ရပ်စဲရေးဆိုင်ရာ ပူးတွဲစောင့်ကြည့်ရေးကော်မတီမှ..... အငြင်းပွားမှုဆိုင်ရာကိစ္စပ်များကို ဖြေရှင်းရမည့်လုပ်ငန်းစဉ်များ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အတွက် လိုအပ်သည့် သတင်းအချက်အလက်များ (နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေး၊ လုံခြုံရေးကိစ္စများမှုအပ) တောင်းခံလာပါက ကြိုသဘောတူစာချုပ်တွင် ချမှတ်ထားသည့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ပေးရန် သဘောတူညီသည်။

ဆက်ဆံရေးရုံးများဖွင့်လှစ်ခြင်း

၁၆။ ကြိုသဘောတူစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးကြသော တိုင်းရှင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၏ လုပ်ငန်းများ အဆင်ပြေချောမွေ့စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အတွက် လိုအပ်သောနေရာများတွင် နှစ်ဖက်ညိုနှင့်၍လည်းကောင်း၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် ပြိုမ်းချမ်းရေးသဘောတူညီချက်တွင် သတ်မှတ်ထားသည့် ဒေသများတွင် လည်းကောင်း ဆက်ဆံရေးရုံးများ ဖွင့်လှစ်သွားရန် သဘောတူသည်။

၁၇။ ဆက်ဆံရေးရုံးတွင် ထားရှုမည့် ဆက်ဆံရေးအရာရှုများသည် အဆက်အလဲနှင့် ပြဿနာရပ်များအား လျင်မြန်စွာ ဆက်သွယ်ဖြေရှင်းနိုင်ရန်အတွက် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများ ညိုနှင့်ဆောင်ရွက်သွားရန် သဘောတူသည်။

၁၈။ ဆက်ဆံရေးရုံးတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေကြသူများနှင့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများကို လိုအပ်သည့် အကာအကွယ်ပေးရန် သဘောတူသည်။

အခန်း (၅)

နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးဖွံ့ဖိုင်ရာ အာမခံချက်များ

၁၉။ ဤသဘောတူစာချုပ် လက်မှတ်ရေးထိုးသူများသည် လက်နက်ကိုင် ပဋိ ပက္ခချုပ်ပြိုမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံရေးပြဿနာများကို နိုင်ငံရေးနည်းဖြင့် ပြိုမ်းချမ်းစွာ အဖြေ ရှာနိုင်ရေး စတင်ရန် .... ဤစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးပြီးသည့်နောက် စာချုပ်ပါ အခြေခံမူများ၊ အချက်အလက်များနှင့် ကတိကပတ်များကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် သဘောတူသည်။

နိုင်ငံရေးလမ်းပြုမြေပုံခုမှတ်ခြင်း

၂၀။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရနှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများသည် နိုင်ငံရေးလမ်းပြုမြေပုံနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အောက်ပါအချက်များကို သဘောတူသည် -

- (က) တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုပ်စဲရေးသဘောတူစာချုပ် လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း။
- (ခ) အစိုးရကိုပ်စားလှယ်များ နှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများက "နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးမှုဆိုင်ရာမှုဘောင်" (The Framework for Political Dialogue) ကို ရေးဆွဲသဘောတူညီမှု ရယူခြင်း။
- (ဂ) ထိုမှုဘောင်ကို အခြေခံ၍ အမျိုးသားအဆင့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲများကျင်းပြုခြင်း၊ လုပ်ခြေရေးဆိုင်ရာ ပြန်လည်ပေါင်းစည်းခြင်း ကိစ္စပ်များ၊ လုပ်ငန်းစဉ်များကို ညီနှင့်ဆွေးနွေးခြင်းနှင့် နစ်ဖက်သဘောတူညီသောကြိုတင်ဆောင်ရွက်ဖွယ်ရေများကို လုပ်ဆောင်ခြင်း။
- (ဃ) ပြည်ထောင်စုပြိုမ်းချမ်းရေးညီလာခံကျင်းပြုခြင်း။

- (c) ပြည်ထောင်စုသဘောတူစာချုပ် ချုပ်ဆိုခြင်း။
- (စ) ပြည်ထောင်စုလွှာတ်တော်သို့ တင်သွင်းရှိ အတည်ပြုချက် ရယူခြင်း။
- (ဆ) "ပြည်ထောင်စုသဘောတူစာချုပ် (Pyidaungsu Accord)" ပါ သဘောတူညီချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာပြန်လည်ပေါင်းစဉ်းခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း။

နိုင်ငံရေးတွေဆုံးဆွေးနှင့်ခြင်း

၂၁။ အစိုးရ နှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများသည် နိုင်ငံရေးတွေဆုံးဆွေးနွေးပွဲများနှင့်စပ်လျဉ်းရှိ အောက်ပါအချက်များကို သဘောတူသည် -

- (က) ကြိုသဘောတူစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးသူများသည် နိုင်ငံရေးတွေဆုံးဆွေးနွေးပွဲများ စတင် ကျင်းပနိုင်ရေးနှင့် တာချုပ်ပါ သဘောတူညီချက်များအား ပူးတွဲ ဦးဆောင် အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန် အတွက် ကြိုစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုး ပြီးပြီးချင်း အောက်ပါတို့ကို ဆောင်ရွက်မည် -
- ၁။ တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တို့က်ခိုက်မှုပ်စဲရေးသဘောတူစာချုပ် အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ ညီနှင့်အစည်းအဝေးကို ကျင်းပြေားခြင်း။
  - ၂။ ထိုအစည်းအဝေးတွင် ပစ်ခတ်တို့က်ခိုက်မှုပ်စဲရေး ပူးတွဲစောင့်ကြည့်ရေးကော်မတီ၊ ပြည်ထောင်စုပြိုများချုပ်ရေးနှင့် အခြားလိုအပ်သော ကော်မတီများကို ဖွဲ့စည်းခြင်း။ (ပြည်ထောင်စုပြိုများချုပ်ရေးနှင့် အောင်ရွှေ့ရန်ကိုလည်းတာဝန်ရှိသည်)
- (ခ) ပါဝင်လက်မှတ်ရေးထိုးသူများသည် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲလုပ်ငန်းစဉ်များ၊ ဆွေးနွေးရမည့်အကြောင်းအရာများ၊ ဆွေးနွေးမည့်ပုံစံများနှင့် စပ်လျဉ်းရှိ အသေးစိတ် ဖော်ညွှန်းထားသည့် ဆွေးနွေးပွဲမှုသောင်တစ်ရပ်ကို ကြိုသဘောတူစာချုပ် လက်မှတ်ရေးထိုးပြီးသည့် အချိန်မှ စ၍ ရက်ပေါင်း(၆၀)အတွင်း ပါဝင်သင့် ပါဝင်ထိုက်သူများနှင့် အတူတက္က ပူးတွဲရေးသားဖော်ဆောင်ရန်။

- (က) ကြုံသဘောတူစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးသူများသည် နိုင်ငံရေးတွေဆုံးဆွေးနွေးပွဲများကို ကြုံသဘောတူစာချုပ်လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး ရက်ပေါင်း (၉၀) အတွင်း စတင်လုပ်ဆောင်ရန်။
- (ယ) ပြည်ထောင်စုမပြီကွဲရေး၊ တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှုမပြီကွဲရေးနှင့် အချုပ်အခြားအသာကာ တည်တုံးနိုင်မြေရေးတို့ကို ထိခိုက်စေမည့် ကိစ္စရပ်များ ကို ရောင်ရား၍၊ ကြုံစာချုပ်ပါ အခြေခံမှုတွင် သဘောတူညီထားသည့် အချက်များ အပါအဝင် အခြားဆွေးနွေးရမည့် ခေါင်းစဉ်အသေးစိတ်ကို နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲမှုဘောင်တွင် ထည့်သွင်းဆွေးနွေး၍ အတည်ပြုရန်။
- (ဇ) သဘောတူညီမှု ချမှတ်ရာ၌ နိုင်ငံရေးတွေဆုံးဆွေးနွေးမှုလုပ်ငန်းစဉ်တွင် ပါဝင်သော အဖွဲ့အစည်းများမှ ရေရှည်တည်တုံးနိုင်မြေသော ပြိုမ်းချမ်းရေး အတွက် အာမခံချက် ရရှိရေးကို ဦးတည်လျက် ပါဝင်ပတ်သက်နေကြ သော အဖွဲ့အစည်းများအကြား အပြုသဘောဆောင်၍ ညီနှင့်အဖြေရာ ရန် သဘောတူကြသည်။

အားလုံး ပါဝင်သော နိုင်ငံရေးတွေဆုံးဆွေးနွေးပွဲများကျင်းပခြင်း

- ၂၂။ (က) နိုင်ငံရေးတွေဆုံးဆွေးနွေးပွဲ အဆင့်ဆင့်တွင် အားလုံး ပါဝင်ရေးမှုကို အခြေခံ၍ အစိုးရအဖွဲ့၊ လွှတ်တော်နှင့် တပ်မတော်တို့၏ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၏ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ တရားဝင်နိုင်ငံရေးပါတီကိုယ်စားလှယ်များ၊ တိုင်းရင်းသားကိုယ်စားလှယ်များနှင့် အခြား ပါဝင်သင့်ပါဝင်တို့ကိုသော ကိုယ်စားလှယ်များကို နိုင်ငံရေးတွေဆုံးဆွေးနွေးပွဲ အဆင့်ဆင့်တွင် သက်ဆိုင်ရာကဏ္ဍအလိုက် သင့်တော်သလို ပါဝင်စေရေးကို နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲမှုဘောင်တွင် ဆွေးနွေးသတ်မှတ်ရမည်။
- (ခ) တိုင်းရင်းသားကိုယ်စားလှယ်များ၊ အရပ်ဖက်လူ့အဖွဲ့အစည်းများ၊ စီးပွားရေးအသင်းအဖွဲ့များ၊ ပညာရှင်အစုတို့၏ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် အခြား ပါဝင်သင့်ပါဝင်တို့ကိုသော ကိုယ်စားလှယ်များကို နိုင်ငံရေးတွေဆုံးဆွေးနွေးပွဲ အဆင့်ဆင့်တွင် သက်ဆိုင်ရာကဏ္ဍအလိုက် သင့်တော်သလို ပါဝင်စေရေးကို နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲမှုဘောင်တွင် ဆွေးနွေးသတ်မှတ်ရမည်။

- (က) နိုင်ငံရေးတွေဆုံးစွေးနွေးပွဲများတွင် ပါဝင်မည့် ကိုယ်စားလှယ် အချိုး အစားကို နိုင်ငံရေးတွေဆုံးစွေးနွေးရေးမူဘာင် စွေးနွေးရာတွင် ညီနှင်းစွေးနွေးမည်။
- (ဃ) ပြည်ထောင်စုညီလာခံမှ ထွက်ပေါ်လာသော ဆုံးဖြတ်ချက်များ အပေါ် အခြေခံ၍ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ အပါအဝင် ဥပဒေများကို လိုအပ် သလို ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ဖြည့်စွက်ခြင်း နှင့် ပယ်ဖျက်ခြင်းများကို လုပ်ထုံး လုပ်နည်းနှင့်အညီ ပြုလုပ်ရန် သဘောတူညီသည်။

၂၃။ နိုင်ငံရေးစွေးနွေးပွဲများတွင် သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော အချိုးအစားဖွင့် အမျိုးသမီးကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်နိုင်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်သွားရန်သဘော တူညီသည်။

အခန်း (၆)

ရှေ့ဆက်ဆောင်ရွက်မည့်လုပ်ငန်းစဉ်များ

ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ဆောင်ရွက်ရမည့်အချက်များ

၂၄။ (က) အစိုးရသည် မည်သူ တစ်ဦးတယောက် (သို့မဟုတ်) အဖွဲ့အစည်းကိုမျှ ဥပဒေကို ချိုးဖောက်ခြင်းမှအပ ဤပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးသဘော တူစာချုပ် ချုပ်ဆိုရေးနှင့် ဤမှုးချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ် တို့တွင် ပါဝင်ဆောင် ရွက်ခြင်းတို့ကြောင့် ဖမ်းဆီးအရေးယူမှုများ မပြုလုပ်ရန် သဘောတူညီ သည်။

(ခ) ဤသဘောတူစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးကြသော တိုင်းရင်းသားလက် နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ အားလုံးကို.. မတရားအသင်းအဖြစ် ကြညာ ထားခြင်းမှ ပယ်ဖျက်ရေး.. ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားရန် သဘောတူ သည်။ ဤသဘောတူစာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးသူများနှင့် ပတ်သက် မျှရှိသည့် မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ် (သို့မဟုတ်) မည်သည့်အဖွဲ့အစည်းကိုမျှ နိုင်ငံရေးပါတီများ မှတ်ပုံတင်ခြင်းဥပဒေအရသော်လည်းကောင်း၊ မတရား

အသင်း အက်ဥပဒေအရသောလည်းကောင်း အရေးယူခြင်း မပြုလုပ်ရန် သဘောတူသည်။

(က) နိုင်ငံတော်အနေဖြင့် ကြိုသဘောတူညီချက်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး သည့်အခါန်တွင်ရှိနေသည့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ နှင့်ဆက်သွယ်သည်ဟုသောစွဲပွဲချက်ဖြင့် မတရားအသင်း အက်ဥပဒေ အရ အမှုစွဲဆိုခြင်း ခံထားရသူများနှင့် အကျဉ်းကျခံနေရသူများ လွတ် ပြောက်ရေးအတွက် ဥပဒေနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ပေးရန် သဘောတူ သည်။

ကြားကာလတွင် ဆောင်ရွက်ရမည့် အစီအစဉ်များ

၂၅။ (က) ကြိုသဘောတူစာချုပ်တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးကြသော တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများသည် မိမိတို့နှင့်သက်ဆိုင်သည့် အပစ်ရပ် နယ်မြေများအတွင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ တွင် မိမိတို့အဖွဲ့အစည်း၏ အတိုင်းအတာအရ တာဝန်ယူနေကြသော အဖွဲ့အစည်းများ ဖြစ်ကြသည့် အားလုံးဖွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲထားပြီး ပြီမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပ အကောင်အထည် ဖော်နေသည့် ကာလအတွင်း ရင်းနယ်မြေများတွင် နှစ်ဖက်ညိုနှင့်ပြီး အောက်ပါကိစ္စရပ် များကို ဆောင်ရွက်သွားရန် သဘောတူသည် -

- ၁။ ပြည်သူလူလူထု၏ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ လူမှုရေးနှင့် စီးပွားရေး ဆိုင်ရာ အခြေခံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး လုပ်ငန်းများ၊
- ၂။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ၊
- ၃။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ဘာသာစကား၊ စာပေ နှင့် ယဉ်ကျေးမှု ထိန်းသိမ်းမြှင့်တင်ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများ၊
- ၄။ ဒေသဆိုင်ရာတည်ပြီမ်းအေးချမ်းရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ၊
- ၅။ ဒေသဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် စွမ်းရည်မြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြည်တွင်းပြည်ပ အလုပ်ရှင် အဖွဲ့အစည်းများ၏ အကူအညီ ရယူခြင်း ဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ၊

၆။ မူးယစ်ဆေးဝါး တိုက်ဖျက်ရေး လုပ်ငန်းများ

- (ခ) အပတ်ရပ်ဒေသအတွင်း ဒေသခံပြည်သူလူထုအပေါ် အကျိုးသက်ရောက် မှု ကြီးမားသော စီမံကိန်းများကို လုပ်ဆောင်ရန်ရှုပါက သဘာဝသယံဇာ တများ ဖွင့်လင်းမြင်သာမှုဖော်ဆောင်ရေးအဖွဲ့ (Extractive Industries Transparency Initiative - EITI) ၏ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအတိုင်း ဒေသခံပြည်သူလူထုနှင့် ညီနှင့်ဆောင်ရွက်သွားရန် နှင့် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းတို့နှင့် ညီနှင့်ချုပ် အကောင် အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားရန်။
- (ဂ) သက်ဆိုင်ရာ ဒေသများတွင် တစ်ဖွဲ့ချင်းစီ သီးခြားဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော ကိစ္စရပ်ကို အစိုးရနှင့် သက်ဆိုင်ရာ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများ ညီနှင့်ဆောင်ရွက်သွားရန် သဘောတူသည်။

ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သိမ်ပြုနိုင်ရန် တင်သွင်းခြင်း

၂၆။ ကြိုသဘောတူစာချုပ်အား ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သို့ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့်အညီ တင်သွင်းခြင်း အတည်ပြုချက် ရရှိရေးအတွက် ဆောင်ရွက်သွားရန် သဘောတူသည်။

အခန်း (၇)

အထွေထွေ

၂၇။ ကြိုစာချုပ်က လွှမ်းခြံခြင်းမရှိသော ကိစ္စရပ်များ ရှိလာပါက တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် အစိုးရနှင့် သီးခြားစီ ဆွေးနွေးချုပ် စာချုပ်၏ မူးယစ်ဆေးဝါး ဆန့်ကျင်ကွဲလွှဲခြင်း မရှိစေဘဲ ညီနှင့်ဆောင်ရွက်ချုပ် သဘောတူညီမှ ရယူနိုင်သည်။

၂၈။ ကြိုသဘောတူစာချုပ်ကို မြန်မာဘာသာဖြင့် ရေးသားပြီး အင်လိပ်ဘာသာ သို့ ပြန်ဆိုရမည်။ မြန်မာဘာသာနှင့် အင်လိပ်ဘာသာတို့ တရားဝင်အတည်ဖွစ်မှု

သည် တူညီသော်လည်း စကားရပ်အရ အငြင်းပွားမှုများ ပေါ်ပေါက်လာပါက မြန်မာဘာသာဖြင့် ရေးသားထားသည့် စကားရပ်အတိုင်းသာ အတည်ဖြစ်ကြောင်း သဘောတူသည်။

၂၉။ တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်ခဲ့ရေး သဘောတူစာချုပ် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် အောင်မြင်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် လက်မှတ်ရေးထိုးရာတွင် ပါဝင်သော နိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများမှ ပူးတွဲ၍ တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သွားရန် သဘောတူသည်။ ထိုသို့ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြံးတွေ့လာသည့် အခက်အခဲများကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန် နှစ်ဖက်ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်သော “တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်ခဲ့ရေး သဘောတူစာချုပ် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်မှုဆိုင်ရာ ညီနှင့်အစည်းအဝေး” ကို ပုံမှန်ကျင်းပေါ် ဖြေရှင်းသွားရန် သဘောတူသည်။

၃၀။ တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်ခဲ့ရေး သဘောတူစာချုပ် ဆွေးနွေးပွဲများတွင် နှစ်ဖက်သဘောတူညီခဲ့ကြသော အစည်းအဝေးမှတ်တမ်းဆုံးဖြတ်ချက်များ အနက် ကိုးကားရမည့် ဆုံးဖြတ်ချက်များသည် ကြိုသဘောတူစာချုပ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် အကျိုးဝင်ပြီး နှစ်ဖက်ညီနှင့်၍ လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်ရန် သဘောတူသည်။

ညီနှင့်ဖြေရှင်းခြင်း

၃၁။ (က) ကြိုသဘောတူစာချုပ်ပါ လိုက်နာရမည့်တာဝန်များ၊ စည်းကမ်းချက်များ နှင့်စပ်လျဉ်း၍ မပြောလည်မှုပေါ်ပေါက်လာလျှင် သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများသည် ဖြေားချမ်းစွာ ဆွေးနွေးညီနှင့်သည့် နည်းလမ်းကို အခြေခံ၍ ဖြေရှင်းရမည်။

(ခ) အပိုဒ်ခွဲ (က)အရ ဖြေရှင်းရာတွင် ပြောလည်မှု မရရှိပါက တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်ခဲ့ရေးဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်မှုဆိုင်ရာ ညီနှင့်အစည်းအဝေးသို့ တင်ပြပြီး ညီနှင့်ဖြေရှင်းသွားမည်။

သဘောတူစာချုပ် အကျိုးသက်ရောက်ခြင်း

၃၂။ ကြုံသဘောတူစာချုပ်သည် နှစ်ညီးနှစ်ဖက် လက်မှတ်ရေးထိုးပြီးသည့် နေ့ ရက်တွင် စတင်အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိကြောင်း သဘောတူသည်။ ကြုံသဘောတူစာချုပ် အကောင်အထည်ဖော်မှုအပေါ် ဆန်းစစ်ရန် လိုအပ်ပါက.. နှစ်ဖက်ညီနှင့် ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

သဘောတူစာချုပ် လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း

၃၃။ ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရနှင့် ထိုင်းရင်းသားလက်နှက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများ အကြား ချုပ်ဆိုသည့် တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေး သဘောတူစာချုပ်ကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ အောက်တို့ဘာလ (၁၇) ရက်နေ့တွင် နှစ်ညီးနှစ်ဖက်မှ လက်မှတ်ရေးထိုးကြပါသည်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ

၁။ ညီးသိန်းစိန်

နိုင်ငံတော်သမ္မတ

၂။ ဒေါက်တာ စိုင်းမောက်ခမ်း

ဒုတိယသမ္မတ

၃။ ညီးညာက်ထွန်း

ဒုတိယသမ္မတ

၄။ သူရညီးရွှေမန်း

အဖွဲ့ဝင်၊ ပြည်ထောင်စုပြိုမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်ရေးဗဟိုကော်မတီ

၅။ ညီးခင်အောင်မြှုင့်

အဖွဲ့ဝင်၊ ပြည်ထောင်စုပြိုမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်ရေးဗဟိုကော်မတီ

၆။ ပိုလ်ချုပ်မှုးကြီး မင်းအောင်လှိုင်

တပ်မတော်ကာကွယ်ရေး ညီးစီးချုပ်

၇။ ဒုတိယ ပိုလ်ချုပ်များကြီး စိုးဝင်း

ဒုတိယ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ်
ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ် (ကြည်း)

၈။ ဦးအောင်မင်း

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး

ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဌ၊ ပြည်ထောင်စုပြိုမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းကော်မတီ

၉။ ဦးသိန်းဇော်

ဥက္ကဋ္ဌဌ၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော် တိုင်းရင်းသားရေးရာ၊

ကျေးလက်လူမှုဘဝမြှုင့်တင်ရေးရာနှင့်

ပြည်တွင်းပြိုမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်ရုံး ကော်မတီ၊

ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဌ၊ ပြည်ထောင်စုပြိုမ်းချမ်းရေးဖော်ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းကော်မတီ

တိုင်းရင်းသားလက်နက်ဂို့အဖွဲ့အစည်းများ

၁။ ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (KNU)

ပိုလ်ချုပ်ကြီး မူတူးစေးဖိုး

ဥက္ကဋ္ဌဌ

ပိုလ်ချုပ်ကြီးစောရှုနိုင်

စစ်ဦးစီးချုပ်

ပနီ စောကွယ်ထူးဝင်း

အထွေထွေအတွင်းရေးများ

၂။ ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး/ကရင်အမျိုးသားလွှတ်ဖြောက်ရေးတပ်မတော်
(ပြိုမ်းချမ်းရေးကောင်စီ) (KNU/KNLA-PC)

ပိုလ်ချုပ်ကြီး စောထိန်မောင်

ဥက္ကဋ္ဌဌ

ပိုလ်ချုပ် စောရင်နှင့်

စစ်ထောက်ချုပ်

စောနေ့ဗြားမြေ

စစ်ရေးချုပ်

၃။ ချင်းအမျိုးသားတပ်ညီး (CNF)

ပူးနှံလျှော့ထန်

ဥက္ကဋ္ဌဌ

ပူးအင်ကျံး

အထွေထွေအတွင်းရေးများချုပ်

ပိုလ်များချုပ် ဟရန်သင်ထိုက်

စစ်ဦးစီးချုပ်

၄။	ဒီမိုကရေစီအကျိုးပြုကရင်တပ်မတော် (DKBA) ဒုတိယပိုလ်ချုပ်ကြီး စောလားပွဲယ် စစ်ညီးစီးချုပ် ပိုလ်ချုပ် စောပိုရေး ဒုတိယ စစ်ညီးစီးချုပ် ပိုလ်မှူး စောစိန်ဝင်း စစ်ရေးချုပ်
၅။	ပအိုဂ်းအမျိုးသားလွှတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ချုပ် (PNLO) စွန်မြင့်ထွန်း ဥက္ကဋ္ဌ ပိုလ်မှူးကြီး စွန်သူရိန် စစ်ညီးစီးချုပ် ပိုလ်မှူးကြီး စွန်ဥက္ကဋ္ဌ နာယက
၆။	မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာကျောင်သားများဒီမိုကရက်တစ်တပ်ညီး (ABSDF) ရဲဘော် သံခ ဥက္ကဋ္ဌ ရဲဘော် မျိုးဝင်း ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ ရဲဘော် ရဲထွေတ် စစ်ကော်မရှင် အတွင်းရေးမှူး
၇။	ရရှင်ပြည်လွှတ်မြောက်ရေးပါတီ (ALP) ခိုင်စိုးနိုင်အောင် ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ ပိုလ်မှူးချုပ် စိုင်ထွန်းဝင်း စစ်ညီးစီးချုပ် စောမြေရာဏ်လင်း ဗဟိုကော်မတီ
၈။	သူမှုမြို့ပြည်ပြန်လည်ထူထောင်ရေးကောင်စီ (RCSS) ဒုတိယ ပိုလ်ချုပ်ကြီး ယွက်စစ် ဥက္ကဋ္ဌ ပိုလ်မှူးချုပ် ဘောင်ရေး ဒုတိယ စစ်ညီးစီးချုပ် ပိုလ်မှူးကြီး စိုင်းလ အတွင်းရေးမှူး- J

ပြည်တွင်း အသိသက်သေများ

နိုင်ငံတကာ အသိသက်သောများ

- ၁။ ကမ္မာဂျုလသမဂ္ဂ^၁
His Excellency Mr. Vijay Nambiar
United Nations Special Advisor
- ၂။ ဥရောပသမဂ္ဂ^၂
His Excellency Mr. Roland Kobia
The European Union Ambassador to Myanmar
- ၃။ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ^၃
His Excellency Mr. Sun Guoxiang
The Special Envoy on Asian Affairs of the People's Republic of China
- ၄။ အိန္ဒိယ သမ္မတနိုင်ငံ^၄
His Excellency Mr. Gautam Mukhapadhyaya
Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary
Of the Republic of India
to the Republic of the Union of Myanmar
- ၅။ ထိုင်းနိုင်ငံ^၅
His Excellency Mr. Apichart Chinwanno
Permanent Secretary of the Ministry of Foreign Affairs and
Special Envoy of the Foreign Minister of Thailand
- ၆။ ဂျုပန်နိုင်ငံ^၆
His Excellency Mr. Yohei SASAKAWA
Special Envoy of the Government of Japan
For National Reconciliation in Myanmar

ဒုတိယ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ယွက်စစ်၊ ဥက္ကဋ္ဌ
သူမ်းပြည်ပြန်လည်ထူထောင်ရေးကောင်စီ(RCSS)

“ ... ကျနော်တို့ မဟာဏူးဟာ သပ်သပ် မလိုပါဘူး。
NCA က ကျနော်တို့ မဟာဏူးဟာ ဖြစ်နေပြီပဲ..
NCA လမ်းကြောင်းအတိုင်းလုပ်သွားရုံပေါ့ ... ”

(၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ စက်တဘာ၏လ ၄ ရက်မှ ၇ ရက်နေ့အထိ - အင်းမယ်မြို့၊ Phu come Hotel တွင် ကျင်းပသော PPST ၏ မဟာဏူးဟာရေးဆွဲရေးညီးနှင့်အစည်းအဝေး
RCSS ဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စစ်ယွက်စစ် ၏ အလွတ်ပြောဆိုသော
အွေးနွေးချက်မှ ကောက်နှုတ်ချက်)

ဒုတိယ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးရာပြည့်

ဥက္ကဋ္ဌ

**ပြည်ထောင်စုအဆင့်ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးဆိုင်ရာဗူးတွဲတောင့်ကြည့်ရေးကော်မတီ
(JMC-U)**

**“.... တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေး
သဘောတူစာချုပ် (NCA) ကို
ဤမြိမ်းချမ်းရေးမဟာဗျာများဖြစ်
သတ်မှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း.... ”**

(ပုဂ္ဂနိုင်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၇ ရက်နေ့ - ရန်ကုန်မြို့၊ ဤမြိမ်းချမ်းရေးနှင့် အမျိုးသား
ပြန်လည်သင့်မြေတိရေးဗဟိုဌာန (NRPC) တွင် ကျင်းပသော "ပြည်ထောင်စုအဆင့်
ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးဆိုင်ရာ ပူးတွဲတောင့်ကြည့်ရေးကော်မတီ JMC-U" ၏
၁၄ ကြိမ်မြောက် ပုံမှန်အစည်းအဝေး၌ JMC-U ဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရာပြည့်
ပြောကြားသော အဖွင့်မိန့်ခွန်းမှ ကောက်နှုတ်ချက်)

NCA အတည်ပြုမှုကြမ်းအပြီးUPWC နှင့် NCCT ခေါင်းဆောင်များ
ကျေနံပါတ်အပြည့်ဖြင့်ဝမ်းမြောက်စွာနှုတ်ဆက်နောက်စဉ်

ဖြစ်မှုများမှာ မြတ်ချွဲ

ဦးသိန်းအောင်၊ ဆလိုင်းလျှို့မှုနှင့် စာရေးသူ၊ ဦးအောင်မင်း

၅။ NCA စာချုပ်ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို အခန်းအလိုက်၊ ပုဒ်မအလိုက်၊ လိုအပ်သော စကားလုံးများ / ဂေါ်ဟာရ များ၏ .....

“အစိမ့်ပြုပို့ဖွင့်ဆိုချက်”

UPWC မှ အစိမ့်ရှုံးလုပ်များ NCA ရရှိရေး ဆွေးနွေးပွဲတစ်ရှည် ညိုနှင်းနေပုံ
နိဒါန်း

အစိမ့်ပြုပို့ဖွင့်ဆိုချက် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ (၂၀၀၈ ခုနှစ်) အရ နိုင်ငံတော်၏ ခက်မသုံးဖြာ ဖြစ်
ကြသော အုပ်ချုပ်ရေး၊ တရားစီရင်ရေး နှင့် ဥပဒေပြုရေး ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများကို
အကောင်အထည်ဖော်နေကြသော အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် တပ်မတော်တို့အပြင်
အရပ်ဖက်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ကိုယ်စားပြုလွှဲအပ်ခြင်းခံရသူများ၊ တန်ထမ်းများနှင့်
ကန်ထရှိက်တာများ၊ တရားဝင်ဆက်ခံသူများနှင့် ခွင့်ပြုလွှဲအပ်ခြင်းခံရသူများ အပါ
အဝင် အစိုးရ၏ညွှန်ကြားချက်အရ လုပ်ငန်းများကိုဆောင်ရွက်နေသောအဖွဲ့အစည်း
များကို ဆိုလိုသည်။

အခန်း (၁)

အခြေခံမူများ

အမိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်

ပုဒ်မ - ၁ (က)

❖ နှီတာဝန်အရေးသုံးပါး

(ပြည်ထောင်စုမဖြိုကွဲရေး၊ အချုပ်အခြာအာကာတည်တဲ့ခိုင်မြေရေး နှင့်
တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှု မဖြိုကွဲရေး)

တပ်မတော်အစုအစွမ်းမှ တပ်ပြဿာ အမိဘယ်ဖွင့်ဆိုချက်

အမိပ္ပါယ်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

ပြည်ထောင်စု မဖြိုကွဲရေး

အချုပ်အခြာအာကာပိုင်ဆိုင်သည့် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ၏နယ်နိမိတ်အတွင်း
တွင်.... နောက်ထပ် အချုပ်အခြာအာကာကို ထိပါးစေသော ပြည်နယ်တစ်ခုရုံမှ
ခွဲထွက်ရန် တောင်းဆိုခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

အချုပ်အခြာအာကာတည်တဲ့ခိုင်မြေရေး

ခက်မ (၃) ဖြာ ဖြစ်သည့် အုပ်ချုပ်ရေး၊ တရားစီရင်ရေးနှင့် ဥပဒေပြေရေး
ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ အစဉ်တည်တဲ့ခိုင်မြေရေး ပါဝင်လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြစ်ပြီး၊ ဒီမိုကရေးစို
စနစ်တွင် အချုပ်အခြာအာကာ၏ မူလပိုင်ရှင်မှာ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးပေါင်းစုံ ပါဝင်
သော ပြည်သူလူထုသာလျှင် ဖြစ်သည်။

တိုင်းရင်းသားစည်းလုံညီညွတ်မှု မဖြိုကွဲရေး

မတူကွဲပြားခြားနားသော လူမျိုးရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ဓလ္လာထုံးတမ်းနှင့် ဘာသာ စကား
အခြေခံရှိသော ဗာဗြိုင်မာစိုးရ (Ministerial Burma) နှင့် တောင်တန်းဒေသ
အုပ်ချုပ်ရေး (Frontier Administered Areas) ကို ကိုယ်စားပြုသည့် ကချင်၊ ချင်း၊

ရှမ်း ခေါင်းဆောင်များအကြား တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှုကို ဖန်တီးရယူကာ၊ ကိုလိုနိုင်လက်အောက်မှ အတူတက္ကလွှတ်မြောက်ရန် တန်းတူရေးအခြားဖြင့် စုစဉ်းထားသော စည်းလုံးညီညွတ်ရေးကို ဆိုလိုသည်။

❖ လောကပါလတရား (Lawkapala Principles)

လူဘောင်လောက၏ ကောင်းကျိုးကိုဆောင်သော အခြားဖြင့်တရား (၃) ပါး ကို လောကပါလတရား ဟူ၍ ဆိုလိုသည်။ ငါးတို့မှာ လွှတ်လပ်ခြင်း၊ တန်းတူ ညီမှုခြင်းနှင့် တရားမျှတခြင်းတို့ပင် ဖြစ်သည်။ မြန်မာစာအဘိဓာန်၏ အဆိုအရမှ လူသားတို့ ထိန်းသိမ်းစောင့်စည်းအပ်သော အရှက်နှင့် အကြောက် (ဟီရိ-ဉာဏ်ပွဲ) တရားနှစ်ပါး ဟူ၍ ဖွင့်ဆိုသည်။

❖ ပင်လုံးစိတ်ဓာတ် (Pinglong Spirit)

၁၉၄၇ ခုနှစ်၌ မြန်မာနိုင်ငံကို ကိုလိုနိုင်လက်အောက်မှ တစ်ပြိုင်နက်တည်း၊ လွှတ်မြောက်နိုင်ရေးအတွက် သီးခြားလက္ခဏာရှိသော နယ်မြေကြီးလေးခု (ချင်း၊ ကချင်း၊ ရှမ်းနှင့် မြန်မာပြည်မ) တို့ တန်းတူရေးအခြားဖြင့် လွှတ်လပ်သော ပြည် ထောင်စုနိုင်ငံထူထောင်ရန် စာချုပ်ခဲ့ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ ပြည်ထောင်စုတည် ဆောက်ရန် ရည်ရွယ်၍ ချုပ်ဆိုခဲ့သော စာချုပ်ဖြစ်၍ ပင်လုံးစိတ်ဓာတ်ဆိုသည်မှာ “ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သောပြည်ထောင်စုစိတ်ဓာတ်”ပင် ဖြစ်သည်။

ပင်လုံးစိတ်ဓာတ် (မူခွဲ)

ကိုလိုနိုင်လက်အောက်မှ တစ်စုတစ်စည်းထဲ လွှတ်လပ်ရေး ရရှိနိုင်ရန် နှင့် နိုင်ငံရေးနှင့်လူမျိုးရေးအား တန်းတူရှိမှုကို အခြေပြုပြီး၊ ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတစ်ခုကို အတူတက္က တည်ဆောက်နိုင်ရန်အတွက် ထိစဉ်က ဗိုလ်ချုပ်မြန်မာစုံ (Ministerial Burma) ကို ကိုယ်စားပြုသော ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် တောင်တန်းဒေသအုပ်ချုပ် ရေး (Frontier Administered Areas) ကို ကိုယ်စားပြုသည့် ကချင်း၊ ချင်း၊ ရှမ်း ခေါင်းဆောင်များအကြား ထားရှုခဲ့ကြသော “တန်းတူမှုကို အသိအမှတ်ပြုသည့် ညီညွတ်သောစိတ်ဓာတ်”ကို ဆိုလိုသည်။

ပင်လုံမှု (Pinglong Principles)

ပင်လုံစာချုပ်တွင် ပါဝင်သော အခြေခံမှုများကို ဆိုလိုသည်။ ဥပမာ-

- (က) နိုင်ငံတကာ စံချိန်စံညွှန်းနှင့်ညီသော ဒီမိုကရေး အခွင့်အရေး ရရှိရေး ။
- (ခ) ရှမ်းပြည်တွင်း ဘဏ္ဍာရေးစီမံခန့်ခွဲမှု လွတ်လပ်မှု ရရှိရေး ။
- (ဂ) ပြည်ထောင်စုတည်ဆောက်ရေးနှင့် ပြည်ထောင်စုအတွင်း အမျိုးသားတန်း တူရေးနှင့် ပြည်နယ်များ ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်ရရှိရေး။ တစ်နည်းဆိုသော် ပင်လုံမှု ဆိုသည်မှာ တန်းတူရေးမှု ပြည်ထောင်စုစစ်စစ်မှု'ပဲ'ပင် ဖြစ်သည်။

ပင်လုံမှု (မူခွဲ)

နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးတို့တွင် တန်းတူအခွင့်အရေးရှိပြီး၊ ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်ကို အခြေခံသော ပြည်ထောင်စုတည်ဆောက်ရေးအခြေခံ "မှု"ကို ဆိုလိုသည်။

ပင်လုံကတိကတ်

ဗဟိုပြည်မအစိုးရကိုယ်စားလှယ် ပိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း နှင့် တောင်တန်း အော့အချုပ်ရေးနယ်မြေများကို ကိုယ်စားပြုသည့် တိုင်းရင်းသားကိုယ်စားလှယ်များအကြေား ပင်လုံစာချုပ် ချုပ်ဆိုနိုင်ရေးနှင့် လွတ်လပ်သော ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်တစ်ရပ် တည်ဆောက်နိုင်ရေးအတွက်၊ အပြန်အလှန်ကတိပြု နားလည်မှု ရယူခဲ့ကြသည့် သမိုင်းဝင် မှတ်တမ်းမှတ်ရာများနှင့် မိန့်ခွန်းများကို ဆိုလိုသည်။

❖ ဒီမိုကရေး

တန်းတူရည်တူ အခွင့်အရေး ရှိကြသည့် မဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသော ပြည်သူများမှ တိုက်ရှိက် (သို့မဟုတ်) သွယ်ပိုက်သောနည်းဖြင့် ပုံမှန်ပြုလုပ်သော ရွေးကောက်ပွဲများမှတဆင့် ငှုံးတို့ကို ကိုယ်စားပြုသည့်အစိုးရကို တင်ကြောက်သည့် အစိုးရစနစ်နှင့်ဆိုင်သော အရေးအရာကို ဆိုလိုသည်။

❖ အမျိုးသား (National)

ရုံဖန်ရံခါ တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ တစ်မျိုးသားလုံးကို ဆိုလိုသော်လည်း၊ ယခု စာချုပ်တွင်မူ အမျိုးသားဆိုသည်မှာ လူမျိုးကို ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်သည်။ ပြည်ထောင်စု အတွင်းရှိ တိုင်းရင်းသားလူမျိုး ဟူ၍၍လည်း အမိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုနိုင်သည်။

❖ အမျိုးသားတန်းတူရေး(National Equality)

သဘောတူစာချုပ်ပါ တန်းတူရေးသည် အမျိုးသားတန်းတူရေးကို ဆိုလို ခြင်းဖြစ်ပြီး၊ အမိပ္ပါယ်ဖွင့်ဆိုရာတွင် ပြည်ထောင်စုအတွင်းရှိ တိုင်းရင်းသားလူမျိုး တစ်မျိုးနှင့်တစ်မျိုး တန်းတူရည်တူ အခွင့်အရေးရှိခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ တန်းတူရည် တူ အခွင့်အရေး ဟု ဆိုရာတွင်လည်း နိုင်ငံရေးအခွင့်အရေး၊ နိုင်ငံရေးအဆင့်အတန်း များ၌ တန်းတူညီမှုမှ ရရှိခြင်းဟု အမိပ္ပါယ်သက်ရောက်သည်။ မျိုးနွယ်စုအလိုက် စုပေါင်းအခွင့်အရေး (Collective Right) ကို ဆိုလိုသည်။

(Individual Right) ခေါ်လူတစ်ဦးချင်း၊ နိုင်ငံသားတစ်ဦးချင်း၏ မူလအခွင့် အရေး ရပိုင်ခွင့်တန်းတူခြင်းနှင့် မတူညီပေါ်။ ဥပမာ - လူတစ်ကိုယ်မဲတစ်မဲ (One Person One Vote) သည် အမျိုးသားတန်းတူရေး မဟုတ်ပေါ်။ အမိပ္ပါယ်ကွာခြား သည်။ အခြေခံလူအခွင့်ရေးနှင့် အမျိုးသားနိုင်ငံရေး အခွင့်အရေးတို့ မတူညီမှုမျှပင် ဖြစ်သည်။ အမျိုးသားတစ်ရပ်၊ လူမျိုးတစ်မျိုးဖြစ်ခြင်း၏ သီးခြားလက္ခဏာရပ်များကို ဆိုလိုသည်။ အသေးစိတ်မှာ အောက်ပါတို့ ပါဝင်သည်။

- (က) ခိုင်လုံသောနောက်ခံသမိုင်း၊ တူညီသော သမိုင်းအစဉ်အလာရှိခြင်း။
- (ခ) သီးခြားရေးသား ပြောဆိုသော ဘာသာစကားရှိခြင်း။
- (ဂ) သီးခြားဓလ္ထုတုံးတမ်းစဉ်လာ ယဉ်ကျေးမှုရှိခြင်း။
- (ဃ) အစဉ်အလာအရ တဆက်တစပ်တည်းသောနယ်မြေ၊ အခြေခံနယ်မြေ ရှိခြင်း။
- (င) သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော လူဦးရေရှိခြင်း။
- (စ) မိမိအသာ ဖူလုံသော စီးပွားရေး ကျောထောက်နောက်ခံ ရှိခြင်း။ - နှင့်
- (ဆ) လူမျိုးတစ်မျိုးအဖြစ် သီးခြားရပ်တည်မှု၊ အသိအမှတ်ခံယူမှုစိတ်ဓတ် စုပေါင်းထားရှိခြင်း။ - စသည်တို့ ဖြစ်သည်။

အမျိုးသားတန်းတူရေး(မူခဲ့)

တိုင်းရင်းသားမျိုးနှယ်စုနှင့် ပတ်သက်သည့် လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးစီသည် မိမိ၏ ကိုယ်ပိုင်ယဉ်ကျေးမှု၊ ယုံကြည်ကိုးကွယ်ရာ နှင့် ဘာသာစကားဆိုင်ရာ အခွင့်အရေး ရယူ ခံစားရာတွင် အခြားလူများနည်းတူ တန်းတူရည်တူ ရရှိ ခံစားရခြင်းကို ဆိုလို သည်။

❖ ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်

ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့် အခွင့်အရေး (The Right to Self-Determination)

အစိမ့်ပြုပါယ်ဖွင့်ဆိုချက်(၂)မျိုးရှိသည်။

ပထမတစ်မျိုးမှာ နိုင်ငံတကာဆိုင်ရာ / ပြည်ပဆိုင်ရာ ဖွင့်ဆိုချက် ဖြစ်၍ (External Self-Determination) ခေါ် ပြင်ပဆိုင်ရာကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်ဖြစ်သည်။ ယင်း ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်တွင် ခွဲထွက်ခွင့် (သို့မဟုတ်) ပူးပေါင်းခွင့် ရွေးချယ်နှင့် သည်။ အင်္ဂါနီးရားလက်အောက်ခံ အရှေ့တီမောက ကျင့်သုံးသောစနစ် ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ကျင့်သုံးရာတွင် ကုလသမဂ္ဂ သတ်မှတ်ထားသော လုပ်နည်းလုပ်ထုံးများ ရှိ သည်။

ဒုတိယတစ်မျိုးမှာ ပြည်တွင်းဆိုင်ရာ/အမျိုးသားဆိုင်ရာ ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့် ဖြစ်သည်။ (Internal Self -Determination) ဖြစ်သည်။ တိုင်းပြည်တစ်ခုအတွင်း ပြည်ထောင်စုတစ်ခုအတွင်း ကျင့်သုံးသောပြည်နယ်များ၏ အခွင့်အရေးအဖြစ် အစိမ့်ပြုပါယ်ဖွင့်ဆိုနိုင်သည်။ အင်္ဂါနီးရားလက်အောက်ခံ အာချေးပြည်နယ်က ကျင့် သုံးသောစနစ်ဖြစ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး အပြည့်အဝ ရရှိ ခြင်းဟု၍ အချို့သောပညာရှင်များက အစိမ့်ပြုပါယ်ဖွင့်ကြပေသည်။

ဤဒုတိယအမျိုးအစားတွင် ခွဲထွက်ခွင့် မပါဝင်ဘဲ၊ တန်းတူရေးအခြေခံဖွင့် ပေါင်းစည်းရေးကို အစိကတားသော အခွင့်အရေး ဖြစ်သည်။ ပြည်ထောင်စုစနစ် တွင် အဖွဲ့ဝင်ပြည်နယ်တစ်နယ်က ပြည်တွင်းကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့်ကို ကျင့်သုံးရှုံး ဘောင်မကျော်စေရန် အဟန်အတားကြီး (၃) ရပ် ရှိသည်။ ၄င်းတို့မှာ -

- (၁) ပြည်ထောင်စုတစ်ခုလုံးကို လွှမ်းခြားသော အမြင့်ဆုံးဥပဒေဖြစ်သည့် " ပြည် ထောင်စုဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ " ၏ အောက်တွင်ရှိသော အခွင့်အရေးသာ ဖြစ်ခြင်း။
- (၂) ပြည်ထောင်စုအစိုးရ၏ လွှမ်းခြားမှုအောက်တွင်ရှိသော ပြည်နယ်အစိုးရ၏ အာကာမျှသာဖြစ်ခြင်း၊ နှင့်
- (၃) ပြည်ထောင်စုဥပဒေပြုလွှတ်တော်၏ လွှမ်းမိုးမှု အောက်တွင်ရှိသော ပြည် နယ်လွှတ်တော်၏ ဥပဒေပြု အာကာသာ ဖြစ်ခြင်း၊ စသည်တို့ ဖြစ်သည်။

- (မှတ်ချက်။ ။ (က) အက်လိပ်သာသာဖြင့် အဆိုအမိန့်တစ်ခုမှာ -
 " *Self-determination is freedom of choice, but not to choose the freedom.* "
- (ခ) လက်ရှိမြန်မာနိုင်ငံတွင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုး အသီးသီး၏ ပြည်နယ်များက တင်ပြတောင်းဆိုနေသော ကိုယ်ပိုင် ပြဋ္ဌာန်းခွင့်သည် ဒုတိယအမျိုးအစားတွင် ပါဝင်သည်။)

ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်(မူခွဲ)

နိုင်ငံ၏ အချုပ်အခြားအာကာကန့်သတ်မှု ဘောင်အတွင်း မိမိ၏ ကိုယ်ပိုင် နိုင်ငံရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ စီးပွားရေးနှင့်လူမှုရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ အဆင့်အတန်း များကို၊ မိမိအား လွှတ်လပ်စွာ ဆုံးဖြတ်ဖန်တီးပိုင်ခွင့်ရှိသော ပြည်သူလူထု၏ အခြေခံအခွင့်အရေး များကို ဆိုလိုသည်။ ဂင်းကို (Internal Self-determination) ဟု ခေါ်ပြီး၊ နိုင်ငံအသစ်တစ်ခု ထူထောင်ပိုင်ခွင့် ဖြစ်သော (External Self-determination) နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သည်။

❖ ဒီမိုကရေးနှင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို အခြေခံသည့် ပြည်ထောင်စု

ပြည်သူလူထုတစ်ညီးချင်းမှ ဂင်းတို့ကို ကိုယ်စားပြုသည့် ကိုယ်စားလှယ်များ ကို လွှတ်လပ်ပြီးတရားမျှတသော ရွေးကောက်ပွဲများမှတဆင့် ရွေးချယ်တင်မြောက် ပြီး၊ ထိုရွေးကောက်ခံကိုယ်စားလှယ်များမှ ပြည်သူ့ဆန္ဒနှင့်အညီ ပိုမ်းဆွဲသော

အုပ်ချုပ်ရေးစနစ် နှင့် ပြည်နယ်များကို ပြည်ထောင်စွဲစည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် အညီ ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့် (Internal Self-determination) ရရှိရေးအတွက် အကောခွဲပေးထားသောစနစ် တို့ကို ပေါင်းစပ်ထားသည့် ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်မှု သဏ္ဌာန် ရှိသည့် နိုင်ငံတော်ကို ဆိုလိုသည်။

ဖက်ဒရယ်စနစ်ကိုအခြေခံသည့်ပြည်ထောင်စွဲ

ဖက်ဒရယ်စနစ်အခြေခံ(၆)ချက်ဖြစ်သည့် -

- ဒီမိုကရေစိနည်းဖြင့် ရွေးကောက်တင်ပြောက်ခြင်း ခံကြရသော ပြည်ထောင်စွဲအစိုးရ နှင့် ပြည်နယ်အစိုးရ ဟူ၍ အနည်းဆုံး အဆင့်နှစ်ဆင့် ထားရှိခြင်း။
- ပြည်ထောင်စွဲအဆင့်တွင် လူဦးရေကို ကိုယ်စားပြုသော ဥပဒေပြုလွတ်တော်နှင့် ပြည်နယ်များကို ကိုယ်စားပြုသော လွတ်တော်ဟူ၍ အနည်းဆုံး လွတ်တော်နှစ်ရပ် ထားရှိခြင်း။
- ပြည်ထောင်စွဲခုံုင်ရာဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ရှိသက္ကားသို့ ပြည်နယ်ဆိုင်ရာ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေလည်း ရှိခြင်း။
- ပြည်ထောင်စွဲ နှင့် ပြည်နယ် တရားရုံးချုပ်များတွင် တရားသူကြီးချုပ် တစ်ဦးစီ ခန့်အပ်ထားပြီး၊ လွတ်လပ်သော တရားစီရင်မှု ရှိခြင်း။
- ပြည်နယ် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု အကြား ညီနှင့်ဆောင်ရွက်ရေး ပြုလုပ်ပေးမည့် ယွန့်ရားတစ်ခု တည်ဆောက်ထားခြင်း။
- သယံဇာတ ခွဲဂေသုံးခွဲရေးဆိုင်ရာယွန့်ရား တည်ဆောက်ထားရှိခြင်း၊ - စသည့် အချက်များကို အခြေခံ၍ တည်ဆောက်သော ပြည်ထောင်စွဲကို ဆိုလိုသည်။

စစ်မှန်သောပြည်ထောင်စွဲ (Genuine Union)

ပြည်ထောင်စွဲစနစ်အခြေခံမှုများ (Federal Principles) နှင့်အညီ ရှုံးတည်ထောင်သော ပြည်ထောင်စွဲမျိုး (Federal Union) ကို ဆိုလိုသည်။

ဥပမာ -

- ပြည်ထောင်စွဲအဖွဲ့ဝင်ပြည်နယ်များဖြင့် ပြည်ထောင်စွဲကိုတည်ဆောက်ခြင်း။

- (ခ) ပြည်ထောင်စုအဖွဲ့ဝင်ပြည်နယ်များ၏ နိုင်ငံရေးအခွင့်အရေး၊ အဆင့်အတန်း တူညီမှုရှိခြင်း။
- (ဂ) ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရ၊ လွှတ်တော်၊ တရားစီရင်ရေး ရှိသကဲ့သို့ - ပြည်နယ်အဆင့် အစိုးရ၊ လွှတ်တော်၊ တရားစီရင်ရေး ရှိခြင်း။
- (ဃ) ပြည်ထောင်စုအဆင့်နှင့် ပြည်နယ်အဆင့် နိုင်ငံရေးအဆင့်အတန်းနှင့် လုပ် ပိုင်ခွင့်အာကာ၊ ဥပဒေပြုအာကာများကို ပြည်ထောင်စုဖွဲ့စည်းပုံအခြား ဥပဒေတွင် အတိအကျ ပြဋ္ဌာန်းပါရှိခြင်း။
- (င) ပြည်နယ်ဖွဲ့စည်းပုံအခြားခြားဥပဒေများကို ပြည်ထောင်စုဖွဲ့စည်းပုံအခြားခြား ဥပဒေနှင့် ဆန့်ကျင်ခြင်းမရှိပဲ၊ သီးခြားလွှတ်လပ်စွာ ပြဋ္ဌာန်းပိုင်ခွင့် ရှိစေခြင်း။
- (စ) ပါတီစုံဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံရေးစနစ်ကို ကျင့်သုံးခြင်း။ .....စသည် အချက်များ ပြည်စုံမှုရှိသော ပြည်ထောင်စုပင် ဖြစ်သည်။

❖ နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲ(Political Dialogue)

ဤစာချုပ်ပါ နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲများ ဆိုသည်မှာ -

- (က) နိုင်ငံရေးပြဿနာကို အင်အားသုံးအကြမ်းဖက်အဖြေရှာရေး မပြုခြင်း၊ ပြုခဲ့သည်ရှိပါက ရပ်တန်ခြင်း။
- (ခ) နိုင်ငံရေးပြဿနာများကို နိုင်ငံရေးနည်း၊ ဌီမ်းချမ်းသောနည်းဖြင့် ဆွေးနွေး အဖြေရှာခြင်း။
- (ဂ) နိုင်ငံရေးပြဿနာကို ဆိုလိုရှုံး အခြေခံကျသော ပြဿနာရပ်များကို ဦးစားပေးရွေးချယ်၍ ဆွေးနွေးခြင်း။
- (ဃ) နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲဖြင့် အဖြေရှာရာတွင် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အကြေအလည် ညိုနိုင်းပြီးနောက် "နိုင်ငံရေးသဘောတူချက်" ကို ရရှိစေခြင်း။
- (င) "ယင်းနိုင်ငံရေးသဘောတူချက်" ကို ပြည်ထောင်စုတရာ့မ်းလုံးကို လွှမ်းချိ စေသော ကိုယ်စားပြုသူများ အားလုံး၊ ကိုယ်စားလှယ်များ အားလုံးက ပါဝင်လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း။ နှင့်
- (စ) ပြည်ထောင်စုတစ်ရုံမ်းလုံးဆိုင်ရာသဘောတူချက် (Pyidaungsu Accord) အဖြစ် ရလဒ်ထွက်ပေါ်ခြင်း၊ - ဤ အစမှအဆုံး ပါဝင်ခြင်းကို နိုင်ငံရေးဆွေး နွေးပွဲ ဟူ၍ အစိုးရ ဖွင့်ဆိုနိုင်ပါသည်။

ပုဒ်မ - ၁ (ခ)

❖ နိုင်ငံရေးယဉ်ကော်မှုသတ်

နိုင်ငံရေးယဉ်ကော်မှုသတ်ဟုဆိုရာတွင် (NCA Singel Text) ကို ညိုနိုင်းဆွေးနွေးကြသော နှစ်ဖက်စလုံးမှ မြန်မာပြည်၏ ပြဿနာသည် နိုင်ငံရေးပြဿနာ ဖြစ်ကြောင်း၊ နိုင်ငံရေးပြဿနာကို လက်နက်ကိုင်အကြမ်းဖက်နည်းလမ်းဖြင့် ဖော်ရှင်း၍ မရနိုင်ကြောင်း နှင့် နိုင်ငံရေးပြဿနာကို နိုင်ငံရေးနည်းဖြင့် ပြီမ်းချမ်းစွာ ဆွေးနွေး ညိုနိုင်း အဖြော်ရှုခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်ကို ဆိုလိုသည်။

ပုဒ်မ - ၁ (ဂ)

❖ ပြည်ထောင်စုတပ်မတော်

နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲများ၏ ရလဒ်အပေါ်အခြေခံပြီး ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖက် ဒရယ်စနစ်ကို အခြေခံသော ပြည်ထောင်စုဖွဲ့စည်းပုံနှင့် လိုက်လျောညီထွေ ဖြစ်သည့် တပ်မတော်ကို ဆိုလိုသည်။

- တပ်မတော်သား အစုအစွဲ ၏ အယူအဆ

လက်ရှိတပ်မတော်တွင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးပေါင်းစုံ ပါဝင်နေပြီး ဖြစ်၍ ပြည်ထောင်စုတပ်မတော်ပင် ဖြစ်ကြောင်း တပ်မတော် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်၏ မိန့်ခွွန်းများတွင် အခါအားလျော်စွာ ထည့်သွင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

- EAO ရှစ်ဖွဲ့၏ “တိုင်းရင်းသားလူမျိုးပေါင်းစုံ ပါဝင်သည့် ပြည်ထောင်စု တပ်မတော်” ကဏ္ဍာဆိုင်ရာ အဆိုပြုချက်

NCA အခန်း(၁) အခြေခံမှုများ အပိုဒ်ခွဲ(၁)တွင် ဖော်ပြပါရှိသော “တိုင်းရင်းသားလူမျိုးပေါင်းစုံ ပါဝင်သည့် ပြည်ထောင်စုတပ်မတော်” ဖွဲ့စည်းရေးကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲများတွင် ထည့်သွင်းဆွေးသွားရန် သဘောတူပြီး ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးပေါင်းစုံ ပါဝင်သော ပြည်ထောင်စုတပ်မ

တော်ဆိုင်ရာ အခြေခံရမည့်မူများနှင့် ပတ်သက်၍ EAO ရှစ်ဖွဲ့၏ အဆိုပြုချက်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။ -

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးပေါင်းစုံပါဝင်သော ပြည်ထောင်စုတပ်မတော်ဆိုင်ရာ အခြေခံရမည့်မူများ

ပြည်ထောင်စုဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံနှင့် ကိုက်ညီသော ပြည်ထောင်စုတပ်မတော်တစ်ရပ်ကို နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးပွဲများမှ ရရှိသော သဘောတူညီချက်များနှင့်အညီ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်သွားရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် အနာဂတ်တွင် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်မည့် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု၏ အင်္ဂါရပ်များနှင့်အညီ ရေတိရေရှည် မဟာပျိုးဟာများ၊ လုပ်ငန်းစဉ်များ ချမှတ်ကာ ဖော်ဆောင်ရမည့် “လုံခြုံရေးကဏ္ဍတွင် တစ်ခုတည်းသော တပ်မတော်ထားရှိရေး” ဆိုင်ရာ အခြေခံရမည့်မူများကို ဦးစွာ ဆွေးနွေးတင်ပြအပ်ပါသည်။

- (c) ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုတပ်မတော်သည် မည်သည့် အခြေအနေမျိုးတွင် မဆို ဒီမိုကရေစီနည်းကျ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ထားသော အရပ်ဘက်ကွပ်ကဲမှု (Democratic Civil Oversight) နှင့် အရပ်ဘက်အုပ်ချုပ်မှု (Civil Supremacy) အောက်တွင် ရှိရမည်။
- (j) ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုတပ်မတော်၏ အဓိကတာဝန်မှာ ပြည်ပရန်ကာကွယ်ရေး ဖြစ်သည်။
- (r) ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုတပ်မတော်အား ပြည်ထောင်စု၏ စီးပွားရေးအခြေအနေပေါ် မူတည်၍ နိုင်ငံတကာအဆင့်မီ စွမ်းရည်ပြည့်ဝသော ကာကွယ်ရေး အင်အားစုတစ်ရပ်အဖြစ် တည်ဆောက်ရမည်။ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်မှုနှင့် စစ်အသုံးစရိတ် သုံးစွဲများတွင် ဘဏ္ဍာရေးတတ်နိုင်မှု (Affordable)၊ ပြည့်စုံလုပ်လောက်မှု (Adequate)၊ အခြေအနေနှင့် လိုက်လျောညီတွေရှိမှု (Appropriate)၊ တာဝန်ခံမှု (Accountable) တို့ အပေါ်တွင် အခြေခံရမည်။
- (d) ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုတပ်မတော်သည် ပြည်ထောင်စုနယ်မြေများ .... တပေါင်းတစည်းတည်းရှိရေး၊ လူမျိုးပေါင်းစုံပြည်သူလူထုတစ်ရပ်လုံး၏ တန်းတူရည်တူ အခွင့်အရေးကို ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့် အညီ ကာကွယ်တောင့်ရောက်ရမည်။

- (၅) ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စွဲစည်းမှုနှင့် တာဝန်ပေးအပ်မှု အဆင့်ဆင့်တိုင်းတွင် လူမျိုးအလိုက်၊ ဒေသအလိုက် အချိုးကျ ကိုယ်စားပြု ပါဝင်ခွင့်ရှိရမည်။ ယင်းသို့ ကိုယ်စားပြု ပါဝင်ရာတွင် တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုများ ပါဝင်ခွင့် ရှိရမည်။
- (၆) ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စွဲတပ်မတော်သည် နိုင်ငံရေးအရ အမှိအခိုက် ကင်းပြီး၊ နိုင်ငံရေးတွင် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်း၊ လူပုဂ္ဂိုလ် (သို့မဟုတ်) နိုင်ငံရေးပါတီ တစ်ရပ်ရပ်၏ သုက္ခခြေခြင်းတို့ မဖြစ်စေရ။ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စွဲတပ်မတော်၏ တပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် မည်သည့်နိုင်ငံရေးပါတီ၏ ပါတီဝင်မှ မဖြစ်စေရ။
- (၇) ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စွဲတပ်မတော်၏ တပ်ဖွဲ့ဝင်များအား တာဝန်ပေးအပ်မှု တွင် လူမျိုး၊ ကိုးကွယ်သည့် ဘာသာ၊ လိုင်ကွဲပြားမှုအပေါ် အခြေတည်၍ ခွဲခြား ဆက်ဆံမှု မရှိစေရ။
- (၈) ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စွဲတပ်မတော်သည် ပြည်ထောင်စွဲစည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေ၊ ပြည်နယ်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေများနှင့် ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဥပဒေများ ကို လေးစားလိုက်နာရမည်။
- (၉) ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စွဲတပ်မတော်၏ တပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် အခြေခံလူအခွင့် အရေးများနှင့် လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များ (Armed Forces) ဆိုင်ရာ နိုင်ငံ တကာဥပဒေများကို လေးစားလိုက်နာရမည်။
- (၁၀) ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စွဲတပ်မတော်သည် နိုင်ငံတကာနှင့် ဒေသတွင်း လုံခြုံရေး၊ ပြိုမ်းချမ်းရေး အစီအစဉ်များတွင် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စွဲအစိုးရ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်အညီ ပါဝင်ဆောင်ရွက်သွားရမည်။
- (၁၁) ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စွဲတပ်မတော်သည် သဘာဝဘေးအွန်ရာယ်နှင့် လူ လုပ်ဘေးအွန်ရာယ် တို့ကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာသော ကယ်ဆယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ ပါဝင်ကူညီဆောင်ရွက်ရမည်။

ပုဒ်မ - ၁ (c)

❖ ဘာသာရေးကို အခြေမခံသော နိုင်ငံတော် (Secular State)

နိုင်ငံတော်အနေဖြင့် ကိုးကွယ်ရာဘာသာ ကွဲပြားမှုကြောင့်သော်လည်း ကောင်း၊ ယုံကြည်ရာဘာသာတရား ရှိခြင်း/မရှိခြင်း တို့ကြောင့်သော်လည်း ကောင်း၊

ပြည်သူများအပေါ် ခွဲခြားဆက်ဆံမှ မရှိစေဘဲ၊ အထူးသဖြင့် ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်း များအပေါ် လွှမ်းပိုးမှုနှင့် ဘက်လိုက်မှုက်ငြောင်းပြီး၊ တည်ကြည်စွာဆက်ဆံသော တန်းတူ ဆက်ဆံရေးကို အခြေခံသည့် နိုင်ငံရေးစနစ်မျိုးကို ဆိုလိုသည်။ ယင်းစနစ်ကို ကျင့်သုံးသော နိုင်ငံတော်ကို (Secular State) ဟု ခေါ်သည်။

ပုံမှန် - ၁ (၁)

ပြည်ထောင်စုလက္ခဏာတစ်ရပ် (Common Identity)

ပြည်ထောင်စုတစ်ရပ်လုံးကို လွှမ်းခြားသော ပြည်ထောင်စုသား၊ ပြည် ထောင်စုနိုင်ငံသား အားလုံး ကိုင်စွဲရမည့် အမျိုးသားရေးလက္ခဏာ အသစ်တစ်ရပ် ဖန်တီးရန် ဆိုလိုသည်။ မူလက ပြည်တွင်းပြည်ပက လက်ခံနားလည်ထားသော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးပေါင်းစုံတို့၏ သီးခြား အမျိုးသားလက္ခဏာ များကို ချေဖျက်၍ ပြေားမြှုပ်ဖော်၍ လူမျိုးတစ်မျိုးတည်း၏ အမျိုးသားလက္ခဏာကို ဖော်ဆောင်မည့် "မူ" နှင့် မတူညီဟု ယူဆရသည်။

ဥပမာ(၁) ။ မည်သည့်မူလလူမျိုးပင်ဖြစ်စေကာမူ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ ဝင်ရောက်အခြေချနေထိုင်၍ နိုင်ငံသားခံယူပြီးလျှင်၊ အမေရိကန်ဟူသော နိုင်ငံသား အမေရိကန်အမျိုးသားလက္ခဏာကို ခံယူခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။

ဥပမာ(၂) ။ အီနိုယ်ပြည်ထောင်စုကြီးတွင် မတူကွဲပြားသော တိုင်းရင်းသား လူမျိုးပေါင်းစုံတို့ အတူတကွ ဌီမ်းချမ်းစွာနေထိုင်ကြပြီး ဘုံအမျိုးသားလက္ခဏာ ဖြစ်သော " အင်ဒီးယန်း (Indian) " ပြည်ထောင်စုအမျိုးသားလက္ခဏာအဖြစ် လက်ခံကျင့်သုံးခြင်းမျိုးကို ဆိုလိုသည်။

ပုံမှန် - ၁ (၂)

❖ နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးများ..

ပုံမှန် - ၁ (၂) ၏ ရှင်းလင်းချက်သို့ ကြည့်ရှုပါရန်။

အခန်း (၂)

ဦးတည်ချက်နှင့် ရည်ရယ်ချက်များ

အမိပ့ယ် စွင့်ဆိုချက်

ပုဒ်မ - ၂ (က)

❖ နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးရေးမူဘာင်

ဌီမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကို အခြေပြုသည့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲများကို အောင်မြင်ရေးအတွက် အစိုးရ နှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၏ ကိုယ်စားလှယ်များမှ ကြိုတင်ညိုနှင့်ထားရန် လိုအပ်သည့် ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်၊ အခြေခံမှာ ယွန့်ရား၊ အချိန်လယား၊ အစည်းအဝေးအစီအစဉ်၊ ကိုယ်စားပြုခြင်း ဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ချက်၊ ကိုယ်စားပြုသူ အရေအတွက်၊ လုပ်ပိုင်ခွင့်အာကာ၊ လုပ်ငန်းစဉ်အဆင့်ဆင့်၊ အထောက်အကူပြုအဖွဲ့၊ ဆွေးနွေးရန်းစားပေးအစီအစဉ်၊ ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သည့် နည်းနာ နှင့် အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ခြင်း - စသည့် တစ်စုံလုံး ပါဝင်သော လုပ်ငန်းစဉ် အဆင့်ဆင့်ကို ဆိုလိုသည်။

ပုဒ်မ - ၂ (ခ)

❖ ပစ်ခတ်တိုက်နိုက်မှုရပ်စွဲရေးဆိုင်ရာ ပူးတွဲတောင့်ကြည့်ရေးကော်မတီ (JMC)

NCA စာချုပ်ပါ စစ်ရေးဆိုင်ရာ ပြုဌာန်းချက်များ ဖြစ်သော အခန်း (၃) နှင့် အခန်း (၄) တွင် ပါရှိသည့် အတိုင်း လိုက်နာတောင့်ထိန်းမှ ရှိ/မရှိ ပူးတွဲတောင့်ကြည့်ရေးကော်မတီ ဖွဲ့စည်းခြင်းကို ဆိုလိုသည်။
(မှတ်ချက် ။ ။ JMC နှင့် ပတ်သက်၍ အသေးစိပ်ကို JMC ဆိုင်ရာ စာတမ်းများ တွင် လေ့လာနိုင်ပါသည်။)

ပုဒ်မ - ၂ (၁)

- ❖ ပြည်ထောင်စုအစိုးရနှင့်တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများအကြား ချုပ်ဆိုထားသော သဘောတူညီချက်များ (Bilateral Agreement)

ကြိုပုဒ်မခွဲ၏ ဆိုလိုရင်းမှာ NCA စာချုပ်ကို အတူတကွ လက်မှတ်ရေးထိုး ပြီးသည်နှင့် တပြုပိုင်နက် မူလက ရှိခဲ့သော ပြည်ထောင်စုအစိုးရနှင့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်း တစ်ဖွဲ့ချင်း အကြား လက်မှတ်ရေးထိုး ပြီးစီးခဲ့သော ပြည်နယ်အဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် ပစ်ခတ်တိုက်နိုက်မှု ရပ်စဲရေးသဘောတူ စာချုပ် (Bilateral Agreement) များကိုလည်း အလိုအလျောက် အတည်ပြုပြီး ဖြစ်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

ပုဒ်မ - ၂ (၃)

- ❖ တော်လှန်ရေးကို အခြေခံသည့် နိုင်ငံရေးဆန္ဒ

ကြို "တော်လှန်ရေးကို အခြေခံသည့် နိုင်ငံရေးဆန္ဒ" ဟု သုံးစွဲခြင်းမှာ မူလ NCCT ဘက်မှ တင်ပြတောင်းဆိုသော "တော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ" ဆိုသည့် စာသားကို NCA တစ်စုံလုံးတွင် ထည့်သွင်းခြင်းပြုရန် အစိုးရဘက်က လက်မခံ သောကြောင့် "တော်လှန်ရေး" ဟူသော စကားရပ် ပါဝင်စေရေး အစီအစဉ်ဖြင့် "တိုင်းရင်းသားတို့၏ တော်လှန်ရေးကို အခြေခံသည့် နိုင်ငံရေးဆန္ဒ" ဟူ၍သာ သုံးစွဲခဲ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။ (လော်သီးလာကွန်ဖရင့်/KNU ပဟိုဋ္ဌာနချုပ်၊ ၂၀-၂၅၊ ဇန်နဝါရီလ ၂၀၁၄)

ဒီမိုကရေစိဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုတွေထောင်ရေးမှာ တော်လှန်ရေးကို အခြေခံသည့် တိုင်းရင်းသားတို့၏ အဆွဲမ နိုင်ငံရေးဆန္ဒဖြစ်သည်။

EAO အဖွဲ့အစည်းအချို့၏ တိပ်သီးရွေးနွေးပွဲ့ဘာစ်ရပ် (ပန်ခမ်း)

တိုင်းရင်းသားလက်နက်ဂို့အဖွဲ့အစည်း (၁၆) ဖွဲ့၏ နိုင်ငံရွေးလိုအပ်ချက်
တစ်နိုင်ငံလုံးအပတ်အဆောင်ရပ်စဲရေးဆိုင်ရာညွှန်င်းရေးအဖွဲ့ (NCCT) စုဖွဲ့ခြင်း

NCCT Member's Summit - လိုင်က၊ KIO ဗဟို၊ ၂၅-၂၉ ဧပြီ ၂၀၁၃ ခု

ြမ်းချမ်းရေးအတွက် NCA ပါ ပြောန်ချက်များအပေါ်
ခေါင်းချင်းဆိုင်တိုင်ပင်နေကြသော
တပ်မတော်အရာရှိကြီးများနှင့် ဒုတိယ ရှေ့နေဂျာပ်

အခန်း (၃)

ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှူ ရပ်စဲရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ ကဏ္ဍ

အစိပ်ဖို့ဖွင့်ဆိုချက်

ပုဒ်မ - ၃

❖ တပ်မတော်

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့က
ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ (၂၀၁၈ ခုနှစ်) ၏ အခန်း (၇) အရ ဖွဲ့စည်းထားသော လက်
နက်ကိုင်အားလုံးကို ဆိုလိုသည်။ အောက်ပါတို့ ဖြစ်သည်။ -

- (က) ကြည်း၊ ရော၊ လော၊ အမြဲတမ်းတပ်ဖွဲ့များ။
- (ခ) နယ်ခြားတောင့်တပ်ဖွဲ့များ။
- (ဂ) ဌာနေပြည်သူ့စစ်များ။
- (ဃ) အခံ၊ ဘေး-နံ တပ်ဖွဲ့များ (မီးသတ်၊ ကြက်ခြေနှင့် စသည်ဖြင့်) နှင့်
- (င) ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ စသည်တို့ကို အစိုးရတပ်ဖွဲ့ဟူ၍ အစိမ့်ပျော်ဖွင့်ဆိုနိုင်သည်။

❖ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ

တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေး (Ceasefire) လက်မှတ်ရေးထိုး ထားကြသော တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၏ တပ်များ၊ အရပ်ဖက် အုပ်ချုပ်ရေးဌာနများ၊ အဖွဲ့များ၊ ကိုယ်စားပြုလွှာအပ်ခံရသူများ၊ ဝန်ထမ်းများ၊ ကန်ထရှိတာများ၊ တရားဝင်ဆက်ခံသူများနှင့် ခွင့်ပြုလွှာအပ်ခြင်း ခံရသူများ အပါအဝင် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၏ ညွှန်ကြားချက်အရ လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်နေသော လူ ပုဂ္ဂိုလ်၊ အဖွဲ့အစည်းများကို ဆိုလိုသည်။

❖ ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေး (Ceasefire)

တပ်မတော် နှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများအကြား မိမိ ကိုယ်ကို ခုခံရန်မှုအပ ကျူးကော်တိုက်ခိုက်ရန်ပြင်ဆင်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် တိုက်တွေန်း အားပေးခြင်း အပါအဝင် အခြားအကြား အမျိုးမျိုးပြကာ ကျူးကော်တိုက်ခိုက် ခြင်း အမျိုးမျိုးကို ရပ်စဲရန် ဆိုလိုသည်။ ယင်း စကားရပ်တွင် ဝရမ်းမပါ ဖမ်းဆီးခြင်း၊ အကျဉ်းချ ချုပ်နှောင်ခြင်း၊ သောဒက်ချမှတ်ခြင်း၊ ညှင်းပန်းနိုပ်စက်ခြင်း၊ နှောင့်ယှက် ဖျက်ဆီးခြင်း၊ ရွှေ့ပြောင်းနေရာချထားခြင်း၊ မြေယာအဓမ္မသိမ်းပိုက်ခြင်း၊ လုယက် ခြင်း၊ အဓမ္မခိုင်းစေခြင်း၊ (သို့မဟုတ်) အလားတူ ကာယကံရှင်ဆန္ဒမပါဘဲ၊ လုပ်အား ပေးစေခိုင်းခြင်း၊ လူမျိုးသာသာနှင့် နိုင်ငံရေးယုံကြည်မှုအပေါ် အခြေခံပြီး၊ မတရား ဖိနိုင်ဆက်ဆံမှု၊ လိုင်ပိုင်းဆိုင်ရာအကြမ်းဖက်မှုများ၊ မိမိနှင့် မတူသောတိုင်းရင်းသား များကို ဆန့်ကျင်သည့်အတွေးအခေါ်အယူအဆများကို အားပေးခြင်း (သို့မဟုတ်) မြှင့်တင်ခြင်းများ စသည်တို့ ရပ်စဲခြင်းလည်း ပါဝင်သည်။

❖ အချိန်ရယား

- NCA စာချုပ်ချုပ်ဆိုပြီးနောက်ပိုင်း တပ်မတော်နှင့် တိုင်းရင်းသားလက်နက် ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများသည် ရက် (၉၀) အတွင်း နှစ်ဖက်လုပ်ဆောင်ရန် သတ်မှတ်ထားသော အချိန်ရယားနှင့် ဆောင်ရွက်ရန် ကိစ္စရပ်များမှာ -
- က။ သဘောတူလက်မှတ်ရေးထိုးပြီးကြောင်း အောက်ခြေအဆင့်ဆင့်သို့ (၂၄) နာရီ အတွင်း အသိပေးရန်။
- ခ။ စာချုပ်ပါ အချက်အလက်များကို အောက်ခြေအဆင့်ဆင့်သို့ (၅) ရက်အတွင်း ရှင်းလင်းအသိပေးရန်။
- ဂ။ ပစ်ခတ်တိုက်နိုက်မှုရပ်စဲရေးသဘောတူစာချုပ် NCA အကောင်အထည်ဖော်မှု ဆိုင်ရာ ညီနှင့်အစည်းအဝေးကို (၁၄) ရက်အတွင်း ကျင်းပရန်။
- ဃ။ ပစ်ခတ်တိုက်နိုက်မှုရပ်စဲရေးဆိုင်ရာ ပူးတွဲစောင့်ကြည့်ရေးကော်မတီ JMC ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ ပြည်ထောင်စုပြိုများရေးဆွေးနွေးမှုပူးတွဲကော်မတီ (UPDJC) ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ တိကျသောအချိန်ရယားရေးဆွဲခြင်းနှင့် စစ်သာက်ဆိုင်ရာကျင့်ဝတ်များ စောင့်ကြည့်ရေးကော်မတီလုပ်ငန်းလမ်းညွှန် တို့ကို ရက်ပေါင်း (၃၀) အတွင်း ဖွဲ့စည်းရေးဆွဲရန်။
- င။ နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲမှုဘောင်ရေးဆွဲခြင်း၊ အားလုံးပါဝင်ရေးမှုဖြင့် ပါဝင်သင့် ပါဝင်ထိုက်သူများနှင့် အချိုးအစားသတ်မှတ်ခြင်းနှင့် မည်သို့ဆွေးနွေးမည်ကို ရက်ပေါင်း (၆၀) အတွင်း ရေးဆွဲ ညီနှင့်သတ်မှတ်ရန်။
- စ။ နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲများကို ရက်ပေါင်း (၉၀) အတွင်း စတင်ကျင်းပသွားရန်။
- ဆ။ ယင်းနောက် ပြည်ထောင်စုညီလာခံကျင်းပခြင်း၊ ပြည်ထောင်စုသဘောတူ စာချုပ်ချုပ်ဆိုခြင်း နှင့် ပြည်ထောင်စုသဘောတူစာချုပ် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း တို့ကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားရန် ..... ဖြစ်သည်။

ပုဒ်မ - ၅

❖ အပစ်ရပ်နယ်မြေ (Ceasefire Designated Area)

အပစ်ရပ်နယ်မြေဆိုသည်မှာ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက် လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း မပြုမီ အချိန်အထိ၊ နစ်ဖက်တပ်များ စစ်ရေးအရတိုက်ခိုက်မှာ ခုခံမှုအပါအဝင် လူပ်ရားမှုရှိသော နေရာများတွင် သဘောတူညီချက် ရရှိပြီး နောက် ပိုင်း “စစ်ရေးလူပ်ရားမှု” မရှိတော့သော စစ်နယ်မြေများကို ဆိုလိုသည်။ (မှတ်ချက်။ NCA လက်မှတ်မထိုးမီ ကာလက စစ်ရေးလူပ်ရားမှု ထိတွေ့မှ ဖြစ်စဉ် လုံးဝ မရှိခဲ့ဖူးသော နယ်မြေများသည် အပစ်ရပ်နယ်မြေတွင် အကျိုးမဝင်)

အပစ်ရပ်နယ်မြေ (မူခဲ့)

နစ်ဖက်တပ်များအကြား ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေးအတွက် တရားဝင် တွေဆုံးညီးနှင့် သဘောတူ သတ်မှတ်ထားသော နယ်မြေများကို ဆိုလိုသည်။

ပုဒ်မ - ၅ (က)

❖ တိုင်းပြည်ကာကွယ်ရေး

ပြည်တွင်းနှင့် ပြည်ပရန် ကာကွယ်ရေးကို ဆိုလိုသည်။

❖ ပြည်ပရန်ကာကွယ်ရေး

နိုင်ငံတော်၏အချုပ်အခြားအကာကွယ်ရေးနယ်နမိတ် အစရှိသည်တို့ကို ထိပါးစောင်းသည့် ပြည်ပကျူးကျော် တိုက်ခိုက်မှုကို ကာကွယ်ခြင်းဖြစ်သည်။

ပုဒ်မ - ၅ (c)

❖ နစ်ဖက်တပ်များ (Armed Forces of Both Side)

သဘောတူစာချုပ်ပါ “နစ်ဖက်တပ်များ” ဟု ဖော်ပြရာတွင် အစိုးရတပ်ဖွဲ့များ (တပ်မတော်) နှင့် တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့အစည်းများ၏ လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များကို ဆိုလိုသည်။

ပုဒ်မ - ၅ (၁)

❖ ရန်လိုသော အပြုအမူများ(Hostilities)

ရန်လိုမှုဆိုသည်မှာ အောက်ဖော်ပြပါ အပြုအမူတစ်ရပ်ရပ် ပြုလုပ်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

- တပ်အင်အားတိုးခဲ့ခြင်း၊ မူလအနေအထားမှ ရေ့တိုးနေရာယူခြင်း၊ လက်နက်ခဲယမ်း၊ ရိုက္ခာစုပုံသို့လျောင်ခြင်း၊ ပုံစံ အမျိုးမျိုးသော သင်တန်းများ၊ စစ်ရေးပြုများ၊ လက်နက်စမ်းသပ်မှု ပြုလုပ်ခြင်း။
- ဝါဒဖြန့်ခြင်း၊ အသံလွှေ့င့်၊ ရှုပ်သံလွှေ့င့်၊ တာအုပ်စာတမ်း၊ ရှုပ်ပုံ၊ ကာတွန်းများ၊ အသုံးပြု၍ တစ်ဖက်ဖက်ကို ရန်စသော အပြုအမူရှိခြင်း။
- တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ၊ သွယ်စိုက်ရှုံးဖြစ်စေ၊ ကြားခံပြည်သူလူထု၊ ရွာသူရွာသား၊ ကလေးသူငယ်များကို မရှိုးမဖြောင့်သောအကြံဖြင့် စေခိုင်းခြင်း၊ တစ်ဖက်ဖက်ကို ထိပါးနောင့်ယှက်စေခြင်း၊ သိက္ခာကျေစေခြင်း၊ စသော အပြုအမူများ အားလုံးကို ရန်လိုမှု ဟူ၍ အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုနိုင်သည်။

ပုဒ်မ - ၆

❖ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များ(Ethnic Armed Forces)

- (က) တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များ၊ လူမျိုးအလိုက် နှင့် နယ်မြေအလိုက် ရှိနေသော (Active Duty) တပ်ဖွဲ့များ နှင့်
- (ခ) အခံတပ်ဖွဲ့များ၊ ပြောက်ကျားများ၊ ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့များ စသည် တို့ ပါဝင်သည်ဟု အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုနိုင်သည်။

❖ လုံခြုံရေးဆိုင်ရာပြန်လည်ပေါင်းစည်းခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များ

နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲများ၏ ရလဒ်အပေါ် အခြေခံပြီး နစ်ဖက်တပ်ဖွဲ့ဝင်များ၏ လက်နက်ကိုင်ဆောင် တိုက်နိုက်အဖြေရှာသည့်လမ်းစဉ်မှ ဥပဒေစိုးမိုးရေးအခြေခံ အောက်သို့ရောက်ရှိရေး ဆောင်ရွက်သည့် လုပ်ငန်းစဉ် အဆင့်ဆင့်ကို ဆိုလိုသည်။

ပုဒ်မ - ဂ (ယ)

❖ သတ်မှတ်ရာနေရာ (သတ်မှတ်နယ်မြေ)

နှစ်ညီးနှစ်ဖက်မှ ရည်ရွယ်ချက်တစ်ခုခုဖြင့် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော နယ်မြေများကို ဆိုလိုသည်။ ထို့အပြင် စစ်ရေးလမ်းကြောင်းများ၊ နှစ်ညီးနှစ်ဖက်မှ သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော တပ်နေရာချထားမှုများ၊ တပ်စခန်းများ၊ ရှုံးတန်းက်းစခန်းများနှင့် တပ်လက်နက်ခဲယမ်းမီးကြောက်၊ စစ်ပစ္စည်းကိုရိယာများ ထောက်ပံ့ဖြည့်တင်းရန် လမ်းကြောင်းများ ပါဝင်သည်။

ပုဒ်မ - ဂ

❖ လွှတ်လပ်စွာသွားလာခွင့်

NCA စာချုပ်ပါ လွှတ်လပ်စွာသွားလာခွင့်ဆိုသည်မှာ စာချုပ်တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးထားကြသော တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၏ အဖွဲ့ဝင်များမိသားစုများသည် လက်နက်မပါဘဲ ပြည်ထောင်စုတစ်ရှုန်းတွင် လွှတ်လပ်စွာသွားလာခိုင်ကြောင်း သဘောတူသည့် အချက်ဖြစ်သည်။

ဆိုလိုသည်မှာ နိုင်ငံသားတိုင်းသည် ပြည်ထောင်စုအတွင်းတွင် လွှတ်လပ်စွာသွားလာခွင့်ရှိသည် ဟူသော အခြေခံလူအခွင့်အရေးတစ်ရပ်ကို ရယူခံစားခွင့်ပေးခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ပုဒ်မ - ဂ (ခ)

❖ ထိန်းချုပ်ထားသောသတ်မှတ်နယ်မြေ

နှစ်ညီးနှစ်ဖက်မှ သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော တစ်ဖက်စီမှ ထိန်းချုပ်ထားသော နယ်မြေများကို ဆိုလိုသည်။ ထို့အပြင် စစ်ရေးလမ်းကြောင်းများ၊ နှစ်ညီးနှစ်ဖက်မှ သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော တပ်နေရာချထားမှုများ၊ တပ်စခန်းများ၊ ရှုံးတန်းက်းစခန်းများနှင့် တပ်လက်နက်ခဲယမ်းမီးကြောက်၊ စစ်ပစ္စည်းကိုရိယာများ ထောက်ပံ့ဖြည့်တင်းရန် လမ်းကြောင်းများ ပါဝင်သည်။

အခန်း (၄)

ပစ်ခတ်တိုက်ရှိက်မှုရပ်စဲရေးဆိုင်မာအောင် လုပ်ဆောင်ခြင်း

အမိပ်ပါယ် ဖွင့်ဆိုချက်

❖ စစ်သာက်ဆိုင်ရာကျင့်တ်များ

JMC မှ ထုတ်ဝေသည့် သီးခြားစာစောင် စာတမ်းများတွင် ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

❖ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ

JMC မှ ထုတ်ဝေသည့် သီးခြားစာစောင် စာတမ်းများတွင် ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

❖ ဆက်စပ်နယ်မြေများ

လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခ၏ အကျိုးသာက်ရောက်မှုအား တိုက်ရှိက်သော်လည်း ကောင်း၊ သွယ်ပိုက်၍သော်လည်းကောင်း၊ ခံနေရသည့်နယ်မြေများကို ဆိုလိုသည်။

❖ စစ်ရေးအရှိအားပေးသည့်အသွင်ဆောင်နေသာတပ်စဲနှုန်းများ

တစ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း၏ အရေးပါသာစခန်းများ (ကွပ်ကဲမှုပူးဘာ၊ တပ်မဟာ၊ တပ်ရင်းဌာနချုပ်များနှင့် အရေးပါသာအုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာစခန်းများ) အား ထိန်းချုပ်ရန်ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့်၊ နီးကပ်စွာတည်ရှိနေသာစခန်းများ (သို့မဟုတ်) စစ်ကြောင်းများ တည်ဆောက်တပ်စွဲထားခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

❖ နှစ်ဖက်ထိတွေပစ်ခတ်မှုဖြစ်ပွားရန် လွှာယ်ကူးသော အကွာအလေးရှိ တပ်စခန်းများ

နှစ်ဖက် တပ်စခန်းများရှိ တည်ဆောက်ထားသော လက်နက်ကြီး အမျိုး အစားအပေါ် မူတည်၍ အချိန်မရွေး ပစ်ခတ်နိုင်သည့် အကွာအလေးကို ဆိုလိုသည်။ (နှစ်ဖက်ညိုနှိုင်းသတ်မှတ်ရန်)

❖ စစ်မဲ့နယ်မြေ (Demilitarized Zone)

စစ်မဲ့နယ်မြေဆိုသည်မှာ နှစ်ဖက်တပ်များ သာမက နှစ်ဖက်ရင်ဆိုင်ရာ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များအားလုံး လက်နက်ခဲယမ်းဖြင့် တပ်ဆင်သယ်ဆောင်၍ ဝင်ရောက်ခွင့်မရှိသော "ကြားနယ်မြေ" ကို ဆိုလိုသည်။ နှစ်ဖက်စလုံးမှ စစ်ရေးစစ်ရာ နှင့်ပတ်သက်သော အဆောက်အအီး၊ စခန်း၊ လက်နက်ကိရိယာ၊ စစ်အသုံးအဆောင် များ လုံးဝ ထားရှိခွင့် မပြုသော ကြားခံနယ်မြေကို စစ်မဲ့နယ်မြေအဖြစ် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုနိုင်သည်။

❖ သတ်မှတ်ထားသော တပ်နယ်မြေ (Defined Military Zone)

သတ်မှတ်ထားသောတပ်နယ်မြေ ဆိုသည်မှာ နှစ်ဖက်သဘောတူချက်ဖြင့် နှစ်ဖက်တပ်ဖွဲ့များ အခြေချ တပ်စွဲထိန်းချုပ်ထားသော တပ်နယ်နိမိတ်သတ်မှတ် ထားသည့် နယ်မြေကို ဆိုလိုသည်။

❖ အများပြည်သူနှင့်သက်ဆိုင်သော နေရာများ

ပြည်သူလူထု၏ ဘာသာရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ အထွေထွေနေရာများ၊ အဆောက်အအီး များနှင့် လုပ်ကိုင်စားသောက်အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းပြုရာနေရာများ ဖြစ်ပြီး၊ တပ်နှင့် မပတ်သက်သည့် နေရာများကို ဆိုလို သည်

❖ နယ်ဘက်အုပ်ချုပ်ရေးကိစ္စရပ်များ

ပဋိပက္ခ ဖြစ်ပွားသော ဒေသအပြင်ဘက်ရှိ အစိုးရ၏ အရပ်ဖက်ဆိုင်ရာ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးလုပ်ငန်းများကို ဆိုလိုသည်။

အခန်း (၅)

နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲဆိုင်ရာအာမခံချက်များ

အမိမ့်ဖျော်ဖွင့်ဆိုချက်

ပုဒ်မ - ၂၀ (ခ)

- ❖ နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးမှုဆိုင်ရာမှုဘောင်
(ပုဒ်မ - ၂ (က) ပါ နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးရေး မှုဘောင်ကို ပြန်ကြည့်ရန်)

ပုဒ်မ - ၂၀ (ဂ)

- ❖ အမျိုးသားအဆင့်နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးပွဲများ

တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် ပါဝင်သင့် ပါဝင်ထိုက်သူများ ဖြစ်ကြသော အစိုးရအဖွဲ့၊ တပ်မတော်၊ လွှတ်တော်၊ နိုင်ငံရေးပါတီများ၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက် ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လူထုအခြေပြုလူမှုအဖွဲ့အစည်း အားလုံး ပါဝင်ဆွေးနွေးမည့် ဆွေးနွေးပွဲများကို ဆိုလိုသည်။

UPDJC ၏ လုပ်ငန်းလမ်းညွှန် TOR များအရ အမျိုးသားအဆင့်နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးပွဲများကို -

- (က) လူမျိုးအလိုက်သော်လည်းကောင်း၊
- (ခ) ဒေသအလိုက်သော်လည်းကောင်း၊
- (ဂ) အကြောင်းအရာ အလိုက်သော်လည်းကောင်း၊ - သတ်မှတ်ထားသော စည်းကမ်းချက်များနှင့်အညီ ကျင်းပနိုင်သည်။

የጊዜዎች - JO (ወ)

လုပ်ရေးဆိုင်ရာ ပြန်လည်ပေါင်းစည်းခြင်း ဆိုသည်မှာ - (၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၂ ရက်နေ့) တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ဆတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေး သဘော တူစာချုပ် (မူကြမ်း) ပြုစုရေးအစည်းအဝေးများမှ ထုတ်နှုတ်ထားသည့် ဆက်လက် လုပ်ဆောင်ရာတွင် ကိုးကားရမည့် ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်မှတ်တမ်းများ၊ အမှတ်စဉ် ၁၄ ။
- အခန်း (၅)၊ အပိုဒ် ၂၀ (ဆ) -----

(က) "လုပ်ခြေရေးဆိုင်ရာပြန်လည်ပေါင်းစည်းခြင်း ဆိုသည်မှာ SSR-DDR လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဆိုလိုခြင်း ဖြစ်သည်။"

လုပ်ခြေရေးဆိုင်ရာ ပြန်လည်ပေါင်းစည်းခြင်နှင့် ပတ်သက်၍
EAO ရှစ်ဖွဲ့၏ လုပ်ခြေရေး ကဏ္ဍဆိုင်ရာ အဆိုပြုချက်

လုပ်ချိန်ရေး (Security)

လုပ်ရေးဆိုသည်မှာ ဖြစ်မီးချေက်မှုအွန်ရာယ်များမှ ကာကွယ်တောင့်ရှောက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ လုပ်ရေးအား အမိပ်ယ်ဖွင့်ဆိုရာတွင် အမျိုးသားလုပ်ခြေရေးလူသားလုပ်ရေး စသည်ဖြင့် ရှုထောင့်စုံမှ အမိပ်ယ်ဖွင့်ဆို ကြပါသည်။

လုပ်ခြေရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မူဝါဒများချမှတ်ခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း တို့တွင် နိုင်ငံရေးရာလုပ်ခြေရေး (Political Security)၊ လူအဖွဲ့အစည်းလုပ်ခြေရေး (Community Security)၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ခြေရေး (Personal Security)၊ သဘာဝပတ်ဝန်ဆောင်လုပ်ခြေရေး (Environmental Security)၊ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာလုပ်ခြေရေး (Health Security)၊ အစားအစာလုပ်ခြေရေး (Food Security) နှင့် စီးပွားရေးဆိုင်ရာလုပ်ခြေရေး (Economic Security) စသည့် ဘက်ပေါင်းစုံ လွှမ်းချုပ်သာ ပြည်သူ့ပုဂ္ဂိုပ် လုပ်ခြေရေးသဘောတရားများကိုပါ ပေါင်းစပ်ဆောင်ရွက်ကြသည်။

လုံခြုံရေးကဏ္ဍ (Security Sector)

လုံခြုံရေးကဏ္ဍတွင် တပ်မတော်၊ ရဲတပ်ဖွဲ့၊ ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့အစည်း များနှင့် လုံခြုံရေး အသွင်သဏ္ဌာန်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော (State Security Forces) နှင့် (Non-State Security Forces) တို့ ပါဝင်သည်။ အဆိုပါ လုံခြုံရေးအဖွဲ့များ သည် နိုင်ငံ၏ ပင်မခက်ဖြာ အာဏာသုံးရပ် ဖြစ်သော အုပ်ချုပ်ရေး၊ ဥပဒေပြုရေး နှင့် တရားစီရင်ရေး တို့ အပေါ် နိုင်ငံရေးတာဝန်ခံမှု ရှိရမည်ဖြစ်ရာ၊ ဒီမိုကရေး နည်းကျ အရပ်ဖက်အုပ်ချုပ်မှုနှင့် ကွပ်ကဲမှုအောက်တွင် ရှိရမည်ဖြစ်သည်။

လုံခြုံရေးကဏ္ဍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး

တိုင်းပြည်တစ်ခု၏ နိုင်ငံရေးအသွင်ကူးပြောင်းမှုများ၊ ြိမ်းချမ်းရေးတည် ဆောက်မှုများ ဖော်ဆောင်စဉ် ကာလများတွင် -

- လုံခြုံရေးဝန်ဆောင်မှုပေးသူများ၏ ထိရောက်မှု၊ မျှတမှု၊ တာဝန်ခံမှုနှင့် အခွင့်အရေး လေးစားမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုစွမ်းရည်များ မြင့်မားလာစေ ရေး ဆောင်ရွက်ရန်။
- ဒီမိုကရေးနည်းကျ အရပ်ဘက်အုပ်ချုပ်မှု နှင့် ကွပ်ကဲမှုဆိုင်ရာ နိုင်ငံတော် စွမ်းရည်များကို မြှင့်တင်ရန်။
- ရေရှည်ခံ၍ တိုင်းပြည်၏ စီးပွားရေးအင်အားစုနှင့် ချိန်ဆထားကာ၊ ပြည်သူ လူထု၏ လုံခြုံရေး လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်သည့် လုံခြုံရေး ကဏ္ဍကြီး ဖြစ်ထွန်းစေရန်။

စသည့် ရည်မှန်းချက်များဖြင့် လုံခြုံရေးကဏ္ဍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရေး ရှိကြပါသည်။

ယင်းသို့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး လုပ်ဆောင်ရာတွင် ကာကွယ်ရေးကဏ္ဍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး၊ ရဲတပ်ဖွဲ့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး၊ နယ်စပ်ရေးရာစီမံခန့်ခွဲမှု၊ ထောက်လှမ်းရေးကဏ္ဍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး၊ တရားမျှတမှုဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး စသည့်ဖြင့် ကဏ္ဍစုံလွှမ်းခြားသော ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး လုပ်ငန်းဆောင်တာ များကို ရေတိ၊ ရေရှည် လုပ်ငန်းစဉ်များဖြင့် ချမှတ်ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

ပုဒ်မ - ၂၀ (ယ)

❖ ပြည်ထောင်စုပြိုမ်းချမ်းရေးညီလာခံ(Union Peace Conference)

NCA စာချုပ် အခန်း (၅)၊ ပုဒ်မ ၂၀ ပါ နိုင်ငံရေးလမ်းပြုမြေပုံ အဆင့် (၄) တွင် "ပြည်ထောင်စုပြိုမ်းချမ်းရေးညီလာခံကျင်းပခြင်း" ကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ဆိုလိုသည်မှာ နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပခြင်း၊ အမျိုးသားအဆင့် နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပခြင်း တို့မှ ရရှိလာသော နိုင်ငံရေးသဘောတူညီချက်များကို "အဆိုပြုလွှာ" အဖြစ် စုပေါင်းတင်သွင်းနိုင်ရန် "ပြည်ထောင်စုပြိုမ်းချမ်းရေးညီလာခံ" ကို ခေါ်ယူရန် လိုအပ်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

သမ္မတကြီး ဦးသိန်းစိန် လက်ထက်တွင် စာချုပ်ပါ မူရင်းအမည် ဖြစ်သော "ပြည်ထောင်စုပြိုမ်းချမ်းရေးညီလာခံ" ဟုသာ တရားဝင် သုံးစွဲခွဲသော်လည်း၊ NLD အစိုးရသစ် လက်ထက်တွင် "ပြည်ထောင်စုပြိုမ်းချမ်းရေးညီလာခံ - ၂၁ ရာစိပင်လုံ" ဟူ၍ ဖြည့်စွက် သုံးစွဲခွဲပါသည်။

ပုဒ်မ - ၂၀ (c)

❖ ပြည်ထောင်စုသဘောတူစာချုပ်(Pyidaungsu Accord)

ပြိုမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကို အခြေပြုပြီး၊ တပ်မတော် အပါအဝင် နိုင်ငံတော် အစိုးရ၏ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံရေးပါတီများ၊ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ တို့ကို ကိုယ်စားပြုသည့် ကိုယ်စားလှယ်များမှ ရေရှည်တည်တုံ့ခိုင်မြေသော ပြိုမ်းချမ်းရေးကို ဖော်ဆောင်နိုင်ရန် အတွက် ပြုလုပ်သော နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲများမှ ဆုံးဖြတ်လိုက်သော သဘောတူညီချက်များကို စုစည်း၍ ပြည်ထောင်စုသဘောတူစာချုပ်တွင် ထည့်သွင်း ပြုကြန်းရန် ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ "ပြည်ထောင်စုပြိုမ်းချမ်းရေးညီလာခံ - ၂၁ ရာစိပင်လုံ"မှ ထွက်ပေါ်လာသော နိုင်ငံရေးသဘောတူညီချက်များကို တပေါင်းတစည်းတည်း ချုပ်ဆိုသော စာချုပ်ကို ပြည်ထောင်စုသဘောတူစာချုပ် ဟု ဆိုလိုရင်း ဖြစ်သည်။

ထိုစာချုပ်သည် နိုင်ငံရေးအရအမြင့်ဆုံးသော လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသည့် စာချုပ် ဖြစ်သည့်အပြင် စာချုပ်ပါသဘောတူညီချက်များနှင့်အညီ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ အပါအဝင် တည်ဆဲဥပဒေများကို ပြင်ဆင်ဖွံ့စွက် ပယ်ဖျက်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင် သော အခွင့်အာကာ ရှိသည်။

ယခု လက်ရှိအချိန်တွင် ပြည်ထောင်စုသဘောတူစာချုပ် အစိတ်အပိုင်း(၁) ကို ၂၀၁၇ ခုနှစ် မေလ (၂၉) ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသော ပြည်ထောင်စုဌြိမ်းချမ်းရေး ညီညာခံ - (၂၁) ရာစိပင်လုံ ဒုတိယ-အစည်းအဝေးကြီးက တညိုတည့်တ်တည်း အတည်ပြုပေးခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

**ပြည်ထောင်စုဌြိမ်းချမ်းရေးညီညာခံ၏ ရာစိပင်လုံ ဒုတိယအစည်းအဝေးတွင်
ပြည်ထောင်စုသဘောတူစာချုပ်အစိတ်အပိုင်း(၁) ကို အစွမ်းကိုယ်စားလှယ်များ
လက်မှတ်ရေးထိုးနေကြစဉ်(နေပြည်တော်-၂၉၊ ၅၊ ၂၀၁၇)**

စာရေးသူ (အလယ်ထိုင်သားပတ်)

ပြည်ထောင်စုစာချုပ်အတွက်ရရှိထားသော အစိတ်အပိုင်း(၁) ကို
ပူးတွဲဖော်ပြု အပ်ပါသည်။

ပြည်ထောင်စုသဘောတူစာချုပ် အစိတ်အပိုင်း(၁)

- ၁။ ပြည်ထောင်စုမပြုကဲရေး၊ တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှုမပြုကဲရေး နှင့် အချုပ်အခြားအာကာ တည်တဲ့နိုင်မြေရေးတို့ကို ရှေ့ရှုံးလွတ်လပ်မှု၊ တန်းတူညီ မျှမှုနှင့် တရားမျှတမှုကို အခြေခံပြီး ပင်လုံစိတ်ဓာတ်နှင့်အညီ ဒီမိုကရေစိအရေး၊ အမျိုးသားတန်းတူရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြုလာနိုင်းခွင့် အခွင့်အရေးများ၊ အာမခံချက် များ အပြည့်အဝရှိသော ဒီမိုကရေစိနှင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်တို့ကို အခြေခံသည့် ပြည်ထောင်စုကို နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲရလဒ်များနှင့်အညီ တည်ဆောက်နိုင်ရေး

- အတွက် ပြည်ထောင်စုပြိုမ်းချမ်းရေးညီလာခံ - (၂၁) ရာစိပ်လုံ ဒုတိယအစည်း အဝေးအား နေပြည်တော်၌ ၂၀၁၇ ခုနှစ် မေလ (၂၄) မှ (၂၉) ရက်နေ့အထိ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။
- ၂။ ဤ ညီလာခံကြီးတွင် ပြည်ထောင်စု ပြိုမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးမှူးတွဲကော်မတီ (UPDJC) က အဆိုပြုတင်သွင်းလာသော မူဝါဒ အဆိုပြုချက်များအပေါ် ကဏ္ဍ အလိုက်၊ အစုအစွမ်းအလိုက် ဆွေးနွေးပွဲများကို အဆင့်ဆင့် ကျင်းပပြုလုပ်ပြီး ရရှိလာသော အဆိုပြုချက်များကို ပြည်ထောင်စုသဘောတူစာချုပ် အစိတ် အပိုင်းများအဖြစ် သဘောတူညီမှု ရရှိခဲ့ပါသည်။
- ၃။ ဤညီလာခံကြီးတွင် သဘောတူလက်မှတ်ရေးထိုးသော ပြည်ထောင်စုသဘော တူစာချုပ် အစိတ်အပိုင်း(၁) နှင့် ဆက်လက်ဆွေးနွေးပြီး အဆင့်ဆင့် ရရှိလာ မည့် သဘောတူညီချက် အစိတ်အပိုင်းအားလုံးကို စုစည်း၍ ပြည်ထောင်စု သဘောတူစာချုပ်အဖြစ် လက်မှတ်ရေးထိုးကြေမည် ဖြစ်သည်။
- ၄။ ဤညီလာခံကြီးတွင် ချုပ်ဆိုသော ပြည်ထောင်စုသဘောတူစာချုပ် အစိတ် အပိုင်း(၁)မှ -
- (က) နိုင်ငံရေးကဏ္ဍ မူဝါဒ သဘောတူညီချက် (၁၂) ချက်၊
  - (ခ) စီးပွားရေးကဏ္ဍ မူဝါဒ သဘောတူညီချက် (၁၁) ချက်၊
  - (ဂ) လူမှုရေးကဏ္ဍ မူဝါဒ သဘောတူညီချက် (၄) ချက်၊
  - (ဃ) မြေယာနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကဏ္ဍ မူဝါဒ သဘောတူညီချက် (၁၀) ချက်၊ စုစုပေါင်း (၃၇) ချက်ဖြစ်ပြီး နောက်ဖြစ်ပြီး နောက်ဆက်တွဲ- (က)၊ (ခ)၊ (ဂ)၊ (ဃ) ဖြင့် ဖော်ပြပါသည်။
- ၅။ အထက်ပါ သဘောတူညီချက်များကို တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်နိုက်မှုရပ်ခဲ့ရေး သဘောတူစာချုပ် အပိုဒ် ၂၀ (၂) အရ ပြည်ထောင်စုသဘောတူစာချုပ် အစိတ် အပိုင်း (၁) အဖြစ် ဤ ပြည်ထောင်စုပြိုမ်းချမ်းရေးညီလာခံ - (၂၁) ရာစိပ်လုံ ဒုတိယအစည်းအဝေးတွင် အစုအစွမ်း အသီးသီး၏ ခေါင်းဆောင်များနှင့် အသီ သက်သောများက လက်မှတ်ရေးထိုးကြပါသည်။
- ပြည်ထောင်စုသဘောတူစာချုပ်အစိတ်အပိုင်း (၁) ၈၁ စာမျက်နှာ (၂)**
- ၁။ ဒေါက်တာတင်မျိုးဝင်း
အစိုးရအဖွဲ့၏ကိုယ်စားလှယ်

- ၂။ ဦးထွန်းထွန်းဟိန်
လွှတ်တော်အစုအစွဲကိုယ်စားလှယ်
- ၃။ ဒုတိယပိုလ်ချုပ်ကြီးတင်မောင်ဝင်း
တပ်မတော်အစုအစွဲကိုယ်စားလှယ်
- ၄။ ပုံးပို့တော်ကွယ်တူးဂင်း
တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများအစုအစွဲကိုယ်စားလှယ်
- ၅။ ဦးသုဝေ
နိုင်ငံရေးပါတီများအစုအစွဲကိုယ်စားလှယ်

ပြည်ထောင်စုသဘောတူးချုပ် အစိတ်အပိုင်း (၁) ၏ စာမျက်နှာ (၃)

အသိသက်သေများ

- ၁။ ဦးထုံးအရာက်
တိုင်းရင်းသားကိုယ်စားလှယ်အစိုးရအစုအစွဲ
- ၂။ ဦးကျော်ဝင်း
ပါဝင်သင့်ပါဝင်ထိုက်သူများကိုယ်စားလှယ်အစိုးရအစုအစွဲ
- ၃။ သိက္ခာတော်ရဆရာတော်တလွန်ကျော်
ပါဝင်သင့်ပါဝင်ထိုက်သူများကိုယ်စားလှယ်
တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများအစုအစွဲ
- ၄။ ခွန်သန်းမြင့်
ပါဝင်သင့်ပါဝင်ထိုက်သူများကိုယ်စားလှယ်
တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းများအစုအစွဲ
- ၅။ ဦးထွန်းအောင်ကျော်
တိုင်းရင်းသားကိုယ်စားလှယ်
နိုင်ငံရေးပါတီများအစုအစွဲ
- ၆။ မိုင်းထွန်းမြိုင်
ပါဝင်သင့်ပါဝင်ထိုက်သူများကိုယ်စားလှယ်
နိုင်ငံရေးပါတီများအစုအစွဲ

နောက်ဆက်တွဲ (က)

နိုင်ငံရေးကဏ္ဍာ မူဝါဒ သဘောတူညီချက်
(၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၉ ရက်)

ဖက်ဒရယ်စနစ်တွင်အခြေခံရမည့်များ

- ၁။ အချုပ်အခြာအာကာ။ ။ နိုင်ငံတော်၏ အချုပ်အခြာအာကာသည် နိုင်ငံသားများထံမှ ဆင်းသက်ပြီး ပြည်ထောင်စုတစ်ရုံနှီးလုံး၌ တည်သည်။
- ၂။ အချုပ်အခြာအာကာကျင့်သုံးများ ။ နိုင်ငံတော်အချုပ်အခြာအာကာ၏ - မဏ္ဍား (၃) ရပ်ဖြစ်သည့် ဥပဒေပြုရေးအာကာ၊ အုပ်ချုပ်ရေးအာကာ၊ တရားစီရင်ရေးအာကာတို့ကို ပိုင်းခြားကျင့်သုံးခြင်းနှင့် အချင်းချင်း အပြန်အလှန် ထိန်းကျောင်းခြင်းတို့ ပြုရမည်။
- ၃။ တန်းတူရေး။ ။ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးတိုင်းသည် နိုင်ငံရေးအာဖြစ်စေ၊ လူမျိုးရေးအာဖြစ်စေ၊ တန်းတူရည်တူ အခွင့်အရေးရှိရမည့်အပြင် သာသာစကား၊ ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုနှင့် ဓလေ့ထုံးတမ်းများကို ထိန်းသိမ်းကာကွယ် မြှင့်တင်ခွင့် ရှိရမည်။
- ၄။ ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုများ (ဖွဲ့စည်းမှု နှင့် အာကာခွဲလာမှု)
- (က) နိုင်ငံတော်ကို ဒီမိုကရေစိနှင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို အခြေခံသော ပြည်ထောင်စုအဖြစ် ဖွဲ့စည်းရမည်။
  - (ခ) ဒီမိုကရေစိနှင့် ဖက်ဒရယ်စနစ်ကို အခြေခံသော ပြည်ထောင်စုကို တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်များဖြင့် ဖွဲ့စည်းရမည်။
မှတ်ချက် ။ ။ တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ်များသည် အခွင့်အာကာတန်းတူရှိရမည်။ အမည်နာမ သတ်မှတ်ချက်နှင့်ပတ်သက်၍ နောင်တွင် ဆက်လက်ဆွေးနွေးမည်။
  - (ဂ) ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်းနှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသများကို တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ အမည်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းရမည်။
  - (ဃ) နိုင်ငံတော်အချုပ်အခြာအာကာ၏ ခက်မ (၃)အာဖြစ်သည့် ဥပဒေပြုရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် တရားစီရင်ရေး အာကာ(၃)ရပ်ကို ပြည်ထောင်စု၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်များနှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ တိုင်း/ဒေသများသို့

- ခွဲဝေအပ်နှင့်ရမည်။ ပြည်ထောင်စု၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်များ၊ ကိုယ်အပ်ချုပ်စွဲနှင့်ရ တိုင်း/ဒေသများအကြား ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာ အာကာများနှင့် ပူးတွဲအာကာများကို နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေက ခွဲဝေအပ်နှင့်ပေးရမည်။
- (c) တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်များကို ဥပဒေပြုရေးအာကာ၊ အုပ်ချုပ်ရေးအာကာနှင့် တရားစီရင်ရေးအာကာတည်းဟူသော အာကာ(၃)ရပ်စလုံးကို အပ်နှင့်စေရမည်။ ဥပဒေပြုရေးအာကာကို ကျင့်သုံးနိုင်ရေးအတွက် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်လွှတ်တော်၊ အုပ်ချုပ်ရေးအာကာများကို ကျင့်သုံးနိုင်ရေးအတွက် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရနှင့် တရားစီရင်ရေးအာကာကို ပြည်ထောင်စွဲဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေက အပ်နှင့်ထားသည့်လုပ်ပိုင်စွဲများနှင့်အညီ လွှတ်လပ်စွာ ကျင့်သုံးနိုင်ရေးအတွက် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်တရားလွှတ်တော်ချုပ် တို့ကို ထူထောင်စွဲ ရှိစေရမည်။
- (စ) ပြည်ထောင်စွဲအစိုးရ၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရများသည် ကောက်ခံရရှိထားသော အခွန်ငွေများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများနှင့် အရင်းအမြစ်များကို ဥပဒေနှင့်အညီ မျှဝေခံစားစွဲ ရှိစေရမည်။
- (ဆ) ပြည်ထောင်စွဲနှင့် တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ် အကြားတွင် သော်လည်းကောင်း၊ တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ်အချင်းချင်း အကြားတွင်သော်လည်းကောင်း၊ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ အငြင်းပွားမှုများကို ဖြေရှင်းရန် အတွက် သီးခြားလွှတ်လပ်သော နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ ခုံရုံးကို တည်ထောင်ထားရမည်။
- ၅။ ပါတီစုံဒီမိုကရေစိစနစ်
- (က) ပါတီစုံဒီမိုကရေစိစနစ်ကို ကျင့်သုံးရမည်။
- (ခ) လွှတ်လပ်ရှုတရားမှုတေသာရွေးကောက်ပွဲများကို ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပါပြီဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ကျင်းပရမည်။

နောက်ဆက်တွဲ (ခ)

စီးပွားရေးကဏ္ဍမှုပါဒ သဘောတူညီချက်

(၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၉ ရက်)

ဖက်ဒရယ်စနစ် စီးပွားရေးဆိုင်ရာအခြေခံမှုများ

၁။ ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ်ကိုပါပြင်စွာဖော်ဆောင်ရေး

- (က) ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် ပါပြင်စွာ ဖော်ဆောင်နိုင်ရေးအတွက် ပြည်
ထောင်စု၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ တိုင်း/ဒေသ
များက နိုင်မာသည့် မူဝါဒ၊ ဥပဒေ၊ နည်းညပဒေသများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း
များကို ရေးဆွဲပြုလွန်းရန်။
မှတ်ချက်။ ။ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ တိုင်း/ဒေသဦးစီးအဖွဲ့များက မူဝါဒ၊
ဥပဒေ၊ နည်းညပဒေ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ရေးဆွဲပြုလွန်းနိုင်သည့် ဥပဒေ
များ ပေါ်ပေါက်လာပါက ဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်သည်။
- (ခ) အဆိုပါ မူဝါဒနှင့် ဥပဒေ၊ နည်းညပဒေတို့နှင့်အညီ ပုဂ္ဂလိက စီးပွားရေး
ကဏ္ဍကို မြှင့်တင်ဖော်ဆောင်ရာတွင် လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်မားရေး၊
ဆင်းရွှေ့မြှုပ်နည်းပါးမှုလျှော့ချက်ရေး၊ လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးမှု ကွာဟာချက်များ လျှော့ချ
နိုင်ရေးနှင့် ရေရှည်တည်တံ့သော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး (Sustainable
Development) တို့ကို ဦးတည်ဆောင်ရွက်ရန်။
- (ဂ) ပြည်သူတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ထိခိုက်နှစ်နာစေမည့် စီးပွားရေး လုပ်
ဆောင်မှုများကို ဥပဒေနှင့်အညီ တားဆီးကာကွယ်ရန်။
- ၂။ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ဖြစ်စေ၊ အစုအစွမ်းရေးအတွက်ဖြစ်စေ၊ စီးပွားရေးလက်ဝါးကြီး
အုပ် ဆောင်ရွက်မှုများ မဖြစ်ပေါ်စေရေးအတွက် ဥပဒေများ ပြုလွန်းပေးရန်။
- ၃။ ပြည်ထောင်စုနှင့် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်များ၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ တိုင်း/
ဒေသ အသီးသီးတို့တွင် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် တန်းတူညီမှုသော
အခွင့်အလမ်းများရရှိရေး ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်ရန်။
- ၄။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရနှင့် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် အစိုးရများအကြေား ဘဏ္ဍာ
ငွေနှင့် အခွန်ငွေများကို ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေနှင့်အညီ မျှတစ္ဆေး ခွဲပေါ်ရန်။
- ၅။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရ၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အစိုးရများနှင့် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်
ခွင့်ရ တိုင်း/ဒေသဦးစီးအဖွဲ့များအကြေား စီးပွားရေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုကို ဖွဲ့စည်း
ပုံ အခြေခံဥပဒေနှင့်အညီ မျှတစ္ဆေး ခွဲပေါ်ရန်။

၆။ နိုင်ငံတော်၏ ကာလတိ၊ ကာလလတ်၊ ကာလရည် စီးပွားရေးစီမံကိန်းများကို ပွင့်လင်းမြင်သာမှာ၊ တာဝန်ယူမှာ၊ တာဝန်ခံမှာ ရှိစွာဖြင့် ချမှတ်ထောင်ရွက်ရန်။

ဒေသွေးရွှေ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကြေခံများ

၁။ လူသားအရင်းအမြစ် ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် လူမှုစီးပွား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးတို့အတွက် ပြည်ထောင်စု၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ တိုင်း/ဒေသ များအကြေားညီနှင့်ပူးပေါင်း၍ ဒေသဆိုင်ရာ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများ (Regional Comprehensive Development Plans) ရေးဆွဲ အကောင် အထည်ဖော်ရန်။

မှတ်ချက်။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရကဗျာမှတ်သော မူဝါဒများနှင့် သော်လည်း ကောင်း၊ ပြည်ထောင်စုဥပဒေများနှင့်သော်လည်းကောင်း မဆန့်ကျင်စေသဲ ဆောင်ရွက်ရန်။

၂။ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ တိုင်း/ဒေသ များ၏ လူမှု စီးပွား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် ပြည်တွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုလုပ်ငန်းများ မြှင့်တင်ရေးအတွက် ဥပဒေများနှင့်အညီ ဆီလျော်သင့်မြတ်သည့် ဆွဲဆောင်မှု ရှိသော အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲချမှတ် အကောင်အထည်ဖော်ရန်။

နောက်ဆက်တွဲ (၈)

လူမှုရေးတာဏျာများ သဘောတူညီချက်
(၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၉ ရက်)

၁။ လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခများကြောင့်လည်းကောင်း၊ လူတို့၏ပြုမှုဆောင်ရွက်မှုနှင့် သဘာဝသေးအခွန်ရာယ်များကြောင့်လည်းကောင်း ဒုက္ခသည်များနှင့် ပြည်တွင်း နေရပ်စွန်းစွာသူများကို စွဲခြားဆက်ဆံမှု မရှိစေသဲ နိုင်ငံတကာစံချိန်စံညွှန်းများ နှင့်အညီ လူအခွင့်အရေးကို လေးစားလိုက်နာပြီး ရေရှည်ရှင်သန်ရပ်တည်နိုင် ရေး (Durable Solution) ကို ဦးတည်၍ စနစ်တကျ အစီအစဉ်များ ချမှတ်လုပ် ဆောင်ရန်။

- ၂။ လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခများကြောင့်လည်းကောင်း၊ လူတို့၏ပြုမှုဆောင်ရွက်မှုနှင့် သဘာဝဘေးအခွန်ရာယ်များကြောင့်လည်းကောင်း ဒုက္ခသည်များနှင့် ပြည်တွင်း နေရပ်စွန်းစွာသူများသည် မိမိနေရပ်နှင့် မိမိသွားရောက်လိုက် အခြားအောင် လူရှုက်သိက္ခာနှင့်အညီ ဘေးကင်းလုံခြုံစွာ အခြေချာနေထိုင်နိုင်ရန်။
- ၃။ သက်ကြီးရွယ်အိုများ၊ မသန်စွမ်းသူများ၊ အမျိုးသမီးများနှင့် ကလေးသူငယ်များ ၏ အခြေခံရပိုင်ခွင့်နှင့် အခွင့်အရေးများကို လူမျိုးရေး၊ ဘာသာရေး၊ ဆင်းရဲ၊ ချမ်းသာ စသည်ဖြင့် ချွေားမှုမရှိဘဲ ထိရောက်စွာ ကာကွယ်စောင့်ရောက်ရန်နှင့် လူမှုသာဝမြှင့်တင်မှုကို ဆောင်ရွက်ရန်။
- ၄။ မူးယစ်ဆေးဂါးဆိုင်ရာကိစွာများကို အမျိုးသားရေးပြဿနာ၊ နိုင်ငံရေး၊ လုံခြုံရေး နှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး ပြဿနာအဖြစ် သတ်မှတ်၍ ထိရောက်စွာ တားဆီး ကာကွယ်၊ တိုက်ဖျက်နိုင်ရေး အမျိုးသားရေးတာဝန်တစ်ရပ်အဖြစ် စီမံချက် ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရန်။

နောက်ဆက်တွဲ (ယ)

**မြေယာနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်တရားမှုပါဒ သဘောတူညီချက်များ
(၂၀၁၇ ခန့်စီ၊ မေလ ၂၉ ရက်)**

- ၁။ နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ဘက်ညီမှုတာသည့် ရေရှည်တည်တုံးသောဖွံ့ဖြိုးမှုကို အထောက် အကျဖြစ်စေသည့် ပြည်သူဗဟိုပြု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှ မြေယာမှုပါဒ ဖြစ်စေရန်။
- ၂။ သင့်တော်မှုတူ၍ တရားနည်းလမ်းကျမှုကို အခြေခံစေရန်။
- ၃။ ဗဟိုထိန်းချုပ်မှုလျှော့ချသည့်မှုပါဒများ ဖြစ်စေရန်။
- ၄။ မြေယာမှုပါဒရေးဆွဲရာတွင် လူအခွင့်အရေး စံနှုန်းများ၊ နိုင်ငံတကာစံနှုန်းများ၊ ဒီမိုကရောစီနှင့် ဖက်ဒရယ်စံနှုန်းများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစား ရေးဆွဲရန်။
- ၅။ မြေယာကိစွာများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုနှင့် ရှင်းလင်းသည့်မှုပါဒများ ဖြစ်စေရန်။
- ၆။ လယ်ယာကလူ့ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန်အတွက် မှုပါဒများ ချမှတ်ဆောင်ရွက် ရာတွင် အောင်မြင်စေသွားရန် လိုလားချက်များကို ဦးစားပေး၍ တောင်သူလယ်သမား များ၏ အဓိကလိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးရန်။

ပိုင်ဆိုင်ခွင့်

၇။ နိုင်ငံသားတိုင်းသည် မြေယာဥပဒေနှင့်အညီ မြေယာပိုင်ဆိုင်ခွင့်နှင့် စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

စီမံခန့်ခွဲခွင့်

၈။ မြေယာပိုင်ဆိုင်ခြင်းဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုပြုရာတွင် ဥပဒေနှင့်အညီ အမျိုးသမီးနှင့် အမျိုးသား အခွင့်အရေး တန်းတူညီမှုမှ ရှိစေရန်။

၉။ လုပ်ပိုင်ခွင့် ချထားပေးသော မြေယာကို မူလရည်ရွယ်ချက်အတိုင်း သတ်မှတ်ကာလအတွင်း လုပ်ဂိုင်နိုင်ခြင်း မရှိလျှင် နိုင်ငံတော်က ပြန်လည်ရယူရန်နှင့် အမှန်တကယ်လုပ်ကိုင်လိုသူများအား ပြန်လည်ချထားပေးရေး ဆောင်ရွက်ရန်။

အကာအကွယ်ပြုရေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

၁၀။ လူမှုရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ သမိုင်းဝင်အမွှေအနှစ်နှင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ အထွေ့အမြတ်ထားသော မြေများ ထိနိုက်ပျက်စီးမှုများ မရှိစေရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးကို ဦးတည်ကြီးပမ်းဆောင်ရွက်ရန်။

ပုံမှန် - ၂၀ (၁)

❖ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်သို့တင်သွင်း၍ အတည်ပြုချက် ရယူခြင်း

ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကိုအခြေပြုပြီး၊ နိုင်ငံတော်၏ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံရေးပါတီများ၊ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ - စသည်တို့ကို ကိုယ်စားပြုသည့် ကိုယ်စားလှယ်များမှ ရေရှည်တည်တဲ့ခိုင်မြေသော ငြိမ်းချမ်းသည့်နိုင်ငံတော်အဖြစ် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးဆိုင်ရာအတွက် ပြုလုပ်သည့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲများမှ ဆုံးဖြတ်လိုက်သော တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ ပြည်ထောင်စုသော့တူစာချုပ်ကို ဥပဒေကြောင်းအရ တရားဝင်မှုပြန်ရေး ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်မှ အတည်ပြုပေးခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

ပုံစံမ - ၂၁

❖ JICM, UPDJC

သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းလမ်းညွှန် TOR များတွင် ဖတ်ရှုလေ့လာပါရန်။

အခန်း (၆)

ရှေ့ဆက်ဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းစဉ်များ

အမိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုချက်

❖ ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် ဆောင်ရွက်ရမည့် အချက်များ

ပုံစံမ - ၂၄ (က၊ ခ၊ ဂ)

ယုံကြည်မှုတည်ဆောက်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ဆောင်ရွက်ရမည့် အချက် များဆိုင်ရာ ပုံစံမ - ၂၄ (က၊ ခ၊ ဂ) များနှင့်ပတ်သက်ပြီး အမိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုရာတွင် ယခင် သမ္မတကြီး ဦးသိန်းစိန် အစိုးရ၏ ပြိုမ်းချမ်းရေးကို ဦးတည်သော ဖြေလျှော့မှု များ ထဲမှ အောက်ပါလုပ်ဆောင်ချက်တစ်ရပ်ကို ပူးတွဲဖော်ပြုအပ်ပါသည်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
နိုင်ငံတော်သမ္မတရုံး
(အမိန့်အမှတ်၊ ၅၁/၂၀၁၃)
၁၃၇၅ ရန်စ်၊ နတ်တော်လပြည့်ကျော်၏ ရက်
(၂၀၁၃ ရန်စ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၃၀ ရက်)

ပြစ်အက်လွှတ်ပြိုမ်းခွင့်အမိန့်

၁။ နိုင်ငံတော် တည်ပြိုမ်းချမ်းမှု ဖော်ဆောင်ရေးအတွက် လည်းကောင်း၊ အမျိုးသား ပြန်လည်စည်းလုံးညီညွတ်ရေး အတွက် လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် အားလုံး ပါဝင်နိုင်စေရေးအတွက် လည်းကောင်း၊ လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှုကို အလေးပေးသောအားဖြင့် လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်၏ မေတ္တာနှင့် စေတနာကို နားလည်ကြပီး နိုင်ငံတော်တည်ဆောက်ရေးတွင် တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ အထောက်အပဲ ဖြစ်စေသည့် နိုင်ငံသားများအဖြစ်သို့ ပြုပြင် ပြောင်းလဲစေရေးအတွက်လည်းကောင်း နိုင်ငံတော်သမ္မတသည် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၀၄၊ ပုဒ်မခွဲ (က) အရ ကြိုအမိန့်ကို ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။

၂။ ၂၀၁၃ ရန်စ် ဒီဇင်ဘာလ ၃၀ ရက်နေ့နှင့် ထိုနေ့မတိုင်မီ အပိုဒ် (၃)ပါ ပြစ်မှု တစ်ရပ်ရပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ -

- (က) ပြစ်အက်ချမှတ်ခြင်း ခံနေရသူ အားလုံးကို ပြစ်အက်လွှတ်ပြိုမ်းခွင့် ပြုလိုက်သည်။
- (ခ) သက်ဆိုင်ရာ တရားရုံးများရှိ ကြားနာစစ်ဆေးဆဲ ပြစ်မှုဆိုင်ရာ အမှုများကို ပိတ်သိမ်းပြီး တရားခံများအား အမှုမှ ချက်ချင်း လွှတ်ရမည်။
- (ဂ) စုံစမ်းအရေးယူဆဲ ဖြစ်သော အမှုများကို ဆက်လက် အရေးယူခြင်း မပြုဘဲ ပိတ်သိမ်းရမည်။

၃။ ကြိုအမိန့်အရ အောက်ပါ ပြစ်မှုများ၏သာ ပြစ်အက်ခံနေရသူများ၊ ကြားနာစစ်ဆေးဆဲ ခံနေရသူများနှင့် စုံစမ်းအရေးယူဆဲ ခံနေရသူများ ပါဝင်သည် -

- (က) မတရားအသင်း အက်ဥပဒေပါ ပြစ်မှုများ
- (ခ) နိုင်ငံတော်သစ္ာဖောက်ဖျက်ပုန်ကန်မှု (ပြစ်မှုဆိုင်ရာဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂၂)၊
- (ဂ) အကြည်ညိုပျက်အောင်ပြုလုပ်မှု (ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၂၄-က)၊

(ယ) နိုင်ငံတော်အား နောင့်ယူက်ဖျက်ဆီးလိုသူများ၏ ဘေးအန္တရာယ်မှ -
ကာကွယ်စောင့်ရောက်သည့် ဥပဒေပါ ပြစ်မှုများ။

(က) ြိမ်းချမ်းစွာ ဂုဏ်စွဲနှင့် ြိမ်းချမ်းစွာ စီတန်းလည်းကောင်းလည်းကောင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေပါ ပြစ်မှုများ။

(စ) အများပြည်သူ့အကျိုးပျက်စီးစေမှု (ပြစ်မှုဆိုင်ရာ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၅၀၅)။

(ဆ) ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်၊ အရေးပေါ် စီမံမှု အက်ဥပဒေပါ ပြစ်မှုများ။

၄။ ကြို အမိန့်အရ ပေးအပ်သော အခွင့်အရေးသည် ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့နောက်ပိုင်းတွင် ကျိုးလွန်သော အပိုဒ် (၃)ပါ ပြစ်မှုများနှင့် သက်ဆိုင် ခြင်း မရှိစေရ။

(ပုံ) သိန်းစိန်
နိုင်ငံတော်သမ္မတ
ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်

ပုဒ်မ - ၂၅

❖ ကြားကာလတွင် ထောင်ရွက်ရမည့် အစီအစဉ်များ

- ကြားကာလ သတ်မှတ်ခြင်း

NCA စာချုပ် နှစ်ဖက်သဘောတူ လက်မှတ်ရေးထိုးပြီးသည့်နောက် နိုင်ငံ ရေးဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပနေစဉ်ကာလ၊ ပြည်ထောင်စုြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံကျင်းပ နေစဉ်ကာလများ အကျိုးပင်ပြီး၊ နိုင်ငံရေးလမ်းပြုမြေပုံး၏ အဆင့် (၇) ပြည်ထောင်စု သဘောတူစာချုပ် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း အချိန်ကာလအထိ ကြာမြင့်သည့် ကာလကို “ကြားကာလ” ဟု သတ်မှတ်သည်။

- ကြားကာလတွင် ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စရပ်များ

NCA စာချုပ်တွင် - ကြားကာလအတွင်း အပစ်ရပ်နယ်မြေများတွင် နှစ်ဖက် ညီနှင့်မှုဖြင့် ဆောင်ရွက်ရမည့် ကဏ္ဍ (၆) ရပ်ကို ပြဋ္ဌာန်းထားခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် NCA စာချုပ်တွင် ပါဝင်လက်မှတ်ရေးထိုးထားကြသော တိုင်းရင်းသားလက်နက် ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများ၏ အုပ်ချုပ်ရေး စည်းရုံးရေးနယ်မြေများတွင် မူလအတိုင်း ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေးရာ ကိစ္စရပ်များကို လွှတ်လပ်စွာ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ခွင့် ရရှိရန် နစ်ညီးနစ်ဖက် သဘောတူထားခြင်း ဖြစ်သည်။

အခန်း (၇)

အထွေထွေ

အမိမ့်ဖျော်ဖွင့်ဆိုချက်

❖ ပြည်ထောင်စု၏နိုင်ငံရေးအရင်းခံပြဿနာဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ

ဒီမိုကရေစိနိုင်ငံတော်ထူထောင်ရေးအတွက် လိုအပ်သောအခြေခံကိစ္စများ၊ တိုင်းရင်းသားများ လိုလားထောင်းဆိုကြသည့် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုဖော်ဆောင် ရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စများနှင့် လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာရသည့် ဖြေရှင်း ရမည့် နောက်ဆက်တွဲ ကိစ္စရပ်များ ပါဝင်သည်။

❖ လွှတ်တော်ပြင်ပ

ဌိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကို အခြေပြုပြီး၊ ရေရှည်တည်တဲ့ခိုင်မြဲသော ဌိမ်း ချမ်းသည့်နိုင်ငံတော်အဖြစ် ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများအတွက် ပြုလုပ်သော နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲများတွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားပြု ကိုယ်စားလှယ်

များသာမက၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် မဟုတ်သော ပါဝင်သင့်သော အဖွဲ့အစည်း အသီးသီးမှ ကိုယ်စားလှယ် အားလုံး ပါဝင်သည့် ဆွေးနွေးပွဲကို ဆိုလိုသည်။

❖ အားလုံးလက်ခံနိုင်သောသဘောတူညီချက် (Consensus)

အုပ်စု (သို့မဟုတ်) အဖွဲ့အတွင်းဆုံးဖြတ်ချက်ချသည့် နည်းလမ်းတစ်ခု ဖြစ်သည်။ ကိစ္စရပ်တစ်ခုခုနှင့် ပတ်သက်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သည့်အပါ အဖွဲ့တွင် ပါဝင်သူများ အားလုံး၏ အမြင်များ၊ အကြော်အလည် ဆွေးနွေးမှုမှ ထွက်ပေါ်လာသည့် အမြင်သစ်များ နှင့် အကံပြုချက်များကို စုစည်းကာ အားလုံးလက်ခံနိုင်သည့် နောက်ဆုံး ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ထုတ်နှုတ်ပြုစုရသည့် လုပ်ငန်းစဉ် ဖြစ်သည်။

❖ ဥပဒေနှင့်အညီ

NCA လက်မှတ်ရေးထိုးထားသော ဘဏ်နစ်ဖက်မှ အစုအစွဲ အသီးသီးက သတ်မှတ်ထားသော ဥပဒေများ၊ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့်အညီ လိုက်နာဆောင် ရွက်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

❖ ၆။ NCA တရားဝင်ဖြစ်မှု

NCA ၏ တရားဝင်ဖြစ်မှုကို စာချုပ်ပါပြဋ္ဌာန်းချက် အခန်း(၇)ပုဒ်မ (၃၂)တွင် ဖော်ပြုချက်အရ စာချုပ်သည် နစ်ဦးနစ်ဖက် လက်မှတ်ရေးထိုးသည့် နေ့ရက်တွင် စတင် အကျိုးသက်ရောက်မှ ရိုကြောင်း သဘောတူကြပြီး ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ၂၀၁၅ ခု၊ အောက်တို့ဘာလ (၁၇) ရက်နေ့တွင် အစိုးရ - လွှတ်တော် - တပ်မတော် က တစ်ဖက်၊ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းများက တစ်ဖက် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ပြီးဖြစ်၍ ယင်းနေ့ရက်မှ စတင် အာကာသက်ရောက်သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။

တဖန် NCA စာချုပ်ကို တည်ဆဲလွှတ်တော်သို့ ပေးပို့၍ အတည်ပြုချက် တောင်းခံရာတွင် ၂၀၁၅ ခု ဒီဇင်ဘာလ (၈)ရက်နေ့တွင် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်က

ကန့်ကွက်သူမရှိ တညီတည့်တည်း အတည်ပြုခဲ့သည့်အတွက် တရားဝင် ဥပဒေ စာချုပ်တစ်ရပ် ဖြစ်ခဲ့ပေါ်သည်။

ယင်းအချိန်မှ စ၍ NCA အကောင်အထည်ဖော်မှုလုပ်ငန်းများကို တရားဝင် စတင်နိုင်ခဲ့ပေါ်သည်။

(မှတ်ချက်) „ NCA တရားဝင်ဖြစ်မှုတွင် လက်မှတ်ရေးထိုးသည့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်း အရေအတွက် နှင့် မသက်ဆိုင်ပါ။

ြိမ်းချမ်းရေးသမိုင်းမှတ်တိုင်း၏ပုံရှင်များ

NCCT ၏ ဒုတိယ အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်ပုံး စောက္ဍယ်ထူးဆင်း နှင့်
တတိယ အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်ပိုလ်ချုပ် ဂွမ်မော်

**NCA တစ်ဆိုင်နှုန်းကော်ဖြတ်နိုင်ရေးဆွေးနွေးပွဲခေါ်ပြည့်စုံနားကာ
အလွတ်သဘောထိနိုင်းနေကြစဉ်**

**တစ်ဆိုင်နှုန်းဖြတ်ကော်ကာအတည်ပြုမှုကြမ်းဂိုရယူခဲ့ကြသည့်
ဌီမြို့ချမ်းသွေးနွေးဖက်များ**

တပ်မတော်ခေါ်းဆောင်ကြီးများ

နှစ်ဖက်ဆွေးနွေးဘက်များ၏NCA ဆိုင်ရာ ရလဒ်ကောင်းများကိုရပူးနေကြသည့်
သတင်းမြို့ဒီယာ လောကသားများနှင့်အတူ

**နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီးရှေ့မောက်NCA အတည်ပြုမူကြမ်းကို
နှစ်ဖက်ခေါင်းဆောင်များလက်မှတ်ရေးထိုးစဉ်**

**NCA စာချုပ်အတည်ပြုမူကြမ်းကိုလဲလှယ်အပြီး လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်နေကြသော
NCCT အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်ဆရာ နိုင်ဟံသာ နှင့်
UPWC ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ ပြည်ထောင်စုနှုန်းဦးအောင်မင်း**

NCA အတည်ပြုမှုကြမ်းလက်မှတ်ရေးထိုးခြင်းအခမ်းအနားအောင်မြင်ပြီး
နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီးဦးသိန်းစိန် နှင့် နှစ်ဖက်ခေါင်းဆောင်များ- အကျိုးဆောင်များ

NCA အတည်ပြုမှုကြမ်းရရှိမှုအပေါ် ဝမ်းမြောက်ကြိုဆိုနေကြသည့်ကုလသမဂ္ဂ နှင့်
နိုင်ငံခြားသံတမန်ခေါင်းဆောင်များသမ္မတကြီးကို ဂုဏ်ပြန်တိဆက်ကြစဉ်

NCA လမ်းပြေမြေပုံ၏ လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ရပ်ဖြစ်သည့်
ပထမအကြိမ် - ပြည်ထောင်စုဌှိမ်းချမ်းရေးညီလာခံကြီး
၂၀၁၆ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၁၂) ရက်နေ့ - နေပြည်တော်။

တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်ခဲ့ရေးသဘောတူစာချုပ်
အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာညီးနှုန်းအစည်းအဆေး (JICM) - ၂၀၁၇

တစ်နှစ်ငံလုံးပစ်ခတ်ထိုက်ရိုက်မူရပ်စဲရေးသဘောတူစာချုပ်
အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာညီနှင့်အစည်းအဝေး (JICM) - ၂၀၁၇

NCAS EAO ထိပ်သီးခေါင်းဆောင်များ(ဇင်းမယ်မြို့၊ ၂၄ - ၂၆ မတ်လ ၂၀၁၆)

ပြည်ထောင်စုသောတူညီချက်အစိတ်အပိုင်း (၁) ကို အစုအစွမ်းခေါင်းဆောင်များမှ
အတည်ပြုရာက်မှတ် ရေးထိုးနေကြစဉ်

ပြည်ထောင်စုပြိုမြောက်ချမှတ်ချိန်းရေးညီလာခံ ၂၁ ရာစုပ်လုံး (ဒုတိယအစည်းအဆေး)

ပြည်ထောင်စုသောတူညီချက်အစိတ်အပိုင်း (၁) ကို
ညီလာခံကြီး၏ အတည်ပြုခြင်းအပေါ် အောင်သဘာပတိမှ ကြေညာလေးနေစဉ်

တရေးသူ၏ ကိုယ်ရေးအကျဉ်း

ကြုတစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှ ရပ်စဲရေးသဘောတူစာချုပ် (NCA)၏ အမိပ်ယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို ကြိုးစား၍ရေးသား ပြုစုသူမှာ "တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေး ညီနှင်းရေးပူးတွဲကော်မတီ Nationwide Ceasefire Coordination Committee (NCCT) " အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။

ကြံစာတမ်းပြုစုသူသည် ရန်ကုန်
တ္ထသိုလ်မှ B.Ed ကျောင်းဆင်းပြီးနောက်
အထက်တန်းရွှေ့နေ H.G.P လိုင်စင်ရပြီး၊
နိုင်ငံရေးအခြေအနေများအရ “ပအိုဂ်းအမျိုး
သားလက်နှက်ဂိုင်တော်လှန်လှန်ရေး” သို့
၁၉၇၂ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် ကူးပြောင်း ၅၀
ရောက်သွားသူ ဖြစ်ပါသည်။

ပအိုင်းအမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး
လူပ်ရှားမှုတွင် ယခုအချိန်အထိ ဆက်လက်
ပါဂင်၏ တာဝန်ထမ်းဆောင်လျက် ရှိပါသည်။

(ପରେ:ବ୍ୟା/ମିଳିମାର୍କିଙ୍ଗ୍ ଏତ୍କଣ୍ଡା)

ပါဝင်၏ တာဝန်ထမ်းဆောင်လျက် ရှိပါသည်။

၂၀၁၁ ခုနှစ် သမ္မတကြီး ဦးသိန်းစိန် ၏ ပြိုမ်းချမ်းရေးဖိတ်ခေါ်ကမ်းလှမ်း ချက်ကို ငြင်းဦးဆောင်သော အဖွဲ့အစည်း "ပအိုဂ်းအမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ ချုပ်(PNLO)"က လက်ခံပြီးနောက် ၂၀၁၃ ခုနှစ် မတ်လတွင် ပြည်တွင်းသို့ ပြန်လည် ပို့ဆောင်ရောက်ခဲ့ပါသည်။

တောတွင်းနှင့် ထိုင်း-မြန်မာ နယ်စပ်ဒေသများတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေ စဉ်ကာလအတွင်း " အမျိုးသားဒီမိုကရေးတပ်ပေါင်းစု-မဒတ " " ဒီမိုကရက်တစ် မဟာမိတ်အဖွဲ့(DAB)"နှင့် "ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားကောင်စီ (NCUB)" တို့တွင် အတွင်းရေးများအဆင့်အထိ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

၂၀၁၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် စတင်ဖွဲ့စည်းသော "ညီညွတ်သောတိုင်းရင်းသားလူမျိုးများဖက်ဒရယ်ကောင်စီ (UNFC)" စတင်ဖွဲ့စည်းသူအဖွဲ့ပင် Founder Member တစ်ဦးဖြစ်၍ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူးတာဝန်ကို ၂၀၁၅ ခု နှစ်ကုန်အထိ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

NCA Single Text မူတစ်စောင်တည်း ထွက်ရှိရေးအတွက် အစိုးရကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့နှင့် ဆွေးနွေးညီနှင့်ရန် ၂၀၁၃ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် KIO ဌာနချုပ်လိုင်ကာတွင် ကျင်းပသော “တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများညီလာခံကြီး” က NCCT ကို ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့ပါသည်။ ယင်း NCCT တွင် လိုင်ကာသဘောတူစာချုပ်၌ ပါဝင်လက်မှတ်ရေးထိုးထားကြသော တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေး (၁၆) ဖွဲ့မှ တစ်ဖွဲ့လျှင် တစ်ညီးကျစ် ပါဝင်၍ ဖွဲ့စည်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်မှာ UNFC ၏ အထွေထွေအတွင်းရေးများ (NMSP ၏ အထွေထွေအတွင်းရေးများလည်းဖြစ်သူ) နိုင်ဟံသာ ဖြစ်ပြီး၊ ဒုတိယအဖွဲ့ခေါင်းဆောင်မှာ KNU အထွေထွေအတွင်းရေးများပုံးစံအားလုံးတူးဝင်း ဖြစ်၍၊ တတိယအဖွဲ့ခေါင်းဆောင်မှာ KIA မှ ဒုတိယစစ်ညီးစီးချုပ် ပိုလ်ချုပ်ရွှေမြေဖော် ပင် ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့သုံးဦး ဦးဆောင်မှုဖြင့် NCA ရရှိရေးအတွက် (၂)နှစ်တာကာလနီးပါး အကြိမ်ကြိမ် ညီနှင့်ဆွေးကြရာတွင် နောက်ဆုံး NCA မူကြမ်းကို ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ရရှိခဲ့ပါသည်။ နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီး ထံသို့လည်း အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်ကိုယ်တိုင် အပ်နံခဲ့ပါသည်။

သို့သော် NCA မူကြမ်းတွင် ထပ်မံဖြည့်စွက်ရန် အချက်အလက်အခါး၊ ကျန်ရှိနေသည့်အပေါ် KNU ပဟိုဌာနချုပ် “လော်နီးလာ” တွင် ကျင်းပပြုလုပ်သော တိုင်းရင်းသားညီလာခံကြီးက “အဆင့်မြင့်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ Senior Delegation (SD)” တစ်ဖွဲ့ကို KNU ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌဌာန ဖြစ်သူ ဆရာမကြီး နောက်နိုင်းရာစိန် ဦးဆောင်၍ ထပ်မံစေလွှတ်ခဲ့ပါသည်။ နောက်ဆုံးကျေနပ်လောက်သည့် NCA မူချောရရှိပြီး နောက်ပိုင်းတွင် NCA တွင် ပါဝင်လက်မှတ်ရေးထိုးရေး ညီနှင့်ကြရာ၌ အဆင်မပြုသော “ပကာမရှုံးပြီးအဖွဲ့” နှင့် “နောက်ချုန်ထိုးမည့်အဖွဲ့” ဟူ၍ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။

ယခု စာရေးသူသည် ရှေ့ပြီးလက်မှတ်ထိုးသည်အဖွဲ့တွင် ပါဝင်ခဲ့ပြီး၊ NCA အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ စုစွဲမှုများဖြစ်သော JICM နှင့် UPDJC တို့တွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဆက်လက်ပါဝင်လာခဲ့ပါသည်။ NCAS-EAO ရှစ်ဖွဲ့၏ ဌာန်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်ဦးဆောင်အဖွဲ့ Peace Process Stering Team (PPST)တွင်လည်း အဖွဲ့ဝင်တစ်ညီးအဖြစ် တာဝန်ယူနေပါသည်။

ထို့ကြောင့် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ပါဝင်ခဲ့သော ဆွေးနွေးငြင်းခံမှု၊ စုပေါင်းအဖြေရှာမှု များ၏ “ရလဒ်” ဖြစ်သော NCA ၏ အမိပ့ယ်ဖွင့်ဆိုချက်ကို ဤကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်ပြုလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

Abbreviation

ABSDF	-	All Burma Students' Democratic Front
ALP	-	Arakan Libration Party
B.Ed	-	Bachelor of Education Degree
CNF	-	Chin National Front
DAB	-	Democratic Alliance of Burma
DKBA	-	Democratic Karen Benevolent Army
EAO	-	Ethnic Armed Organization
EITI	-	Extractive Industries Transparency Initiative
H.G.P	-	Higher grade Pleader
IDPs	-	Internal Displace Persons
INGO	-	International Non Governmental Organization
JICM	-	Joint Implementation and Coordinating Meeting
JMC	-	Joint Monitoring Committee
KIA	-	Kachin Independence Army
KIO	-	Kachin Independence Organization
KNU	-	Karen National Union
KNU/KNLA-PC	-	Karen National Union/Karen National Liberation Army-Peace Council
NCA	-	Nationwide Ceasefire Agreement
NCCT	-	Nationwide Ceasefire Coordination Team
NCAS-EAO	-	Nationwide Ceasefire Agreement Signatories – Ethnic Armed Organization
NCUB	-	National Council of Union of Burma
NGO	-	Non Governmental Organization
NMSP	-	New Mon State Party
PNLO	-	Pa-oh National Liberation Organization

PPST	-	Peace Process Steering Team
RCSS	-	Restoration Council for Shan State
SD	-	Senior Delegation
UNFC	-	United Nationalities Federal Council
UPDJC	-	Union Peace Dialogue Joint Committee
UPWC	-	Union Peace Making Work Committee
မဒဝ	-	အမျိုးသားဒီမိုကရေစိတပ်ပေါင်းဂါ

NCA (J) ပြည့်နှစ်ပတ်လည် အဆိုးအနား

တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်ခဲ့ရေးသဘောတူစာချုပ်(NCA) တွင်
လက်မှတ်ရေးထိုးနေသော
တပ်မတော် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လိုင်
၂၀၁၅ ခု၊ အောက်တိုဘာလ (၁၅) ရက်နေ့ - နေပြည်တော်။

**" NCA စာချုပ်ဟာ နိုင်ငံအတွက်
အရေးတကြီးလိုအပ်နေတဲ့ ပြိုမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်မှာ
အမိကအကျဆုံး အခြေခံလုပ်ဆောင်ရမယ့်
အချက်ဖြစ်တယ်...."**

(တစ်နိုင်ငံလုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်ခဲ့ရေးသဘောတူစာချုပ် NCA)
လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း (၂)နှစ်မြောက် နှစ်ပတ်လည်နေ့ အထိမ်းအမှတ်အဆမ်းအနားတွင်
တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လိုင် ပြောကြားသည့်
နှုတ်ခွန်းဆက်အမှာစကားမှ ကောက်နှုတ်ချက်)